

แผนการใช้ที่ดิน

ตำบลสาकु อำเภอกลาง จังหวัดภูเก็ต

สถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ต

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11 กรมพัฒนาที่ดิน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กันยายน 2564

แผนการใช้ที่ดิน ตำบลสาकु อำเภอกลาง จังหวัดภูเก็ต

สถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ต

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11

กรมพัฒนาที่ดิน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กันยายน 2564

คำนำ

“แนวทางการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบล” ฉบับนี้ได้ยึดหลักการของ UNEP and FAO ที่กำหนดไว้ในเอกสารชื่อ “Negotiating a Sustainable Future for Land” ซึ่งมีขั้นตอนในการกำหนดทางเลือกในการใช้ที่ดิน ดังนี้

หลักการดังกล่าวได้นำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพภาพของประเทศไทยร่วมกับวิธีการต่างๆ ที่จำเป็นอีกหลายด้าน เช่น Participatory Rural Appraisal (PRA) การประเมินคุณภาพที่ดิน ฯลฯ ซึ่งได้ปรากฏอยู่ในแนวทางการวางแผนการใช้ที่ดินตำบล ฉบับนี้

คณะผู้จัดทำ

กันยายน

2564

สารบัญ

	หน้า
สารบัญเรื่อง	I
สารบัญตาราง	III
สารบัญรูป	IV
บทที่ 1 บทนำ	1-1
1.1 หลักการและเหตุผล	1-1
1.2 วัตถุประสงค์	1-1
1.3 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน	1-1
1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน	1-1
1.5 นิยามศัพท์	1-2
1.6 คำสำคัญ	1-3
บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป	2-1
2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต	2-1
2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง	2-1
2.3 ประวัติและเอกลักษณ์	2-1
2.4 สภาพภูมิประเทศ	2-3
2.5 สภาพภูมิอากาศ	2-7
2.6 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน	2-11
2.7 สภาพเศรษฐกิจและสังคม	2-15
บทที่ 3 ทรัพยากรธรรมชาติ	3-1
3.1 ทรัพยากรป่าไม้	3-1
3.2 ทรัพยากรน้ำ	3-6
3.3 ทรัพยากรดิน	3-8
บทที่ 4 กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน	4-1
4.1 หลักการ	4-1
4.2 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)	4-1
4.3 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน	4-7
บทที่ 5 การประเมินคุณภาพที่ดิน	5-1
5.1 ทรัพยากรดิน	5-1
5.2 ประเภทการใช้ที่ดิน	5-1
5.3 ผลการประเมินคุณภาพที่ดิน	5-1
บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน	6-1
6.1 ปรัชญาในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบล	6-1

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
6.2 นโยบายแห่งรัฐ ในการกำหนดแผนการใช้ที่ดิน	6-2
6.3 การกำหนดเขตการใช้ที่ดิน	6-4
6.4 เขตการใช้ที่ดิน	6-5
6.5 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน	6-10
6.6 การจัดการความเสี่ยง	6-10
บทที่ 7 การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน	7-1
7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน	7-1
7.2 ตัวชี้วัด	7-1
7.3 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565	7-1
7.4 กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น	7-3
7.5 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	7-4
7.6 ระยะเวลาดำเนินการ	7-6
เอกสารอ้างอิง	อ-1
ภาคผนวก	
ภาคผนวกที่ 1 ภาพการจัดโครงการประชุมกระบวนการวางแผนการใช้ที่ดิน	ผ1-1
ภาคผนวกที่ 2 นโยบายของรัฐในการอนุญาตให้ราษฎรอยู่อาศัยและทำกิน ในพื้นที่ป่าไม้	ผ2-1

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2-1	สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต (ปี พ.ศ.2524-2553)	2-8
2-2	สภาพการใช้ที่ดินตำบลสาकु อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต	2-12
2-3	จำนวนประชากรและครัวเรือน ตำบลสาकु อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต ปี 2562	2-15
2-4	จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนเกษตร ตำบลสาकु อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต ปี 2564	2-15
2-5	สภาพสังคมในพื้นที่ของตำบลเทพกระษัตรี อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต ปี 2564	2-18
3-1	ป่าไม้ตามกฎหมาย	3-1
3-2	ป่าบาล ตำบลสาकु อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต	3-6
3-3	หน่วยแผนที่ดิน ตำบลสาकु อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต	3-11
3-4	สมบัติที่ดิน ตำบลสาकु อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต	3-13
3-5	การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลสาकु อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต	3-18
5-1	ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของหน่วยแผนที่ดิน ตำบลสาकु อำเภอ ดง จังหวัดภูเก็ต	5-6
6-1	นโยบายแห่งรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับแผนการใช้ที่ดิน ตำบลสาकु อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต	6-2
6-2	เขตการใช้ที่ดิน ตำบลสาकु อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต	6-5
7-1	กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการใน ปีงบประมาณ 2565	7-9
7-2	สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน	7-10
7-3	เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณโครงการนำร่อง ตำบลสาकु อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต แผน 5 ปี (ปี 2565-2569)	7-11
ผ2-1	กรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้	ผ2-8

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
2-1	ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลสาकु อำเภอดกลาง จังหวัดภูเก็ต	2-4
2-2	รูปที่ 2-2 ความลาดชัน ตำบลสาकु อำเภอดกลาง จังหวัดภูเก็ต	2-5
2-3	สภาพภูมิประเทศ ตำบลสาकु อำเภอดกลาง จังหวัดภูเก็ต	2-6
2-4	เส้นชั้นน้ำฝน ตำบลสาकु อำเภอดกลาง จังหวัดภูเก็ต	2-9
2-5	สมดุลงของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2549 -2560	2-10
2-6	2-6 สภาพการใช้ที่ดินตำบลสาकु อำเภอดกลาง จังหวัดภูเก็ต	2-14
2-7	สัดส่วนครัวเรือนเกษตร ตำบลสาकु อำเภอดกลาง จังหวัดภูเก็ต ปี 2564	2-16
3-1	ป่าไม้ตามกฎหมาย ตำบลสาकु อำเภอดกลาง จังหวัดภูเก็ต	3-3
3-2	การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตำบลสาकु อำเภอดกลาง จังหวัดภูเก็ต	3-4
3-3	ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ตำบลสาकु อำเภอดกลาง จังหวัดภูเก็ต	3-5
3-4	ที่ตั้งบ่อบาดาล ตำบลสาकु อำเภอดกลาง จังหวัดภูเก็ต	3-7
3-5	ภูมิประเทศและชุดดิน ตำบลสาकु อำเภอดกลาง จังหวัดภูเก็ต	3-16
3-6	ทรัพยากรดิน ตำบลสาकु อำเภอดกลาง จังหวัดภูเก็ต	3-17
3-7	การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลสาकु อำเภอดกลาง จังหวัดภูเก็ต	3-19
4-1	การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลสาकु อำเภอดกลาง จังหวัดภูเก็ต	4-6
4-2	ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลสาकु อำเภอดกลาง จังหวัดภูเก็ต	4-7
6-1	เขตการใช้ที่ดินตำบลสาकु อำเภอดกลาง จังหวัดภูเก็ต	6-9
6-2	ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดินตำบลสาकु อำเภอดกลาง จังหวัดภูเก็ต	6-10
7-1	แผนที่ลำน้ำสาขาต่างๆ ตำบลสาकु อำเภอดกลาง จังหวัดภูเก็ต	7-8
ผ2-1	นโยบายของรัฐในการอนุญาตให้ราษฎรอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้	ผ2-11

บทที่ 1 บทนำ

บทที่ 1 บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 72 (1) ได้มีการบัญญัติให้มีการวางแผนการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน ต่อมาได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ ลงวันที่ 6 เมษายน 2561 มีแผนการปฏิรูปด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดให้มีการจัดทำแผนการใช้ที่ดินของชาติทั้งระบบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ปรับปรุงแผนการใช้ที่ดินตำบลจำนวน 7,225 ตำบลให้แล้วเสร็จภายในปี 2565 ตลอดจนนำแผนการใช้ที่ดินตำบลไปสู่การปฏิบัติเพื่อเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่องการประกาศแผนปฏิรูปประเทศดังกล่าวข้างต้น สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดอุฎกเก็ด จึงได้จัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลปากคอก อำเภอดกลาง จังหวัดอุฎกเก็ด ขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อให้การใช้ที่ดินในตำบลสาकु อำเภอดกลาง จังหวัดอุฎกเก็ด มีผลตอบสนองสูงสุดต่อหน่วยเนื้อที่และเป็นไปอย่างยั่งยืน

1.3 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน

1.3.1 ระยะเวลา 1 ตุลาคม 2563 – 30 กันยายน 2564

1.3.2 สถานที่ ตำบลสาकु อำเภอดกลาง จังหวัดอุฎกเก็ด

1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.4.1 ทบทวนเอกสารเพื่อรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิที่จะนำมาวิเคราะห์และใช้ในการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ดังนี้

(1) ด้านกายภาพ ได้แก่ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ภูมิอากาศ สภาพการใช้ที่ดิน ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ภัยธรรมชาติ ฯลฯ

(2) ด้านเศรษฐกิจสังคม ได้แก่ การถือครองที่ดิน การใช้ที่ดิน พืชหลักหรือพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจในการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ตลาดสินค้าเกษตร รายได้ รายจ่าย ประชากร โครงสร้างประชากร การศึกษา ฯลฯ

(3) นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ แผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดน แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนา 3 ปี ของเทศบาลตำบลหรือแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล (ที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ดำเนินการ)

1.4.2 จัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA) เพื่อรับฟังความคิดเห็น ประเด็นปัญหา ความต้องการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเกษตรกรในตำบล

1.4.3 ประเมินคุณภาพที่ดิน

แผนการใช้ที่ดินตำบลสาคร อำเภอดงหลวง จังหวัดอุทัยธานี

1.4.4 สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการจัดทำ PRA ร่วมกับสภาพการใช้ที่ดิน การถือครองที่ดิน รายแปลงจากแผนที่สำมะโนที่ดิน หรือ แผนที่ภาษีที่ดินในปัจจุบัน ผลจากการประเมินคุณภาพที่ดิน และ กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน (ตามอำนาจหน้าที่ของกรมฯ)

1.4.5 สํารวจข้อมูลทั้ง ภายภาพ เศรษฐกิจและสังคม ในพื้นที่ตำบลที่ดำเนินการเพิ่มเติมตาม ประเด็นปัญหาและความต้องการจาก PRA ให้ละเอียดยิ่งขึ้น โดยการสัมภาษณ์เกษตรกรเป็นรายบุคคล

1.4.6 กำหนด (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินตำบล

1.4.7 รับฟังความเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อร่างแผนการใช้ที่ดิน

1.4.8 ปรับปรุงแผนการใช้ที่ดิน

1.4.9 นำแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติ เป้าหมายที่สำคัญ คือ

(1) การที่สภาตำบล หรือ สภาเทศบาลนำแผนการใช้ที่ดินที่มีกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน เข้าไปบรรจุในแผน 3 ปี โดยสภาเทศบาล หรือ สภาตำบล มีมติรับรอง ซึ่งอาจมีการตั้งงบประมาณ หรือองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการ เช่น งบซื้อเมล็ดพันธุ์พืชคลุมดิน ซึ่งปลูกโดยเกษตรกรในพื้นที่ ตำบลนั้น เป็นต้น

(2) กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินตามอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ในกฎหมาย (มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551) มีการปฏิบัติในเขตการใช้ที่ดินที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดิน เขตต่างๆ โดยมีงบประมาณดำเนินการในแต่ละปี

(3) กิจกรรมของส่วนราชการต่างๆ ที่จะสนับสนุนความต้องการของเกษตรกร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การผลิตพันธุ์ข้าว การขุดเจาะบ่อบาดาล เป็นต้น

1.5 นิยามศัพท์

1.5.1 ที่ดิน (Land)

“ที่ดิน” หมายความว่า พื้นที่ดินทั่วไปและให้หมายความรวมถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บางลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลด้วย (มาตรา 4 ประมวลกฎหมายที่ดิน)

“ที่ดิน” ในทางวิชาการด้านทรัพยากรที่ดิน หมายถึง “ชีวมณฑลบนพื้นผิวโลก ประกอบด้วย ชั้นบรรยากาศ ชั้นดิน ชั้นหิน ลักษณะความลาดเทของพื้นที่ ลักษณะทางอุทกศาสตร์ พืช สัตว์ และผลที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน” (FAO, 1993)

“ที่ดิน” หมายถึง พื้นที่หนึ่งๆ ที่อยู่บนผิวของของโลก ประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ คือ สภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพและชีวภาพซึ่งมีอิทธิพลต่อการใช้ประโยชน์ที่ดิน ดังนั้นที่ดินจึงไม่ได้ หมายถึงดินเพียงอย่างเดียวแต่จะหมายรวมถึงลักษณะภูมิสัณฐาน (landforms) ภูมิอากาศ (climate) อุทกวิทยา (hydrology) พืชพรรณ (vegetation) และสัตว์ (fauna) ซึ่งการปรับปรุงที่ดิน (land improvement) ได้แก่ การทำชั้นบ้นไคและการระบายน้ำ เป็นต้น (FAO, 1993)

1.5.2 ดิน (Soil)

“ดิน” หมายความว่ารวมถึง หิน กรวด หวาย แร่ธาตุ น้ำ และอินทรีย์วัตถุต่างๆ ที่เจือปน กับเนื้อดินด้วย (มาตรา 4 พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551)

“ดิน” ในทางวิชาการด้านทรัพยากรที่ดิน หมายถึงเทหวัตถุธรรมชาติ ซึ่งเกิดขึ้น บนพื้นผิวโลกเป็นวัตถุที่คำนวณการเจริญเติบโต และการทรงตัวของต้นไม้ ประกอบด้วยแร่ธาตุ

แผนการใช้ที่ดินตำบลสาคร อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี

และอินทรีย์วัตถุต่างๆ มีลักษณะชั้นแตกต่างกัน แต่ชั้นที่อยู่ต่อเนื่องกันจะมีแนวสัมพันธ์ซึ่งกันและกันตามขบวนการกำเนิดดิน ที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำร่วมกันของภูมิอากาศ พืชพรรณ วัตถุต้นกำเนิดดิน ระยะเวลา และความต่างระดับของพื้นที่ในบริเวณนั้น (FAO 1974: 39-40)

“ดิน” อินทรีย์วัตถุ และอนินทรีย์วัตถุที่ไม่จับตัวแข็งเป็นหินซึ่งปกคลุมพื้นผิวโลก ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยด้านการกำเนิดและสภาพแวดล้อม ได้แก่ ภูมิอากาศ สิ่งมีชีวิต (พืชและสัตว์) สภาพภูมิประเทศ วัตถุต้นกำเนิด และระยะเวลา ความเหมาะสมต่อการผลิตพืชของดินแตกต่างกัน เนื่องจากลักษณะและสมบัติทางกายภาพ เคมี ชีวภาพ และสัณฐาน (คณะกรรมการจัดทำปทานุกรมปฐพีวิทยา, 2551)

1.5.3 การใช้ที่ดิน

“การใช้ที่ดิน” หมายถึง การจัดการที่ดินตามที่มนุษย์ต้องการ ซึ่งรวมทั้งการใช้ที่ดินในชนบท เขตชานเมือง และเขตอุตสาหกรรม เป็นต้น (FAO, 1993)

“การใช้ที่ดิน” หมายถึง ผลของความพยายามของมนุษย์ ในการดำเนินการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพพื้นที่ของทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อสนองความต้องการของตนเอง (Vink, 1975)

1.5.4 การวางแผนการใช้ที่ดิน

“การวางนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน” หมายความว่า การวางนโยบายและแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับสภาพของดิน และสอดคล้องกับประเภทของที่ดินที่ได้จำแนกไว้

ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (ADB) ได้ให้ความหมายของการวางแผนการใช้ที่ดินว่าเป็นกระบวนการของการเปลี่ยนแปลง ที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาใช้ประโยชน์จากทรัพยากร เป็นการกำหนดทิศทางของการลงทุน แนวทางการพัฒนาเทคโนโลยี และเป็นการเปลี่ยนแปลงของหน่วยงานต่างๆ ให้ดำเนินการอยู่ในภาพรวมเดียวกัน และเป็นการเพิ่มศักยภาพทั้งในปัจจุบันและในอนาคตเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ (NRC, 1975 และ ADB, 2012)

1.5.5 “เศรษฐกิจที่ดิน” หมายความว่า ภาวะความสัมพันธ์ระหว่างประชากรกับที่ดินทางด้านเศรษฐกิจ

1.5.6 “เกษตรกรรม” หมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ และกิจกรรมอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

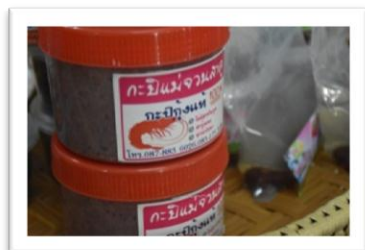
1.5.7 “การชะล้างพังทลายของดิน” หมายความว่า ปรากฏการณ์ซึ่งที่ดินถูกชะล้างกัดเซาะพังทลายด้วยพลังงานที่เกิดจากน้ำ ลม หรือโดยเหตุอื่นใดให้เกิดการเสื่อมโทรม สูญเสียเนื้อดินหรือความอุดมสมบูรณ์ของดิน

1.5.8 “การอนุรักษ์ดินและน้ำ” หมายความว่า การกระทำใดๆ ที่มุ่งให้เกิดการระวังป้องกันรักษา ดินและที่ดิน ไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรม สูญเสีย รวมถึงการรักษา ปรับปรุง ความอุดมสมบูรณ์ของดิน และการรักษาหน้าดินหรือบนผิวดินให้คงอยู่เพื่อรักษาคุณธรรมชาติให้เหมาะสมในการใช้ประโยชน์ที่ดินในการเกษตรกรรม

1.6 คำสำคัญ

ตำบลสาคร : พัฒนาสินค้าเกษตรรองรับการท่องเที่ยวชุมชน

บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลสาकु อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยตั้งอยู่ทางทิศเหนือของอำเภอดงหลวง มีเนื้อที่ประมาณ 15,014.94 ไร่หรือประมาณ 19.7 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อดังนี้ โดยมีรายละเอียดในรูปที่ 2-1

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลไม้ขาว อำเภอดงหลวง
- ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลเชิงทะเล อำเภอดงหลวง
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอดงหลวง
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ทะเลอันดามัน

การคมนาคมขนส่งตำบลสาकु มีถนนสายหลักลาดยางเชื่อมโยงระหว่างจังหวัด อำเภอ ตำบล จำนวน 4 สาย คือ ถนนหมายเลข 4026 บ้านเมืองใหม่-สายบิน, ถนนหมายเลข 4031 เทพกระษัตรี-สาकुสนามบิน, สายสาकु-ในทอน-ลาён, สายสาकु-นาใต้ สำหรับตรอกและซอยภายในหมู่บ้านมีถนนคอนกรีตเสริมเหล็กหลายสาย

2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง

ตำบลสาकु อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี แบ่งส่วนการปกครองออกเป็น 5 หมู่บ้าน ดังนี้

- หมู่ที่ 1 บ้านในยาง
- หมู่ที่ 2 บ้านตรอกม่วง
- หมู่ที่ 3 บ้านสาकु
- หมู่ที่ 4 บ้านในทอน
- หมู่ที่ 5 บ้านบางมาเหลา

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลสาकु อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี, 2564

2.3 ประวัติและเอกลักษณ์

ตำบลสาकु เดิมมีสระน้ำอยู่สำหรับให้โคกินน้ำ เรียกว่า “สระโค” ต่อมาชาวบ้านอพยพมาจากที่ ไหนไม่ทราบแน่ชัด ได้ตั้งบ้านเรือนอาศัยอยู่ เลยเรียกชื่อบ้านว่าสระโคเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน และได้เรียกชื่อเพี้ยนมาเป็น “สาकु” เป็นคำที่เรียกกันอยู่ทุกวันนี้

(<https://www.thaitambon.com/tambon/830301>, 2564)

ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม มีดังนี้

- ประชาชนในตำบลสาकुส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ นอกจากนั้นเป็นศาสนาอื่น เช่น คริสต์ อิสลาม
- วัด จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ วัดมงคลวราราม ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 1 บ้านในยาง ตำบลสาकु อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี

- มัสยิด (ดารุลออบีดีน) จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 5 บ้านบางมาเหลา ตำบลสาकु อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี

- ประเพณีสวดกลางบ้าน เป็นประเพณีซึ่งจัดต่อเนื่องมาเป็นประจำทุกปี ระหว่าง วันที่ 1-30 เมษายนของชาวบ้านตำบลสาकु คือ บ้านสาकु บ้านในยาง บ้านในทอน และบ้านตรอกม่วง วัดสุประสงค์

แผนการใช้ที่ดินตำบลสาคร อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี

เพื่อเป็นการอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรม ของหมู่บ้านไว้ให้อยู่กับลูกหลานชาวตำบลสาครสืบไปและสร้างความสามัคคีในชุมชนตำบลสาคร งานสวดกลางบ้านเป็นการปฏิบัติเพื่อขับไล่เสนียดจัญไร ภูตผีปีศาจ โรคภัยไข้เจ็บและความชั่วร้ายทั้งหลายที่เกิดขึ้นในชุมชน และเพื่อเป็นสิริมงคลแก่ทุกคนในหมู่บ้านจุดประสงค์ของงานในครั้งนี้ คือเพื่อสืบสานงานประเพณีให้ดำรงคงอยู่ รวมไปถึงเผยแพร่วัฒนธรรมของท้องถิ่นด้วย ภายในงานนั้นผู้ร่วมงานสามารถเห็นถึงวัฒนธรรมที่หลากหลาย

- ประเพณีกินเจ ภาษาถิ่นเรียกว่า “กินผัก” ภาษาจีนเรียกว่า “เจี๊ยะฉ่าย” ถือเป็นประเพณีหนึ่งของชาวจีนที่ตกเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชนตำบลสาคร วัดอุประสงค์ เพื่อชำระร่างกายและจิตใจให้สะอาด บริสุทธิ์ ปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรม นุ่งขาว ห่มขาว ไม่กินเนื้อสัตว์ละของคาว จะจัดขึ้นในช่วงเดือนตุลาคมของทุกปี 9 วัน 9 คืน ในงานจะมีการอัญเชิญเทพเจ้าต่างๆ เข้ามาในร่างทรง ก่อนเริ่มพิธีหนึ่งวันจะมีการทำความสะอาดศาลเจ้า ภาษาถิ่นเรียกว่า “อ๋าม” และบ้านเรือน หน้าศาลเจ้าจะทำพิธียกเสาโกเต้ง เป็นเสาไม้สูงแคว้นโคมไฟ 9 ดวง หมายถึงเทพเจ้านพเคราะห์ 9 พระองค์ ใช้น้ำมันมะพร้าว/น้ำมันพืชเป็นเชื้อเพลิงตลอด 9 วัน

- ประเพณีวันสารทเดือนสิบ ตรงกับวันแรม 15 ค่ำ เดือนสิบของทุกปี จะมีการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่บรรพบุรุษ บุพการี ญาติมิตร ผีเปรต ตลอดจนเจ้ากรรมนายเวรที่ล่วงลับไปแล้ว มีความเชื่อกันว่าผู้ที่ล่วงลับจะมีโอกาสกลับมารับส่วนบุญจากญาติพี่น้องที่ยังมีชีวิตอยู่ชาวบ้านจะไปทำบุญที่วัดใกล้บ้าน หรือวัดที่ฝัง หรือเผาบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว จะมีการจัดเตรียมดอกไม้ธูปเทียนของทำบุญเลี้ยงพระทั้งอาหารคาวหวาน ขนมต่างๆ เช่น ขนมเทียน ขนมต้ม ขนมท่อนใต้ ขนมดอกไม้ ขนมลา ขนมท้อ ฯลฯ ซึ่งขนมเหล่านี้ล้วนมีความหมายต่อการทำบุญวันสารททั้งสิ้น จะมีวิธีการทางศาสนา คือ การสวดมนต์ไหว้พระ ฟังธรรมเทศนา ถวายสังฆทาน และนำอาหารใส่กระตุง หลังสวดน้ำบังสุกุลเสร็จชาวไทยใหม่ (ชาวเล) จะเข้ามาแย่งชิงอาหารที่ตั้งไว้ที่ร้านเปรต เรียกว่า “การชิงเปรต” อาหารคาวหวานที่ชิงได้ชาวไทยใหม่จะนำไปเช่นไหว้พ่อตา (ปู่ ย่า ตา ยาย ที่ล่วงลับไปแล้ว) ก่อนจะนำไปบริโภค

- ประเพณีแห่เทียนพรรษา เป็นวันที่พระสงฆ์เถรวาทจะอธิษฐานว่าจะพักประจำอยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง ตลอดระยะเวลาฤดูฝนที่มีกำหนดเป็นระยะเวลา 3 เดือน ตามที่พระธรรมวินัยบัญญัติไว้ โดยไม่ไปค้างแรมที่อื่น หรือที่เรียกติดปากกันโดยทั่วไปว่า “จำพรรษา” กิจกรรมต่างๆ ที่ปฏิบัติในวันเข้าพรรษา ได้แก่ กิจกรรมทำเทียนจำนำพรรษา ถวายผ้าอาบน้ำฝนและจุดปัจจัยแก่พระภิกษุสามเณร ทำบุญ ตักบาตร ฟังธรรมเทศนา รักษาอุโบสถศีล และอธิษฐานงดเว้นอบายมุขต่างๆ

- งานประเพณีสงกรานต์ จัดงานในวันที่ 13 เมษายน ของทุกปี เพื่อเป็นการส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีไทยให้คงอยู่สืบไป

- โครงการพิธีสุนัตหมู่ วัดอุประสงค์ เพื่อขลิบหนังหุ้มปลายอวัยวะเพศส่งผลดีในการร่วมประเวณี และทำให้หลุดพ้นจากอันตราย จากการรวมตัวของหนังหุ้มขณะอวัยวะเพศขยายตัว ทำให้หลุดอันตรายจากการช่วยตัวเองและหลังร่วมประเวณี เพราะหนังหุ้มปลายลึงค์เป็นที่รวมของสิ่งสกปรก หากหมักหมมมากๆ จะมีผลต่อระบบประสาท และมีส่วนทำให้เกิดอาการคันรอบๆโคนอวัยวะเพศ ช่วยเพิ่มระยะเวลาในการร่วมเพศให้นานขึ้นเพิ่มความสุขเปลื้องเปลื่นและมีความพึงพอใจต่อกันเพิ่มมากขึ้นลดการมีน้ำปัสสาวะ และมีน้ำอสุจิจำอยู่ภายในปลายลึงค์

- โครงการถือศีลตลอด เดือนรอมฎอน วัดอุประสงค์ เพื่อเป็นการคงไว้ซึ่งประเพณีทางศาสนาอิสลาม ให้ความสามัคคีในหมู่บ้านและชุมชนใกล้เคียง เพื่อประชาชนที่ถือศีลตลอดจะได้ร่วมมือกันถือศีลตลอด

โดยไม่มีการแบ่งชั้นวรรณะ ปฏิบัติเหมือนกัน และประชาชนได้ร่วมรับประทานอาหารในเวลาที่ทำกรละศีลตลอด เวลากลางคืน

- งานประเพณีชักพระหรือลากพระ เป็นประเพณีของชาวภาคใต้ โดยจะปฏิบัติกันในช่วงออกพรรษา (วันแรม 1 ค่ำ เดือน 11)

ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีดังนี้

- ภูมิปัญญาเกี่ยวกับการทำกะละแม ขนมลา
- ภูมิปัญญาเกี่ยวกับสานลั้งจำปะตะ ผลิตภัณฑ์จากกระจูด
- ภูมิปัญญาเกี่ยวกับการทำสวนยาง การปลูกทุเรียนพันธุ์พื้นเมือง การปลูกผักสวนครัว
- ภูมิปัญญาเกี่ยวกับหัตถกรรมผ้าบาติก

ภาษาถิ่น ส่วนมากร้อยละ 90 พูดภาษาใต้

ผลิตภัณฑ์ในชุมชน

- สินค้าพื้นเมืองของตำบลสาकु ได้แก่ ไตปลาแห้ง, กะปิ, ขนมก้านบัว, น้ำพริกrawn, โอ้เอ๋ว, ทุเรียนบ้านสาकु, ส้มควาย, เปื่อทอด, ปลาฉิ่งฉ้างทรงเครื่อง, ทุเรียนกวน และขนมลา (แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลสาकु 4 ปี พ.ศ.2561-2564)

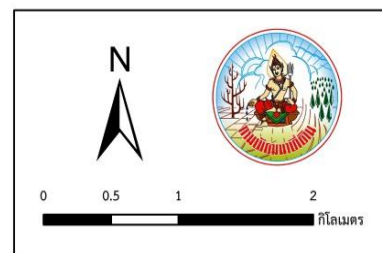
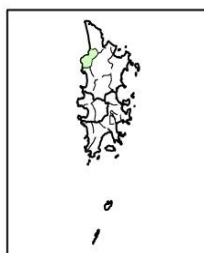
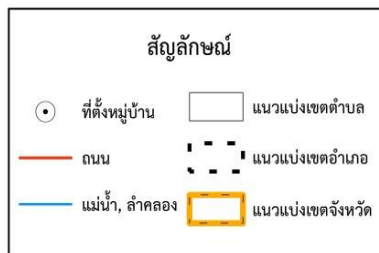
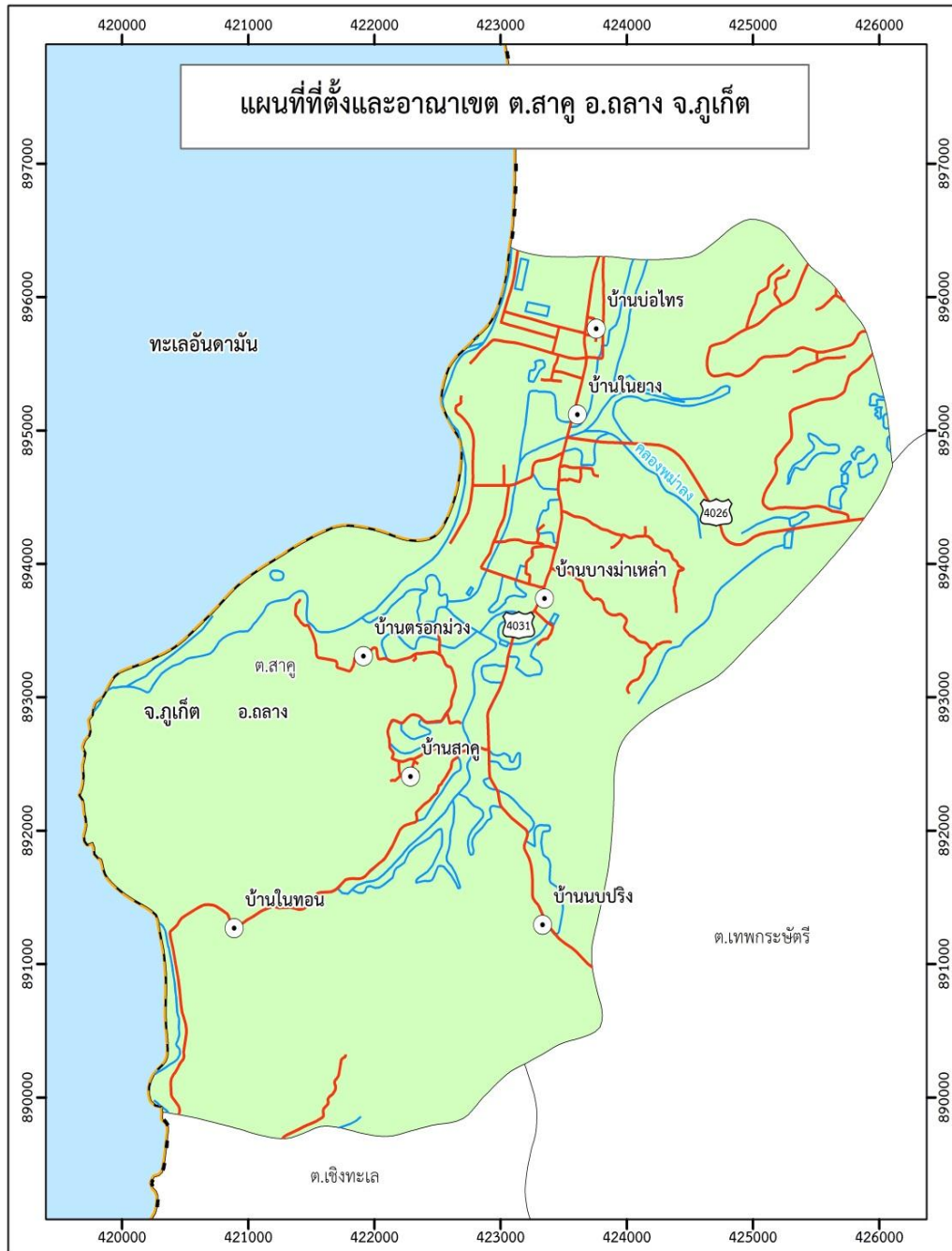
2.4 สภาพภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของตำบลสาकु อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต เป็นภูเขาสลับกับที่ราบตลอดริมฝั่งทะเลอันดามัน มีหาดทราย จำนวน 2 หาด คือหาดในทอน และหาดในยาง มีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบถึงพื้นที่สูงชัน โดยส่วนใหญ่มีความลาดชัน 20-35 เปอร์เซ็นต์ (เนินเขา) รองลงมาเป็น 5-12 เปอร์เซ็นต์ (ลูกคลื่นลอนลาด) และ 35-50 เปอร์เซ็นต์ (พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อนหรือที่ลาดชันสูง) ตามลำดับ ความสูงจากระดับทะเลปานกลาง 60-230 เมตร โดยด้านทิศตะวันออก ทิศตะวันตก และทิศใต้ของตำบลเป็นพื้นที่สูงชัน มีพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบติดฝั่งทะเลอันดามัน ทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือมีคลองที่สำคัญคือ คลองพม่าลง ที่ไหลไปทางทิศตะวันตกของตำบล

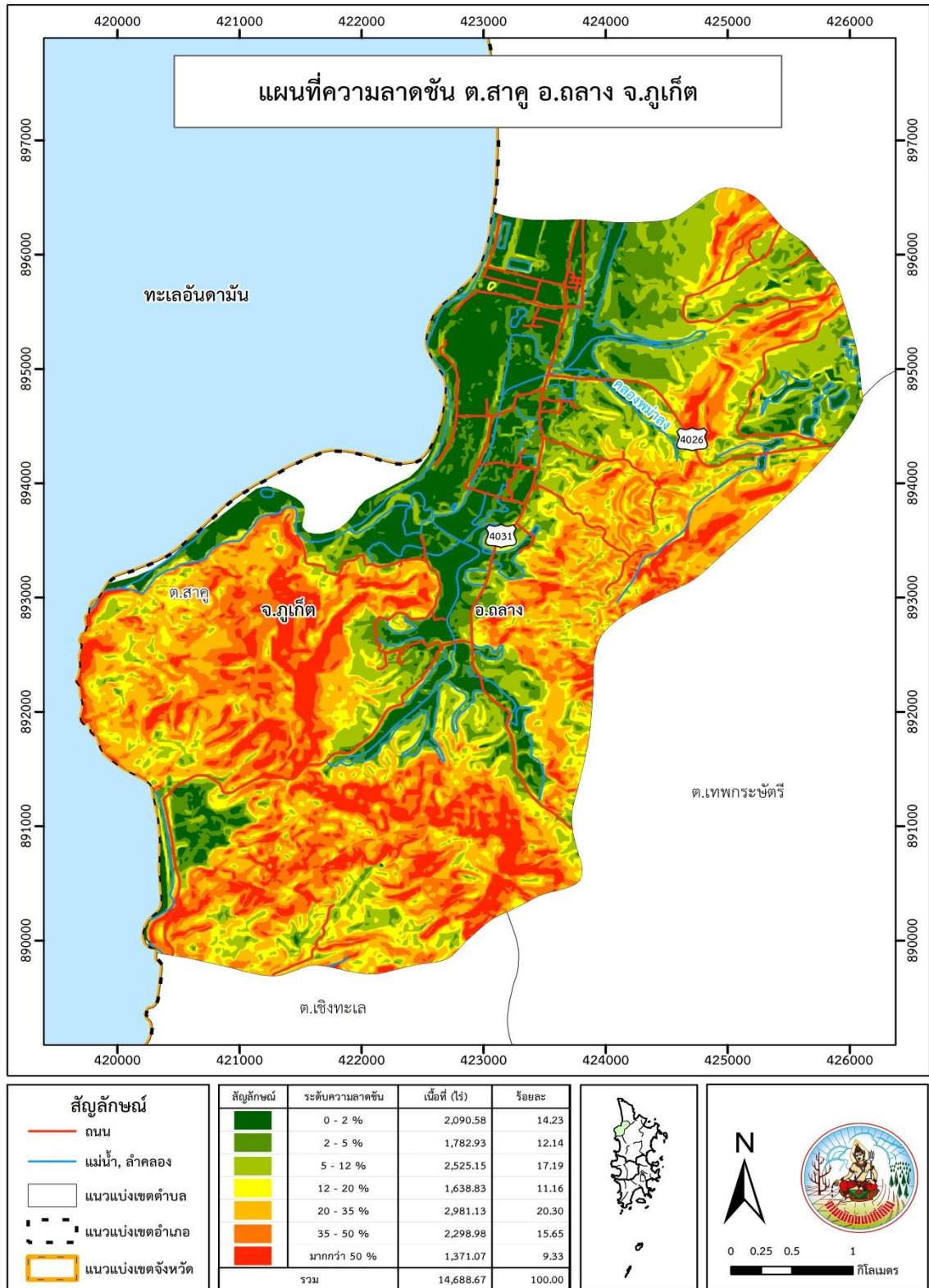
(รูปที่ 2-2 และรูปที่ 2-3)

แผนการใช้ที่ดินตำบลสาकु อำเภอมถกลาง จังหวัดอุกเก็ด

รูปที่ 2-1 ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลสาकु อำเภอมถกลาง จังหวัดอุกเก็ด

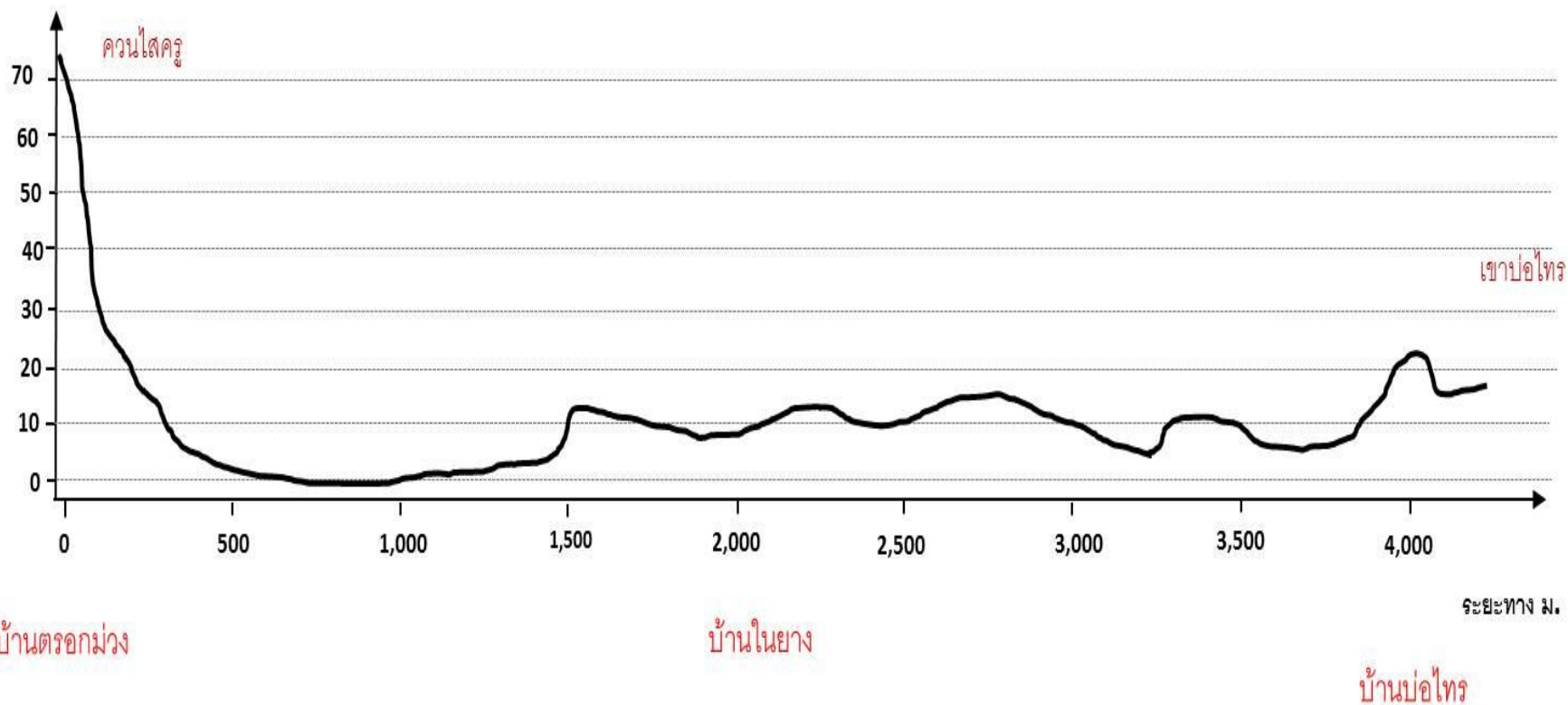
รูปที่ 2-2 ความลาดชัน ตำบลสาकु อำเภอมากลาง จังหวัดภูเก็ต

แผนการใช้ที่ดินตำบลสาकु อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต

ความสูงจาก

ระดับทะเลปานกลาง ม.

รูปที่ 2-3 สภาพภูมิประเทศ ตำบลสาकु อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต

2.5 สภาพภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศจังหวัดสุพรรณบุรี มีรายละเอียดดังนี้

2.5.1 สภาพอากาศทั่วไป

ลักษณะอากาศของจังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ภายใต้อิทธิพลของมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล 2 ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นลมจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดพาเอามวลอากาศชื้นจากทะเลแถบมหาสมุทรอินเดียมาสู่ประเทศไทยระหว่างกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคมหรือฤดูฝน ทำให้จังหวัดสุพรรณบุรีมีฝนชุกทั่วไป ส่วนลมมรสุมอีกชนิดหนึ่ง คือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นลมจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดพาเอามวลอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีนมาสู่ประเทศไทย และพัดผ่านทะเลจีนใต้และอ่าวไทยพาเอาไอน้ำและความชื้น มาสู่จังหวัดนี้แต่เนื่องจากจังหวัด สุพรรณบุรี อยู่ภาคใต้ฝั่งตะวันตก จึงได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือไม่เต็มที่ทำให้อากาศไม่หนาวเย็น โดยมีฝนตกในฤดูมรสุมนี้แต่มีปริมาณน้อย

2.5.2 ฤดูกาล

จังหวัดสุพรรณบุรีตั้งอยู่ในภาคใต้ซึ่งเป็นเขตละติจูดต่ำและล้อมรอบด้วยทะเล ลักษณะอากาศในแต่ละฤดูกาลจึงไม่แตกต่างกันมากนัก เมื่อพิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทยแล้วสามารถจำแนกได้เป็น 3 ฤดูคือ

ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงเปลี่ยนฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนืออ่อนกำลังลงตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ อุณหภูมิเริ่มสูงขึ้นและมีอากาศร้อน โดยเฉพาะเดือนมีนาคมถึงพฤษภาคมเป็นช่วงที่อากาศร้อนกว่าช่วงอื่น เนื่องจากอิทธิพลทะเลทำให้อากาศไม่ร้อนอบอ้าวเท่ากับจังหวัดที่อยู่ในบริเวณประเทศไทยตอนบน

ฤดูฝน เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมกับมีร่องความกดอากาศต่ำพาดผ่านภาคใต้เป็นระยะๆ ในเดือนตุลาคมต่อจากนั้นจนถึงเดือนพฤศจิกายน ซึ่งเป็นระยะแรกที่ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุม จังหวัดสุพรรณบุรีจะยังคงมีฝนชุกต่อเนื่องจนถึงเดือนธันวาคมจึงเริ่มลดลงเป็นลำดับ

ฤดูหนาว เริ่มประมาณ กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย เมื่อมรสุมนี้พัดปกคลุมเต็มที่อุณหภูมิจะลดลงและมีอากาศเย็นเป็นครั้งคราว โดยอุณหภูมิลดลงต่ำสุดในเดือนธันวาคมและมกราคม สภาพอากาศในช่วงฤดูหนาวของจังหวัดนี้ไม่หนาวเย็นมากเท่ากับจังหวัดที่อยู่ในบริเวณประเทศไทยตอนบน ซึ่งอยู่ในละติจูดที่สูงกว่าและอยู่ลึกเข้าไปในแผ่นดิน

2.5.3 อุณหภูมิ

เนื่องจากจังหวัดสุพรรณบุรีเป็นเกาะในทะเลอันดามัน อุณหภูมิระหว่างฤดูกาลและระหว่างกลางวันและกลางคืนไม่แตกต่างกันมากนัก โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ในช่วงประมาณ 27.0 - 28.8 องศาเซลเซียส ส่วนอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี 28.5 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 32.8 องศาเซลเซียส โดยมีอากาศร้อนสุดในเดือนมีนาคม ส่วนในฤดูหนาวมีอากาศหนาวเย็นในเดือนตุลาคม อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 25.5 องศาเซลเซียส

2.5.4 ฝน

เนื่องจากจังหวัดบุรีรัมย์อยู่ทางด้านฝั่งตะวันตกของภาคใต้ปริมาณฝนที่ตกส่วนมากขึ้นกับร่องมรสุมที่พัดผ่านและมรสุมที่พัดปกคลุม ซึ่งในฤดูฝนจะได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมอย่างเต็มที่จึงมีฝนตกชุกตลอด ส่วนในฤดูแล้งมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือมีฝนตกน้อย เนื่องจากถูกทิวเขาภูเก็ทที่อยู่ทางด้านตะวันออกของจังหวัดปิดกั้นลมไว้ มีปริมาณฝนเฉลี่ยตลอดปี 2,256 มิลลิเมตร และมีฝนตก 175 วัน เดือนที่มีฝนตกมากที่สุด คือ เดือนกันยายนมีปริมาณฝนอยู่ในช่วง 347.1 มิลลิเมตร มีฝนตก 21 วัน จากเส้นชั้นน้ำฝน พบว่า ตำบลสาकु มีฝนอยู่ในช่วง 2,500-2,600 มิลลิเมตร

(ศูนย์ภูมิอากาศ กองพัฒนาอู่ศูนย์มหาวิทยาลัย กรมอุตุนิยมวิทยา, 2563)

(ตารางที่ 2-1 และรูปที่ 2-4)

ตารางที่ 2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ (ปี พ.ศ.2524-2553)

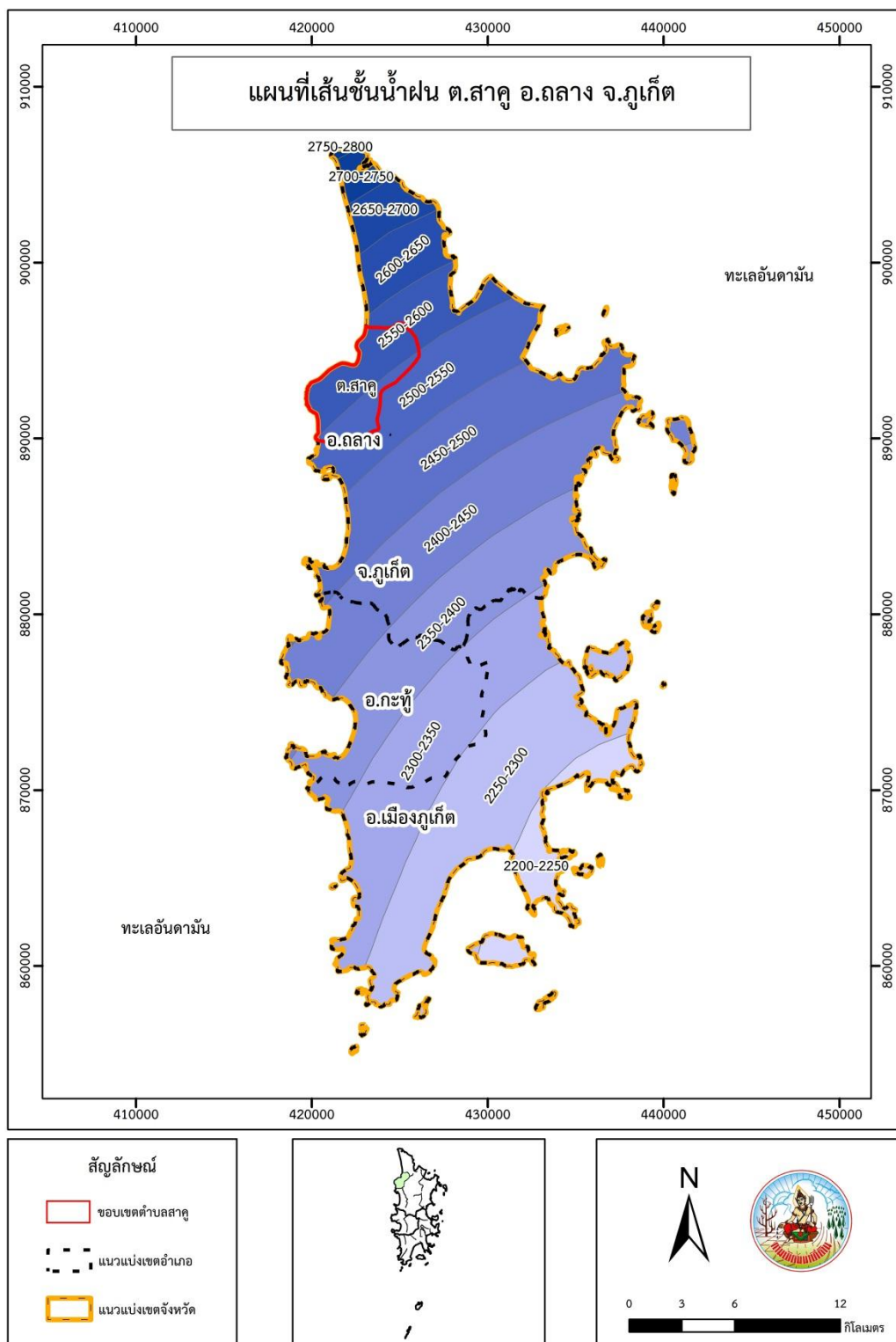
เดือน	อุณหภูมิ ต่ำสุด (°C)	อุณหภูมิ สูงสุด (°C)	อุณหภูมิ เฉลี่ย (°C)	ความชื้น สัมพัทธ์ (%)	ปริมาณ น้ำฝน (มม.)	จำนวนวันที่ ฝนตก (วัน)	ปริมาณ ฝนใช้การ* (มม.)	การระเหย และการคาย น้ำอ้างอิง* (มม.)
ม.ค.	25.0	32.9	28.3	71.0	50.8	5.8	46.7	82.8
ก.พ.	25.3	33.9	28.9	69.0	24.8	3.6	23.8	79.8
มี.ค.	25.9	34.3	29.4	71.0	83.5	7.8	72.3	87.7
เม.ย.	26.2	34.1	29.6	75.0	138.5	12.2	107.8	80.4
พ.ค.	26.1	33.2	29.0	79.0	239.0	18.6	147.6	80.0
มิ.ย.	25.8	32.6	28.7	79.0	244.0	18.4	148.7	78.0
ก.ค.	25.6	32.3	28.4	79.0	242.0	19.2	148.3	81.5
ส.ค.	25.6	32.2	28.3	79.0	303.6	19.6	155.4	85.6
ก.ย.	25.0	31.8	27.8	81.0	347.1	21.6	159.7	76.8
ต.ค.	24.9	31.8	27.6	82.0	328.8	22.8	157.9	72.9
พ.ย.	25.2	32.0	27.9	79.0	172.7	15.7	125.0	69.9
ธ.ค.	25.0	32.1	27.8	75.0	81.2	10.3	70.7	78.1
รวม	-	-	-	-	2,256.0	175.6	1,363.9	953.4
เฉลี่ย	25.5	32.8	28.5	76.6	-	-	-	-

หมายเหตุ: *จากการคำนวณโดยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา (2563)

แผนการใช้ที่ดินตำบลสาकु อำเภอมะนัง จังหวัดภูเก็ต

รูปที่ 2-4 เส้นชั้นน้ำฝน ตำบลสาकु อำเภอมะนัง จังหวัดภูเก็ต

2.5.5 สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร

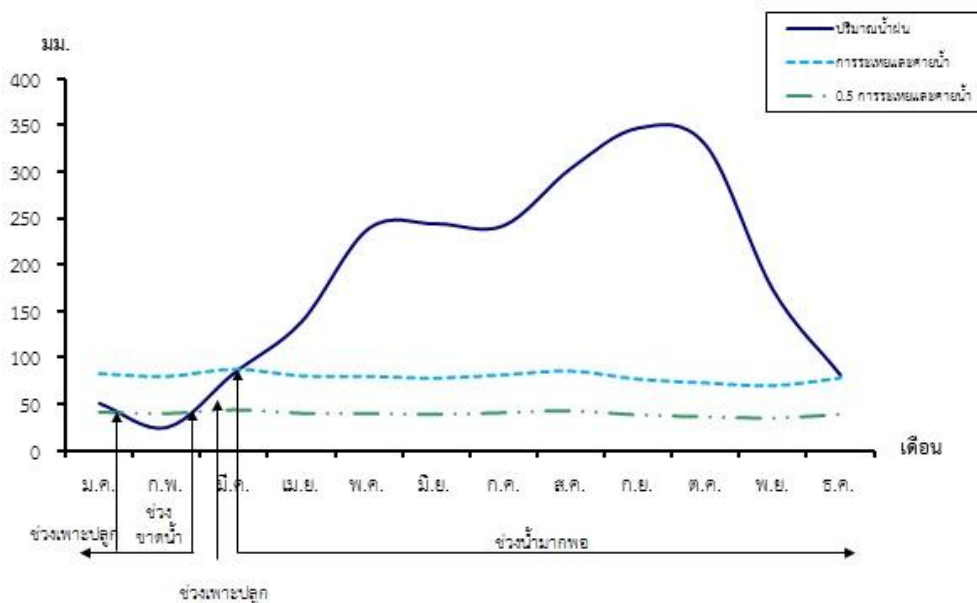
จากข้อมูลสถิติภูมิอากาศในคาบ 30 ปี (พ.ศ.2524-2553) สถานีอุตุนิยมวิทยาสุพรรณบุรีได้นำมาวิเคราะห์สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หาช่วงฤดูการเพาะปลูกพืช ตลอดจนช่วงระยะเวลาที่พืชเสี่ยงต่อการขาดน้ำ ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ คือ ปริมาณน้ำฝน และศักยภาพการคายระเหยน้ำอ้างอิง (ET_o) ซึ่งคำนวณด้วยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0 โดยใช้สมการ Penman-Monteith สามารถสรุปสมดุลของน้ำเพื่อการเกษตรในเขตอาศัยน้ำฝนได้ดังนี้

ช่วงที่เหมาะสมต่อการปลูกพืช เป็นช่วงที่มีค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่า 0.5 การระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช เป็นช่วงที่ดินมีความชุ่มชื้นพอเหมาะต่อการเพาะปลูกพืช ซึ่งช่วงนี้จะเริ่มตั้งแต่ต้นเดือนกุมภาพันธ์ถึงต้นเดือนธันวาคม

ช่วงที่มีน้ำมากเกินไป เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่าการระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช ซึ่งช่วงนี้จะเริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงต้นเดือนธันวาคม และช่วงนี้อาจเกิดภาวะน้ำท่วมทำให้พืชเสียหายได้ในช่วงเดือนสิงหาคมถึงเดือนตุลาคม

ช่วงขาดน้ำ เป็นช่วงฤดูแล้งที่ค่าปริมาณน้ำฝนน้อยกว่าค่า 0.5 การระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช ซึ่งพืชอาจจะเสียหายจากการขาดแคลนน้ำได้ จะเริ่มตั้งแต่ต้นเดือนมกราคมถึงต้นเดือนเดือนกุมภาพันธ์

(รูปที่ 2-5)

รูปที่ 2-5 สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ. 2549 -2560

2.6 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

สภาพการใช้ที่ดินตำบลสาकु อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งสำรวจโดยกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน (2561) ประกอบด้วย ประเภทการใช้ที่ดินต่างๆ ดังนี้

(1) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 3,962.62 ไร่ หรือร้อยละ 26.39 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ สถานที่ราชการและสถาบันต่างๆ และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

(2) พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ 4,486.30 ไร่ หรือร้อยละ 29.87 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย การใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่างๆ ดังต่อไปนี้ คือ

(2.1) พื้นที่นาไร่ มีเนื้อที่ 69.46 ไร่ หรือร้อยละ 0.46 ของพื้นที่ตำบล

(2.2) พืชไร่ มีเนื้อที่ 19.50 ไร่ หรือร้อยละ 0.13 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ สับปะรด

(2.3) ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 4,241.22 ไร่ หรือร้อยละ 28.24 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไม้ยืนต้นไร่หรือเสื่อมโทรม ไม้ยืนต้นผสม ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน

(2.4) ไม้ผล มีเนื้อที่ 140.83 ไร่ หรือร้อยละ 0.94 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไม้ผลผสมทุเรียน มะพร้าว กล้วย มังคุด

(2.5) พืชสวน มีเนื้อที่ 4.97 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไม้ดอก ไม้ประดับ

(2.6) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีเนื้อที่ 10.32 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของพื้นที่ทั้งตำบล ได้แก่ สถานที่เพาะเลี้ยงปลา

(3) พื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ 4,940.76 ไร่ หรือร้อยละ 32.92 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย ป่าไม้ผลัดใบรกรากพื้นที่ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์ ป่าชายหาดรกรากพื้นที่ป่าไม้ และป่าชายหาดสมบูรณ์

(4) พื้นที่เบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ 989.33 ไร่ หรือร้อยละ 6.59 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย ทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่มหรือไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมือนเก่า บ่อขุดเก่า บ่อลูกรัง บ่อดิน ที่หินโผล่ พื้นที่ถม และหาดทราย

(5) พื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 635.93 ไร่ หรือร้อยละ 4.23 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ ทะเล บ่อน้ำในไร่นา คลองชลประทาน

(ตารางที่ 2-2 และรูปที่ 2-6)

ตารางที่ 2-2 สภาพการใช้ที่ดินตำบลสาकु อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต

หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	3,962.62	26.39
A	พื้นที่เกษตรกรรม	4,486.30	29.87
	A100 นาร้าง	69.46	0.46
	A205 สับปะรด	19.50	0.13
	A300 ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	60.91	0.41
	A301 ไม้ยืนต้นผสม	278.67	1.85
	A302 ยางพารา	3,854.34	25.66
	A303 ปาล์มน้ำมัน	47.30	0.32
	A401 ไม้ผลผสม	46.13	0.30
	A403 ทุเรียน	8.50	0.06
	A405 มะพร้าว	81.40	0.54
	A411 กล้วย	0.92	0.01
	A419 มังคุด	3.88	0.03
	A503 ไม้ดอก ไม้ประดับ	4.97	0.03
	A902 สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	10.32	0.07
F	ป่าไม้	4,940.76	32.92
	F100 ป่าไม่ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	822.43	5.48
	F101 ป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์	3,883.75	25.87
	F700 ป่าชายหาดรอสภาพฟื้นฟู	44.51	0.30
	F701 ป่าชายหาดสมบูรณ์	190.07	1.27
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	989.33	6.59
	M101 ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	397.76	2.65
	M102 ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	52.10	0.35
	M201 พื้นที่ลุ่ม	59.56	0.40
	M300 เหมือนเก่า บ่อขุดเก่า	92.53	0.62
	M302 บ่อลูกรัง	77.17	0.51
	M304 บ่อดิน	15.79	0.11
	M403 ที่หินโผล่	5.79	0.04

ตารางที่ 2-2 (ต่อ)

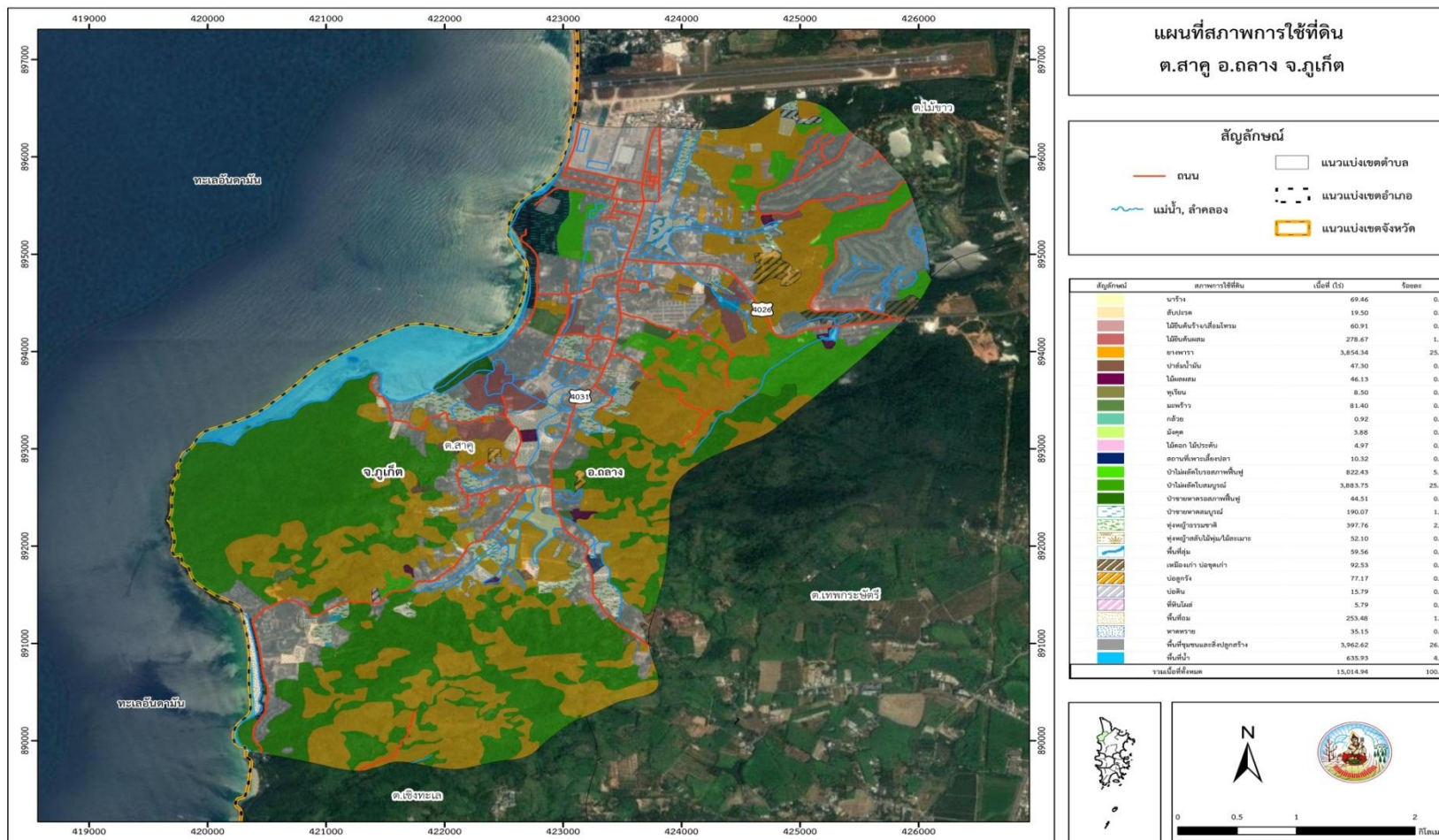
หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
M405	พื้นที่ถม	253.48	1.69
M601	หาดทราย	35.15	0.22
W พื้นที่แหล่งน้ำ		635.93	4.23
รวมเนื้อที่ทั้งหมด		15,014.94	100.00

หมายเหตุ : เนื้อที่คำนวณด้วยโปรแกรมระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

ที่มา : ดัดแปลงจากกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน (2561)

แผนการใช้ที่ดินตำบลสาคร อำเภอลาด จังหวัดภูเก็ต

รูปที่ 2-6 สภาพการใช้ที่ดินตำบลสาคร อำเภอลาด จังหวัดภูเก็ต

2.7 สภาพเศรษฐกิจและสังคม

2.7.1) สภาพสังคมโดยทั่วไป

1) ประชากร

จากแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลสาकु พ.ศ.2561-2564 (ข้อมูลจากสำนักบริหารการทะเบียน อำเภอดงกลาง) พบว่า ประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลสาकु มีประชากรรวม 6,709 คน แยกเป็นชาย 3,255 คน เป็นหญิง 3,454 คน มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 6,272 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนเกษตรที่มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 279 ครัวเรือน หรือร้อยละ 4.45 เป็นครัวเรือนประกอบอาชีพอื่นๆ และครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 5,993 ครัวเรือน หรือร้อยละ 95.55 ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-3 ถึง 2-4 และรูปที่ 2-7

ตารางที่ 2-3 จำนวนประชากรและครัวเรือน ตำบลสาकु อำเภอดงกลาง จังหวัดภูเก็ต ปี 2562

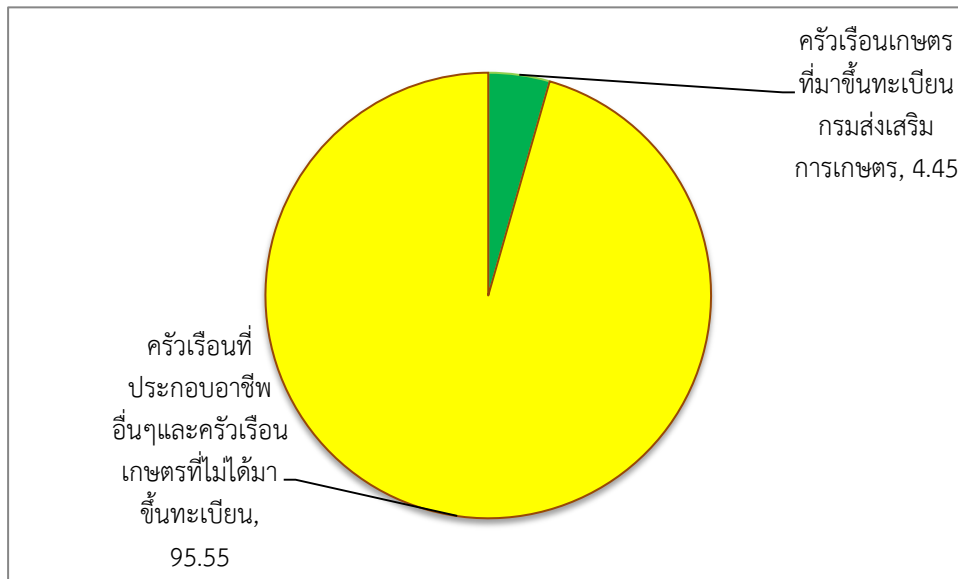
พื้นที่	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม
ตำบลสาकु	6,272	3,255	3,454	6,709
หมู่ที่ 1 บ้านในยาง	3,131	1,219	1,244	2,463
หมู่ที่ 2 บ้านตรอกม่วง	299	355	373	728
หมู่ที่ 3 บ้านสาकु	760	652	699	1,351
หมู่ที่ 4 บ้านในทอน	583	227	258	485
หมู่ที่ 5 บ้านบางมาเหลา	1,499	802	880	1,682

ที่มา : แผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลสาकु พ.ศ.2561-2564

ตารางที่ 2-4 จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนเกษตร ตำบลสาकु อำเภอดงกลาง จังหวัดภูเก็ต ปี 2564

รายการ	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
จำนวนครัวเรือนทั้งหมด ¹⁾	6,272	100
- จำนวนครัวเรือนเกษตรที่มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร ²⁾	279	4.45
- จำนวนครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่นๆและจำนวนครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนฯ	5,993	95.55

ที่มา : 1) ข้อมูลจากสำนักบริหารการทะเบียน อำเภอดงกลาง ปี 2562
2) กรมส่งเสริมการเกษตร (2564)

รูปที่ 2-7 สัดส่วนคร้วเรือนเกษตร ตำบลสาकु อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต ปี 2564

2) สภาพทั่วไป

การคมนาคมขนส่งตำบลสาकु มีถนนสายหลักลาดยางเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดอำเภอดง ตำบล จำนวน 4 สาย คือ ถนนหมายเลข 4026 บ้านเมืองใหม่-สายบิน, ถนนหมายเลข 4031 เทพกระษัตริ-สาकुสนามบิน, สายสาकु-ในทอน-ลาอัน, สาย-นาใต้ สำหรับตรอกและซอยภายในหมู่บ้านมีถนนคอนกรีตเสริมเหล็กหลายสาย มีจำนวนคร้วเรือนที่ใช้ไฟฟ้าทั้งหมด 6,272 คร้วเรือน โดยมีไฟฟ้าเข้าถึงครอบคลุมทั้ง 5 หมู่บ้าน และมีไฟฟ้าสาธารณะ (ไฟฟ้าสว่าง) ยังไม่ครอบคลุมเนื่องจากยังไม่เป็นที่สาธารณะ การบริการสื่อสารโทรคมนาคม ได้แก่ การบริการไปรษณีย์ และพัสดุภัณฑ์

3) แหล่งน้ำใช้ในคร้วเรือนและแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

ในตำบลสาकुมีน้ำที่ใช้ในการอุปโภค-บริโภค และทำการเกษตร จากน้ำฝน และน้ำประปาซึ่งต้องนำมาผ่านกระบวนการของระบบประปา สำหรับน้ำใต้ดินมีปริมาณน้อย ไม่สามารถนำขึ้นมาใช้ให้พอเพียงได้ และบางแห่งเค็ม ไม่สามารถใช้ดื่มและอุปโภคได้

แหล่งน้ำผิวดิน ที่ใช้ทางการเกษตรกรรม ได้จากแหล่งน้ำขุมเหมืองเก่า มี 4 แห่ง ใช้เป็นแหล่งน้ำประปาผิวดิน 3 แห่ง

แหล่งน้ำธรรมชาติ ลำน้ำ ลำห้วย จำนวน 3 สาย

แหล่งน้ำสร้างขึ้น ได้แก่ ฝาย 1 แห่ง บ่อน้ำตื้น 11 แห่ง บ่อโยก 2 แห่ง ประปาหมู่บ้านผิวดิน 6 แห่ง

4) สถาบันการศึกษา

ตำบลสาकुมีโรงเรียนปฐมศึกษาตั้งให้บริการแก่ประชาชนในตำบล จำนวน 2 แห่ง สังกัดกระทรวงศึกษาธิการโดยเป็นโรงเรียนปฐมศึกษา จำนวน ๒ แห่ง และมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 แห่ง ดังนี้ คือ

แผนการใช้ที่ดินตำบลสาकु อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี

1. โรงเรียนวัดมงคลวราราม ให้การบริการด้านการศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัด
กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 บ้านในยาง

2. โรงเรียนบ้านสาकु ให้การบริการด้านการศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 3 บ้านสาकु

3. โรงเรียนบ้านในทอน ให้การบริการด้านการศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัด
กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ บ้านในทอน

4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลสาकु ให้การบริการด้านการศึกษาระดับก่อนวัยเรียน
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลสาकु ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 บ้านในยาง

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลสาकु

5) โครงสร้างพื้นฐาน/บริการสาธารณะ

หน่วยงานด้านสาธารณสุข ในเขตตำบลสาकु มีสถานบริการด้านสาธารณสุข ดังนี้

1. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสาकु ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 1 บ้านในยาง ให้บริการ
เฉพาะผู้ป่วยนอก และบริการงานส่งเสริมสุขภาพแก่ประชาชน และมีอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำ
หมู่บ้านในพื้นที่ตำบลสาकुทั้งสิ้น

2. คลินิกแพทย์ จำนวน 1 แห่ง

3. ร้านขายยาแผนปัจจุบัน จำนวน 8 แห่ง

บริการสาธารณะ ในตำบลสาकु มีดังนี้ ร้านค้าทั่วไป ประมาณ 103 แห่ง ปั้มน้ำมัน
และก๊าซ จำนวน 2 แห่ง โรงแรมหรือรีสอร์ท จำนวน 133 แห่ง ร้านค้าสะดวกซื้อเปิด 24 ชั่วโมง จำนวน
14 แห่ง อู่ซ่อมรถ จำนวน 10 แห่ง บ้านเช่าหรืออพาร์ทเมนท์ จำนวน 274 แห่ง บ้านจัดสรร จำนวน 4
แห่ง ร้านนวด จำนวน 30 แห่ง ออฟฟิตสำนักงานหรือบริษัท จำนวน 54 แห่ง และตู้กดเงินสด จำนวน
16 ตู้

6) สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ

สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ หาดในยาง (หมู่1) หาดใน
ทอน (หมู่4) อุทยานแห่งชาติสิรินาถ (หาดในยาง) (หมู่1) เกาะปลิง

สถานที่ท่องเที่ยวทางศาสนาและประวัติศาสตร์ ได้แก่ วัดมงคลวราราม (วัดในยาง)
(หมู่1) ศาลพ่อตาละไต้ะ-พ่อตาขุนแล

ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-5

ตารางที่ 2-5 สภาพสังคมในพื้นที่ของตำบลเทพกระษัตรี อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต ปี 2564

สภาพสังคม	จำนวน (แห่ง)
สถาบันการศึกษา	4
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	1
โรงเรียนระดับประถมศึกษา	3
โครงสร้างพื้นฐาน/บริการสาธารณะ	27
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	1
คลินิกแพทย์ จำนวน 1 แห่ง	1
ร้านขายยาแผนปัจจุบัน	1
องค์การบริหารส่วนตำบล	8
สถานีตำรวจภูธรท่าฉัตรไชย	1
สถานีอุตุนิยมวิทยา	1
ร้านค้าทั่วไป	103
ปั้มน้ำมันและก๊าซ	2
โรงแรม	28
รีสอร์ท	105
เซเว่น	7
โลตัส	1
แฟมิลี่มาร์ท	4
ซูเปอร์ชิป	1
อู่ซ่อมรถจักรยานยนต์	9
อู่ซ่อมรถยนต์	1
บ้านเช่า	266
อพาร์ทเมนท์	8
บ้านจัดสรร	4
ร้านนวด	30
บริษัท	54
ตู้กดเงินสด	16
สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ	6
สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	4
สถานที่ท่องเที่ยวทางศาสนาและประวัติศาสตร์	2

ที่มา: แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลสาकुสี่ปี (พ.ศ.2561-2564)

7) หมอที่ดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน

หมอที่ดินอาสาในตำบลเทพกระษัตรี มีจำนวน 6 ราย คือ

1. นายโอภา พรหมชัย	หมอที่ดินอาสาประจำตำบลสาคร
2. นายคารม สมบัติ	หมอที่ดินอาสาประจำหมู่บ้านในยาง
3. นายณรงค์ฤทธิ์ บำราบพาล	หมอที่ดินอาสาประจำหมู่บ้านตรอกม่วง
4. นายกันต์ศักดิ์ เพ็ชรไทย	หมอที่ดินอาสาประจำหมู่บ้านสาคร
5. นายวิโรจน์ บุญณะแก้ว	หมอที่ดินอาสาประจำหมู่บ้านในทอน
6. นายเหตุ ไบลาภ	หมอที่ดินอาสาประจำหมู่บ้านมาเหล่า

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน (2564)

8) รายชื่อกำนันผู้ใหญ่บ้าน

1. นายวัชร กำลังเกื้อ	กำนันตำบลสาคร
2. นายณัฐพล พังงา	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 1
3. นายสมพร ภูมิพล	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2
4. นายธนพงษ์ เกื้อหนูน	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 4
5. นายวิรัช หลาวหล้าง	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5

9) สภาพเศรษฐกิจในภาพรวม

9.1 การเกษตร

ส่วนใหญ่ประชาชนจะประกอบอาชีพทำสวนยางพารา สวนปาล์ม สวนผลไม้ต่างๆ เช่นทุเรียน มังคุด ลองกอง เงาะ มะพร้าว จำปาตะ เป็นต้น และเลี้ยงสัตว์

9.2 การประมง

ตำบลสาครมีประชาชนที่ประกอบอาชีพประมงอยู่ในเขตพื้นที่ หมู่ที่ 1 – 5 ตำบลสาครเป็นประมงขนาดเล็กได้แก่ หมึก เคย ปลา

9.3 การปศุสัตว์

เป็นการประกอบการในลักษณะเลี้ยงในครัวเรือนเป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม เช่น การเลี้ยงไก่ เป็ด สุกร

9.4 การบริการ

ในตำบลสาคร มีการบริการที่หลากหลายและครอบคลุมความต้องการของประชาชนและนักท่องเที่ยวในตำบลได้แก่

(1) การบริการด้านธุรกิจอาชีพ (Professional Business Services) ได้แก่ การบริการด้านวิชาชีพ ด้านคอมพิวเตอร์ การโฆษณา การค้นคว้าวิจัยและการพัฒนา อสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า โดยไม่รวมการดำเนินงาน และการบริการด้านธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(2) การบริการสื่อสารคมนาคม (Communication Services) ได้แก่ การบริการไปรษณีย์และพัสดุภัณฑ์การโทรคมนาคม และอื่นๆ

(3) การบริการด้านการก่อสร้างและวิศวกรรมที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้าง (Construction and Related Engineering Service) ได้แก่ การบริการงานก่อสร้าง งานติดตั้งและอื่นๆ

(4) การบริการด้านการจัดจำหน่าย (Distribution Service) ได้แก่ การบริการค้าปลีก
ค้าส่ง การบริการในลักษณะตัวแทนจำหน่าย การบริการธุรกิจแฟรนไชส์ และอื่นๆ

(5) การบริการด้านการศึกษา (Education Services) ได้แก่ การศึกษาระดับอนุบาล
ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา ตลอดจนหลักสูตรสำหรับผู้ใหญ่ และบริการด้านการศึกษาอื่นๆ

(6) การบริการด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Services) ได้แก่ การบริการจัดเก็บ
และกำจัดขยะ

(7) การบริการด้านการเงิน (Financial Services) ได้แก่ การบริการแลกเปลี่ยน
เงินตราต่างประเทศ การบริการตู้ธนาคารกดเงินสด (ATM)

(8) การบริการที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพและการบริการทางสังคม (Health Related
and Social Services) ได้แก่ การบริการรักษาพยาบาล การบริการด้านสุขภาพ และการบริการด้าน
สังคมอื่นๆ

(9) การบริการด้านการท่องเที่ยวและการบริการด้านการเดินทางที่เกี่ยวข้อง
การท่องเที่ยว (Tourism and Travel Related Service) ได้แก่ การบริการของบริษัทตัวแทนการท่องเที่ยว
บริษัทนำเที่ยว มัคคุเทศก์ โรงแรม ภัตตาคาร และอื่นๆ

(10) การบริการด้านนันทนาการ วัฒนธรรม และการกีฬา (Recreational, Cultural
and Sporting Service) ได้แก่ การบริการด้านการกีฬา และการนันทนาการอื่นๆ

(11) การบริการด้านการขนส่ง (Transportation Services) ได้แก่ การบริการด้าน
การขนส่งทั้งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ และการขนส่งอื่นๆ

(12) การบริการด้านอื่นๆ (Other Services not included Elsewhere) เช่น การ
บริการเสริมสวย เป็นต้น

9.5 การท่องเที่ยว

เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศของตำบลสาคร เป็นภูเขาสลับซับซ้อน มีพื้นที่ป่าไม้ และมี
ชายฝั่งทะเลเป็นลักษณะหาดทรายขาวเป็นแนวยาวตลอดตำบล จึงทำให้ตำบลสาครมีความอุดมสมบูรณ์
ด้วยทรัพยากรท่องเที่ยวที่สวยงาม อันได้แก่ ป่าเขาชายฝั่งทะเลที่สวยงาม และปะการัง

9.6 อุตสาหกรรม ในเขตตำบลสาครไม่มีอุตสาหกรรม

9.10 แรงงาน

การสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ประชากรที่มีช่วงอายุ 15-60 ปี อยู่ในกำลัง
แรงงาน ร้อยละ 95 เมื่อเทียบกับอัตราส่วนกับจังหวัด ร้อยละ ๗๓.๘๘ ซึ่งสูงกว่ามาก แต่ค่าแรงในพื้นที่ต่ำ
กว่าระดับจังหวัด โดยเฉพาะแรงงานด้านการเกษตร ประชากรอายุระหว่าง 25-50 ปี บางส่วน ไปรับจ้าง
ทำงานนอกพื้นที่ รวมทั้งแรงงานที่ไปทำงานต่างประเทศปัญหาที่พบคือ ประชากรต้องไปทำงานนอกพื้นที่
ในเมืองที่มีเมืองที่มีโรงงานอุตสาหกรรม บริษัทห้างร้านใหญ่ๆ เพราะในพื้นที่ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมที่มี
การจ้างแรงงานเยอะ เพราะพื้นที่ส่วนมากเป็นที่อยู่อาศัยปัญหานี้ยังไม่สามารถแก้ไขได้

บทที่ 3 ทรัพยากรธรรมชาติ

บทที่ 3 ทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญในตำบลสาคร อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี คือ 1) ทรัพยากรป่าไม้ 2) ทรัพยากรน้ำ และ 3) ทรัพยากรที่ดิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ทรัพยากรป่าไม้

1) ป่าไม้ตามกฎหมาย ได้แก่ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาพระแทว และป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเขารวก และป่าเขาเมือง ป่าบางขนุน

ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-1 และรูปที่ 3-1

ตารางที่ 3-1 ป่าไม้ตามกฎหมาย

รายชื่อ	ราชกิจจานุเบกษา	เนื้อที่ (ไร่)
เขตอุทยาน		
อุทยานแห่งชาติสิรินาถ	เล่ม 98 ตอนที่ 115 วันที่ 13 กรกฎาคม 2524	6,912
ป่าสงวนแห่งชาติ		
ป่าเขารวก และป่าเขาเมือง	เล่ม 81 ตอนที่ 111 วันที่ 24 พฤศจิกายน 2507	4,551
ป่าบางขนุน	เล่ม 81 ตอนที่ 36 วันที่ 23 เมษายน 2507	2,347

2) ป่าตามมติคณะรัฐมนตรี ได้แก่

2.1) การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 10 มีนาคม 2535 และ 17 มีนาคม 2535)

- เขตพื้นที่ป่าเพื่ออนุรักษ์ (Zone C) เนื้อที่ 5,431 ไร่
- เขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (Zone E) เนื้อที่ 1,729 ไร่

ดังรายละเอียดในรูปที่ 3-2

2.2) ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ (มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 28 พฤษภาคม 2528)

- ชั้นที่ 1A เนื้อที่ 295 ไร่
- ชั้นที่ 1B เนื้อที่ 729 ไร่
- ชั้นที่ 2 เนื้อที่ 1,267 ไร่
- ชั้นที่ 3 เนื้อที่ 4,374 ไร่
- ชั้นที่ 4 เนื้อที่ 4,628 ไร่
- ชั้นที่ 5 เนื้อที่ 3,678 ไร่

ดังรายละเอียดในรูปที่ 3-3

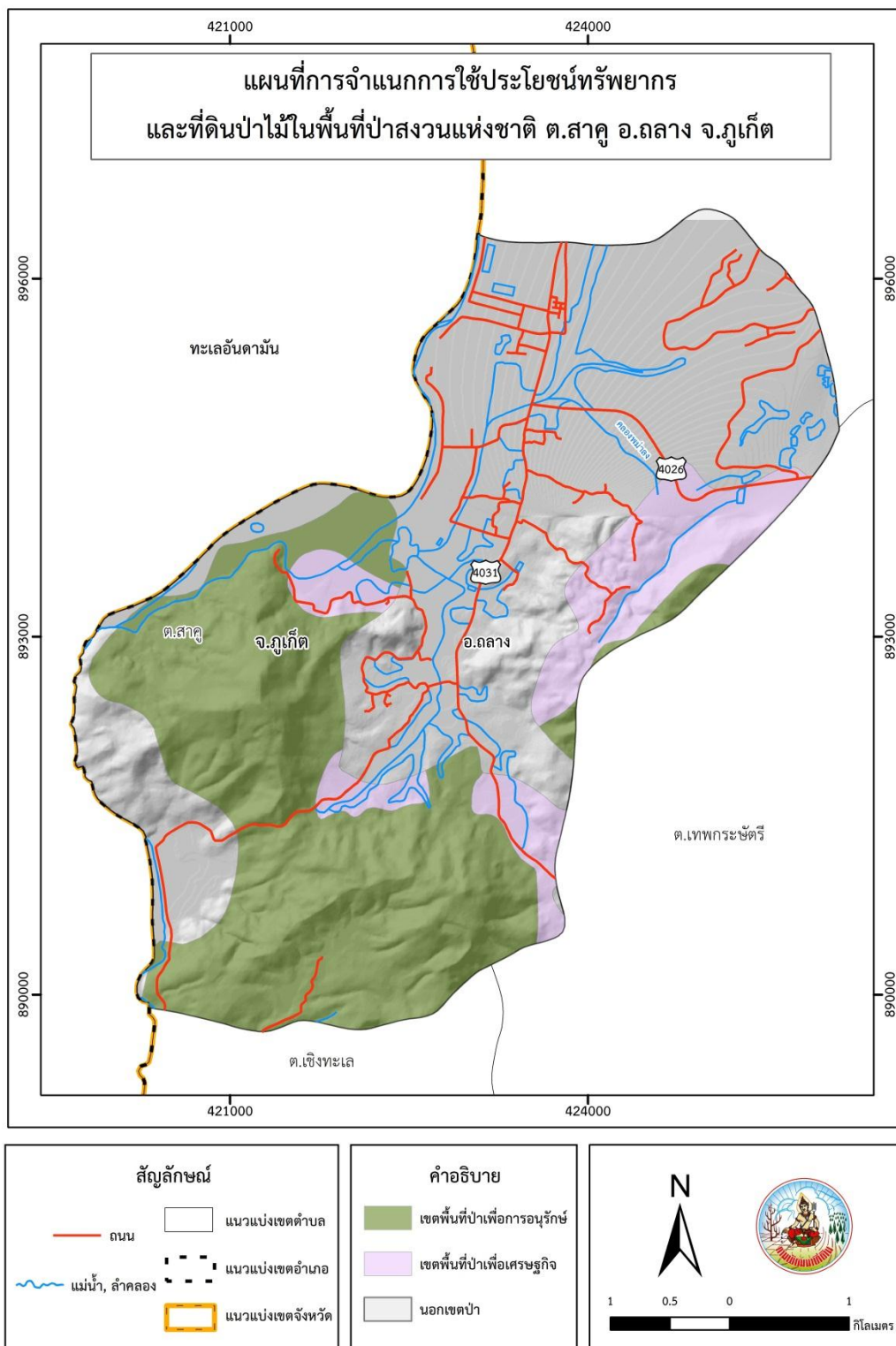
2.3) ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี (มติคณะรัฐมนตรี 14 พฤศจิกายน 2504)

- ป่าเลนคลองท่าพร้าว เนื้อที่ 52 ไร่
- ป่าเลนคลองพารา เนื้อที่ 2,062 ไร่
- ป่าควนเขาพระแทว เนื้อที่ 5,397 ไร่

ทั้งนี้ เนื้อที่ดังกล่าวข้างต้น คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เป็นเนื้อที่เบื้องต้น
เท่านั้น ไม่สามารถใช้อ้างอิงได้ทางกฎหมาย

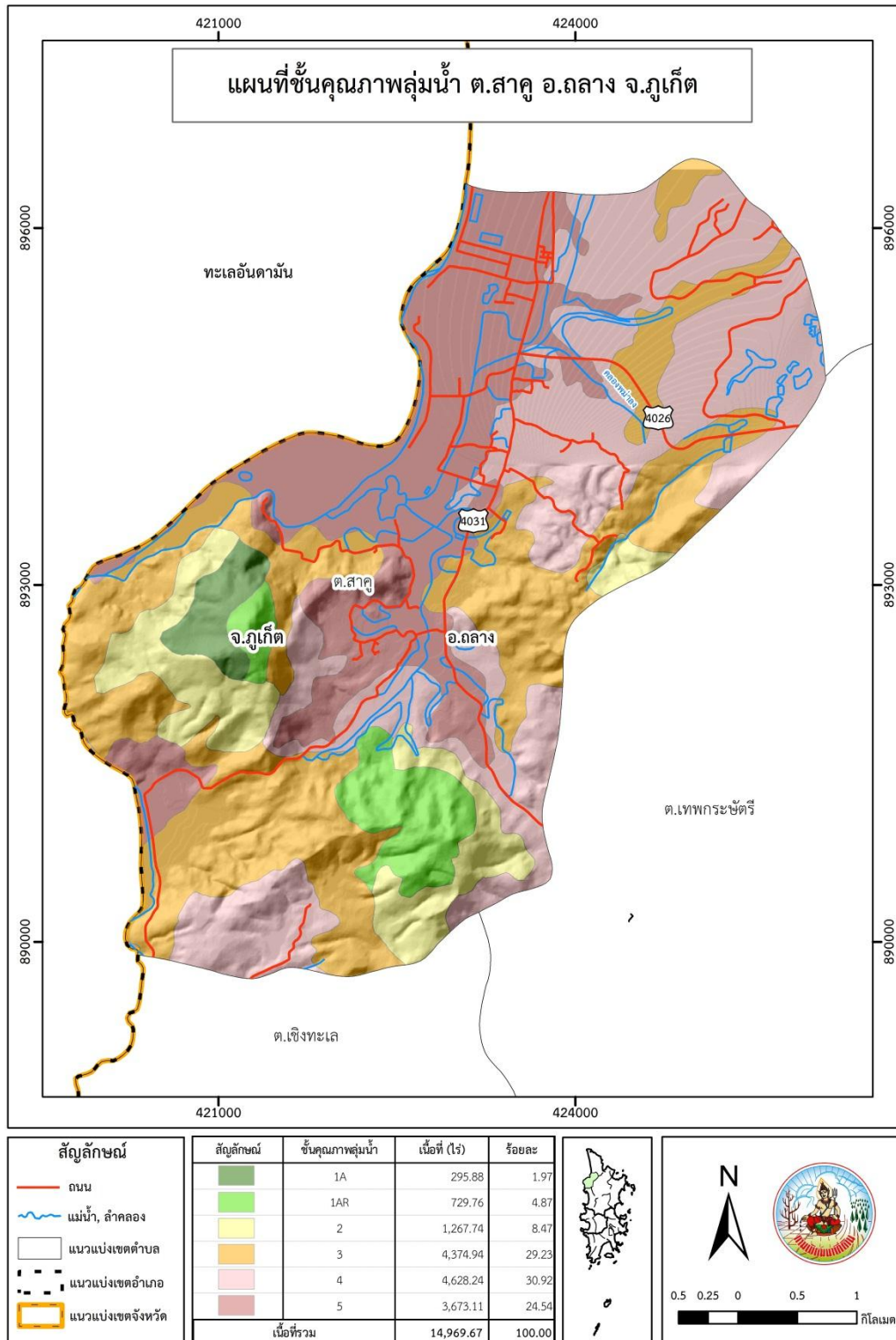
แผนการใช้ที่ดินตำบลสาकु อำเภอดกลาง จังหวัดอุฎเก็ด

รูปที่ 3-2 การจําแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ
ตำบลสาकु อำเภอดกลาง จังหวัดอุฎเก็ด

แผนการใช้ที่ดินตำบลสาकु อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

รูปที่ 3-3 ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ตำบลสาकु อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

3.2 ทรัพยากรน้ำ

3.2.1 น้ำผิวดิน

- 1) แหล่งน้ำตามธรรมชาติ ได้แก่ คลองพม่าหลง และลำห้วย จำนวน 3 สาย
- 2) การพัฒนาแหล่งน้ำ
 - (2.1) ฝาย จำนวน 1 แห่ง
 - (2.2) บ่อโยก จำนวน 2 แห่ง
 - (2.3) ประปาหมู่บ้านผิวดิน จำนวน 6 แห่ง

3.2.2 น้ำใต้ดิน

ในปัจจุบันมีบ่อบาดาลจำนวน 12 บ่อ ปริมาณน้ำบาดาลที่คาดว่าจะพัฒนาได้อยู่ในเกณฑ์น้อยกว่า 10 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง และมีปริมาณสารละลายทั้งหมดที่ละลายได้น้อยกว่า 500 มิลลิกรัมต่อลิตร

ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-2 และรูปที่ 3-4

ตารางที่ 3-2 บ่อบาดาล ตำบลสาकु อำเภอดงกลาง จังหวัดภูเก็ต

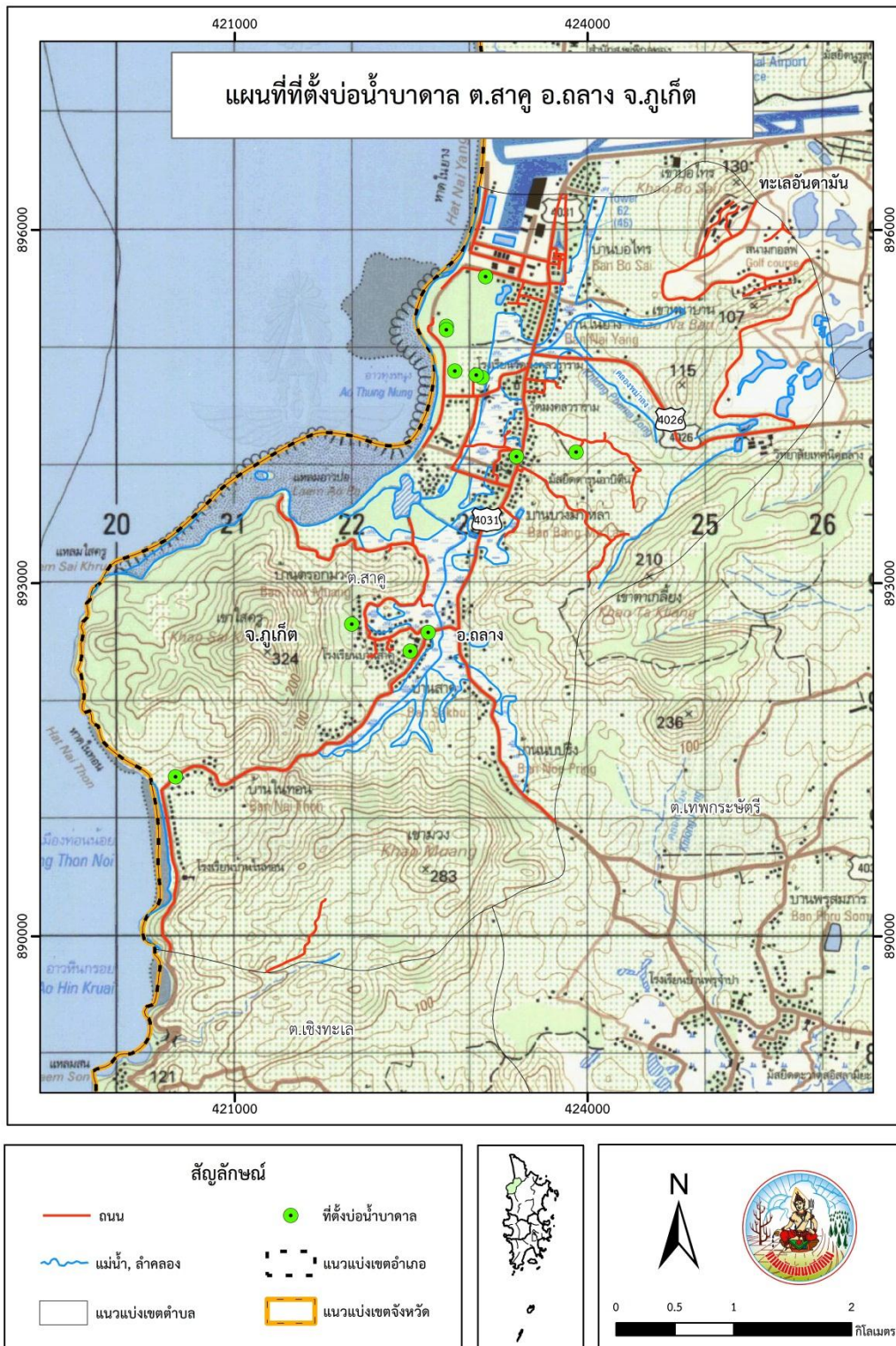
ลำดับ	พิกัด		ประเภทบ่อ	สภาพน้ำ	ความลึกเจาะ (ม.)	ระดับน้ำปกติ (ม.)
	Latitude	Longitude				
1	423394	894075	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	15	1.8
2	423901	894113	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	121	15
3	422798	895181	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	38	2
4	423132	895603	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	33	1.5
5	423100	894746	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	90	3
6	423052	894767	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	62	5
7	422798	895152	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	30	0.5
8	422871	894802	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	38	2
9	421995	892651	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	121	7
10	422643	892580	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	25	4
11	422490	892420	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	121	4
12	420496	891354	บ่ออุบโภาค-บริโภาค	ใช้ได้-น้ำจืด	120	1

หมายเหตุ: แสดงเฉพาะบ่อบาดาลที่มีข้อมูลสมบูรณ์

ที่มา: กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (2562)

แผนการใช้ที่ดินตำบลสาकु อำเภอลาง จังหวัดอุทัย

รูปที่ 3-4 ที่ตั้งบ่อน้ำบาดาล ตำบลสาकु อำเภอลาง จังหวัดอุทัย

3.3 ทรัพยากรดิน

3.3.1 สถานภาพทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินในพื้นที่ตำบลสาकु อำเภอลาง จังหวัดภูเก็ต ประกอบด้วย

1) ชุดดินบาเจาะ (Bc) สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีการระบายน้ำค่อนข้างมาก คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Bc-lsA: ชุดดินบาเจาะ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 520 ไร่ หรือร้อยละ 3.46 ของพื้นที่ตำบล

2) ดินคล้ายชุดดินบ้านทอน (Bh-nc) สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีการระบายน้ำดีในดินบนและดีปานกลางถึงค่อนข้างเร็วในดินล่าง คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Bh-nc-lsA: ดินคล้ายชุดดินบ้านทอนที่มีชั้นที่ไม่เชื่อมแข็ง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 82 ไร่ หรือร้อยละ 0.55 ของพื้นที่ตำบล

3) ชุดดินหัวหิน (Hh) สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีการระบายน้ำค่อนข้างมาก คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Hh-lsA: ชุดดินหัวหิน มีเนื้อดินบนเป็นดินทรายปนดินร่วน ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 260 ไร่ หรือร้อยละ 1.73 ของพื้นที่ตำบล

4) ชุดดินโคกเคียน (Ko) สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีการระบายเร็ว คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Ko-sclA: ชุดดินโคกเคียน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,243 ไร่ หรือร้อยละ 8.28 ของพื้นที่ตำบล

5) ดินคล้ายชุดดินโคกเคียนที่มีการยกร่อง (Ko-rb) สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีการระบายเร็ว คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Ko-rb-sclA: ดินคล้ายชุดดินโคกเคียนที่มีการยกร่อง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 116 ไร่ หรือร้อยละ 0.77 ของพื้นที่ตำบล

6) ชุดดินโคกกลอย (Koi) สภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงเนินเขา มีการระบายน้ำดี คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Koi-sclB: ชุดดินโคกกลอย มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 552 ไร่ หรือร้อยละ 3.68 ของพื้นที่ตำบล

7) ชุดดินไม้ขาว (Mik) สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีการระบายน้ำค่อนข้างมาก คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Mik-slA: ชุดดินไม้ขาว มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 59 ไร่ หรือร้อยละ 0.39 ของพื้นที่ตำบล

8) ชุดดินมูโน๊ะ (Mu) สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีการระบายน้ำเร็ว คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Mu-cA: ชุดดินมูโน๊ะ มีเนื้อดินบนเป็นดินเหนียว ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 219 ไร่ หรือร้อยละ 1.46 ของพื้นที่ตำบล

9) ชุดดินพังงา (Pga) สภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงเนินเขา มีการระบายน้ำดี มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 2,760 ไร่ หรือร้อยละ 18.38 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 2 หน่วยแผนที่ดิน คือ

9.1) หน่วยแผนที่ดิน Pga-sclB: ชุดดินพังงา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 760 ไร่ หรือร้อยละ 5.06 ของพื้นที่ตำบล

9.2) หน่วยแผนที่ดิน Pga-sclC: ชุดดินพังงา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 2,000 ไร่ หรือร้อยละ 13.32 ของพื้นที่ตำบล

10) ชุดดินสงขลา (Sng) สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Sng-sIA: ชุดดินสงขลา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 123 ไร่ หรือร้อยละ 0.82 ของพื้นที่ตำบล

11) ดินคล้ายชุดดินสงขลาที่มีการยกร่อง (Sng-rb) สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Sng-rb-sIA: ดินคล้ายชุดดินสงขลาที่มีการยกร่อง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 46 ไร่ หรือร้อยละ 0.31 ของพื้นที่ตำบล

12) ชุดดินท้ายเหมือง (Tim) สภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนชัน มีการระบายน้ำดี มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 1,283 ไร่ หรือร้อยละ 8.55 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 3 หน่วยแผนที่ดิน คือ

12.1) หน่วยแผนที่ดิน Tim-sclB: ชุดดินท้ายเหมือง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 42 ไร่ หรือร้อยละ 0.28 ของพื้นที่ตำบล

12.2) หน่วยแผนที่ดิน Tim-sclC: ชุดดินท้ายเหมือง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,147 ไร่ หรือร้อยละ 7.64 ของพื้นที่ตำบล

12.3) หน่วยแผนที่ดิน Tim-sclD: ชุดดินท้ายเหมือง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 94 ไร่ หรือร้อยละ 0.63 ของพื้นที่ตำบล

13) ชุดดินวัลเปรียง (Wp) สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีการระบายน้ำเร็ว คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Wp-sIA: ชุดดินวัลเปรียง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 17 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 ของพื้นที่ตำบล

14) ดินคล้ายชุดดินวัลเปรียงที่มีการยกร่อง (Wp-rb) สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีการระบายน้ำเร็ว คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Wp-rb-sIA: ดินคล้ายชุดดินวัลเปรียงที่มีการยกร่อง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 20 ไร่ หรือร้อยละ 0.13 ของพื้นที่ตำบล

15) พื้นที่ที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC) มีความลาดชันมากกว่า 35 เปอร์เซ็นต์ สภาพพื้นที่สูงชันถึงสูงชันมากที่สุด มีเนื้อที่ 5,815 หรือร้อยละ 38.73 ของพื้นที่ตำบล

16) พื้นที่เบ็ดเตล็ด (Miscellaneous areas) มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 1,900 ไร่ หรือร้อยละ 12.65 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 5 หน่วยแผนที่ดิน คือ

16.1) หน่วยแผนที่ดิน AML: เหมืองแร่ร้าง มีเนื้อที่ 311 หรือร้อยละ 2.07 ของพื้นที่ตำบล

16.2) หน่วยแผนที่ดิน BEACH: ชายหาด มีเนื้อที่ 99 หรือร้อยละ 0.66 ของพื้นที่ตำบล

16.3) หน่วยแผนที่ดิน P: บ่อขุด มีเนื้อที่ 126 หรือร้อยละ 0.84 ของพื้นที่ตำบล

16.4) หน่วยแผนที่ดิน GC: ผาหิน มีเนื้อที่ 813 หรือร้อยละ 5.41 ของพื้นที่ตำบล

16.5) หน่วยแผนที่ดิน W: พื้นที่น้ำ มีเนื้อที่ 551 หรือร้อยละ 3.67 ของพื้นที่ตำบล
ตั้งรายละเอียดในตารางที่ 3-3 ถึง 3-4 และรูปที่ 3-5 ถึง 3-6

แผนการใช้ที่ดินตำบลสาคร อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 3-3 หน่วยแผนที่ดิน ตำบลสาคร อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดภูเก็ต

หน่วยแผนที่ดิน	คำอธิบาย	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
Bc-lsA	ชุดดินบาเจาะ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	520	3.46
Bh-nc-lsA	ดินคล้ายชุดดินบ้านทอนที่มีชั้นที่ไม่เชื่อมแข็ง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	82	0.55
Hh-lsA	ชุดดินหัวหิน มีเนื้อดินบนเป็นดินทรายปนดินร่วน ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	260	1.73
Ko-sclA	ชุดดินโคกเคียน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	1,243	8.28
Ko-rb-sclA	ดินคล้ายชุดดินโคกเคียนที่มีการยกทรง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	116	0.77
Koi-sclB	ชุดดินโคกกลอย มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	552	3.68
Mik-slA	ชุดดินไม้ขาว มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	59	0.39
Mu-cA	ชุดดินมูโนะ มีเนื้อดินบนเป็นดินเหนียว ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	219	1.46
Pga-sclB	ชุดดินพังงา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	760	5.06
Pga-sclC	ชุดดินพังงา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์	2,000	13.32
Sng-slA	ชุดดินสงขลา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	123	0.82
Sng-rb-slA	ดินคล้ายชุดดินสงขลาที่มีการยกทรง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	46	0.31
Tim-sclB	ชุดดินท้ายเหมือง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	42	0.28
Tim-sclC	ชุดดินท้ายเหมือง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์	1,147	7.64
Tim-sclD	ชุดดินท้ายเหมือง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์	94	0.63
Wp-lsA	ชุดดินวัลเปรียง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	17	0.11

แผนการใช้ที่ดินตำบลสาคร อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี

ตารางที่ 3-3 (ต่อ) หน่วยแผนที่ดิน ตำบลสาคร อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี

หน่วยแผนที่ดิน	คำอธิบาย	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
Wp-rb-lsA	ดินคล้ายชุดดินวัลเปรียงที่มีการยกทรง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	20	0.13
zAP	เหมืองแร่ร้าง	311	2.07
zBEACH	ชายหาด	99	0.66
zGC	ผาหิน	813	5.41
zP	บ่อขุด	126	0.84
zSC	พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน	5,815	38.73
zW	แหล่งน้ำ	551	3.67
รวมเนื้อที่ทั้งหมด		15,015	100.00

ที่มา : กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน (2562) ปรับปรุงโดย กลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน (2564)

แผนการใช้ที่ดินตำบลสาकु อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 3-4 สมบัติดิน ตำบลสาकु อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต

หน่วยแผนที่ดิน	ความลาดชัน (%)	การระบายน้ำ	CEC (meq/g)	BS (%)	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (P ₂ O ₅)	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (K ₂ O)	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน	เนื้อที่	
										ไร่	ร้อยละ
Bc-lsA	0-2	ค่อนข้างมาก	<10	<35	>150	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำมาก	ต่ำ	520	3.45
Bh-nc-lsA	0-2	ดีปานกลางถึงดี	<10	<35	>150	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	ต่ำ	ต่ำ	82	0.55
Hh-lsA	0-2	ค่อนข้างมาก	<10	>35	>150	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	ต่ำ	ต่ำ	178	1.19
Hh-lsA	0-2	ค่อนข้างมาก	<10	>35	>150	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	83	0.55
Ko-rb-sclA	0-2	เลว	<10	<35	>150	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	ต่ำ	ต่ำ	116	0.77
Ko-sclA	0-2	เลว	<10	<35	>150	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	ต่ำ	ต่ำ	1,242	8.27
Koi-sclB	2-5	ดี	<10	<35	>150	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	552	3.68
Mik-slA	0-2	ค่อนข้างมาก	<10	<35	0-50	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำมาก	ต่ำ	10	0.07
Mik-slA	0-2	ค่อนข้างมาก	<10	<35	>150	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	ต่ำ	ต่ำ	49	0.33
Mu-cA	0-2	เลว	>20	<35	>150	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	ต่ำ	ปานกลาง	219	1.46
Pga-sclB	2-5	ดี	<10	<35	>150	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	ต่ำ	ต่ำ	112	0.75
Pga-sclB	2-5	ดี	<10	<35	>150	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	29	0.19
Pga-sclB	2-5	ดี	<10	<35	>150	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	437	2.90
Pga-sclB	2-5	ดี	<10	<35	>150	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำมาก	ต่ำ	182	1.21

แผนการใช้ที่ดินตำบลสาคร อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี

ตารางที่ 3-4 (ต่อ) สมบัติดิน ตำบลสาคร อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี

หน่วยแผน ที่ดิน	ความลาดชัน (%)	การระบายน้ำ	CEC (meq/g)	BS (%)	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ฟอสฟอรัส ที่เป็นประโยชน์ (P ₂ O ₅)	โพแทสเซียม ที่เป็นประโยชน์ (K ₂ O)	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน	เนื้อที่	
										ไร่	ร้อยละ
Pga-sclC	5-12	ดี	<10	<35	>150	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	2,000	13.32
Sng-rb-sIA	0-2	ค่อนข้างเลว	<10	<35	>150	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	10	0.07
Sng-rb-sIA	0-2	ค่อนข้างเลว	<10	<35	>150	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำมาก	ต่ำ	30	0.20
Sng-sIA	0-2	ค่อนข้างเลว	<10	<35	>150	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	ต่ำ	ต่ำ	22	0.15
Sng-sIA	0-2	ค่อนข้างเลว	<10	<35	>150	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	69	0.46
Sng-sIA	0-2	ค่อนข้างเลว	<10	<35	>150	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำมาก	ต่ำ	36	0.24
Tim-sclB	2-5	ดี	<10	<35	>150	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	ต่ำ	ต่ำ	42	0.28
Tim-sclC	5-12	ดี	<10	<35	>150	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	ต่ำ	ต่ำ	1,148	7.65
Tim-sclD	12-20	ดี	<10	<35	>150	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	ต่ำ	ต่ำ	94	0.63
Wp-lsA	0-2	เลว	<10	>75	>150	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	ต่ำ	ต่ำ	17	0.11
Wp-rb-lsA	0-2	เลว	<10	>75	>150	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	ต่ำ	ต่ำ	21	0.14
zAP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	311	2.07
zBEACH	-	-	-	-	-	-	-	-	-	99	0.66
zGC	-	-	-	-	-	-	-	-	-	813	5.41

แผนการใช้ที่ดินตำบลสาकु อำเภอลาง จังหวัดภูเก็ต

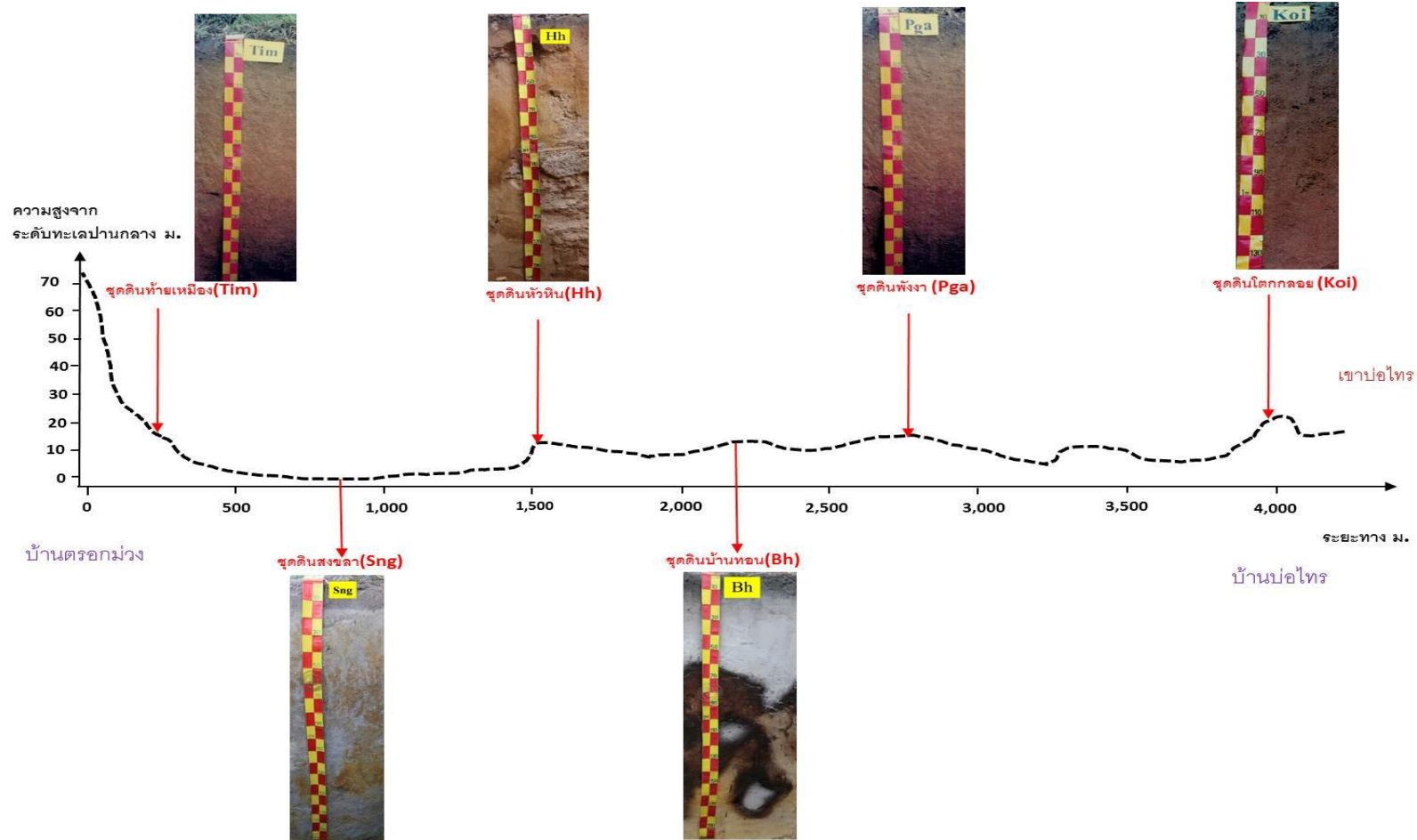
ตารางที่ 3-4 (ต่อ) สมบัติดิน ตำบลสาकु อำเภอลาง จังหวัดภูเก็ต

หน่วยแผน ที่ดิน	ความลาดชัน (%)	การระบายน้ำ	CEC (meq/g)	BS (%)	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ฟอสฟอรัส ที่เป็นประโยชน์ (P ₂ O ₅)	โพแทสเซียม ที่เป็นประโยชน์ (K ₂ O)	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน	เนื้อที่	
										ไร่	ร้อยละ
zP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	126	0.84
zSC	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,815	38.73
zW	-	-	-	-	-	-	-	-	-	551	3.67
รวมเนื้อที่ทั้งหมด										15,015	100

ที่มา : กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน (2562) ปรับปรุงโดย กลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน (2564)

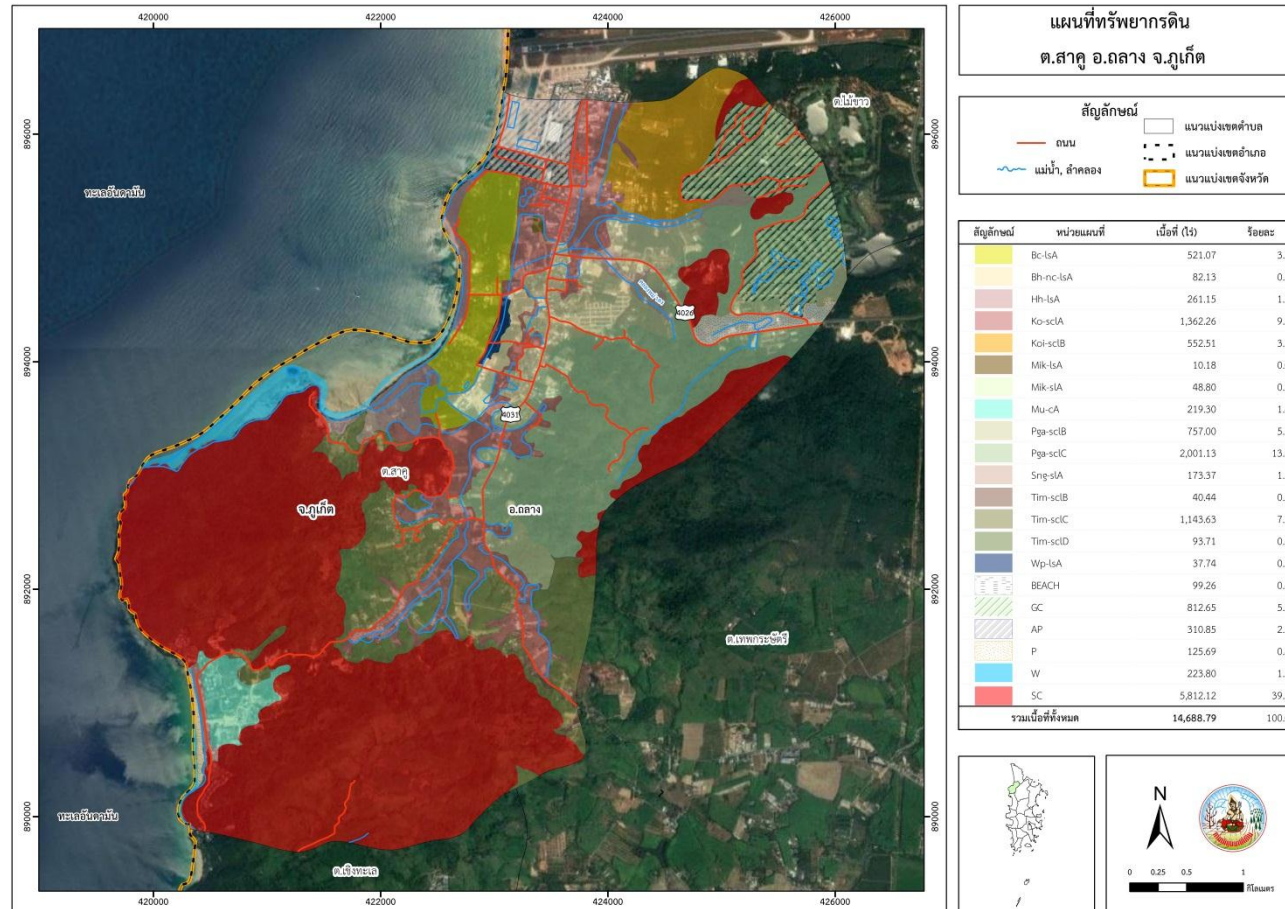
แผนการใช้ที่ดินตำบลสาकु อำเภอดกลาง จังหวัดภูเก็ต

รูปที่ 3-5 ภูมิประเทศและจุดดิน ตำบลสาकु อำเภอดกลาง จังหวัดภูเก็ต

แผนการใช้ที่ดินตำบลสาคร อำเภอลาง จังหวัดภูเก็ต

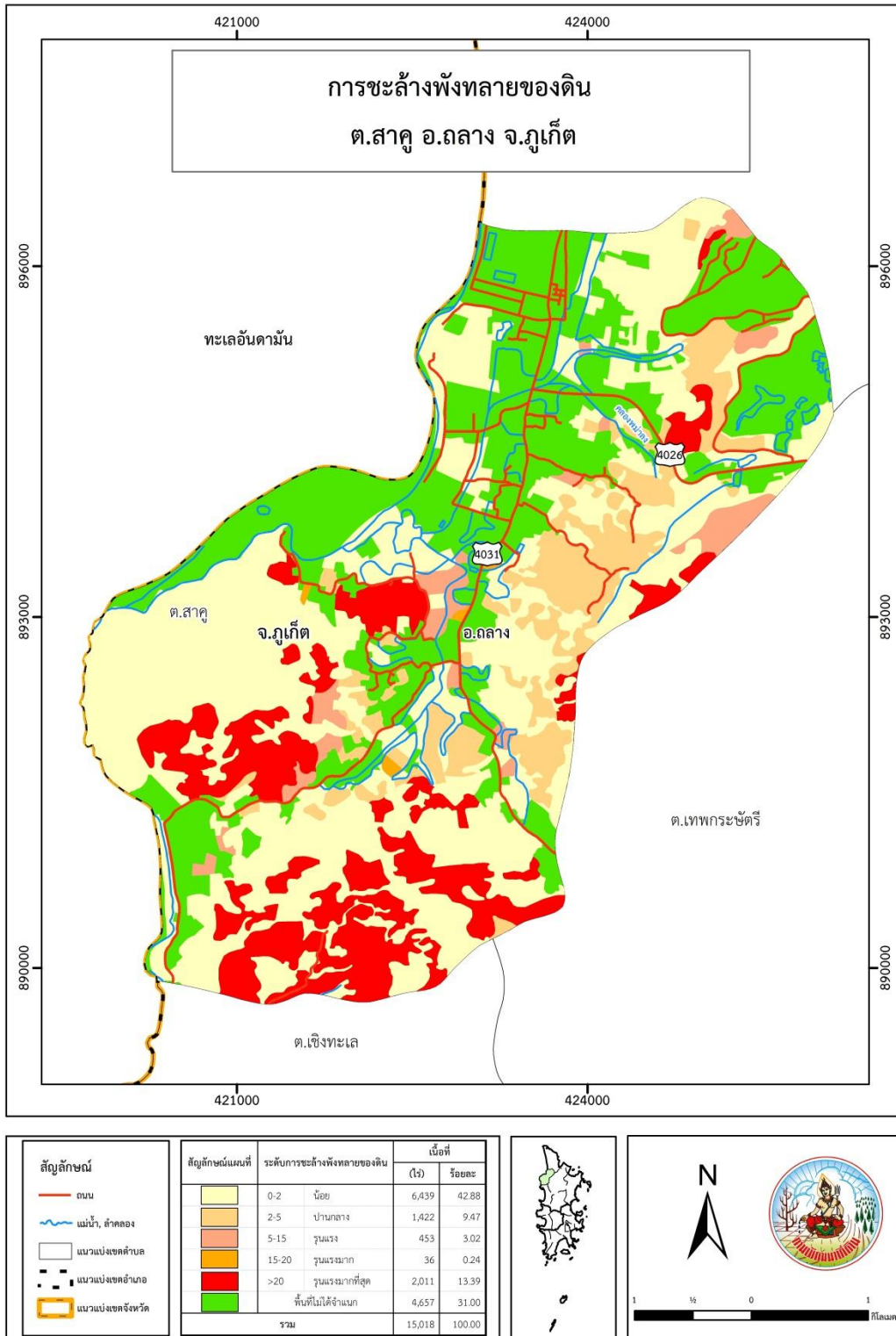

3.3.2 การชะล้างพังทลายของดิน

จากการประเมินการชะล้างพังทลายของดินโดยใช้สมการการสูญเสียดินสากล (Universal Soil Loss Equation; USLE) ตำบลสาकु อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต มีการชะล้างพังทลายของดินตั้งรายละเอียดในตารางที่ 3-5 และรูปที่ 3-7

ตารางที่ 3-5 การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลสาकु อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต

การชะล้างพังทลายของดิน	เนื้อที่(ไร่)	ร้อยละ
น้อย (0-2 ตัน/ไร่/ปี)	6,439	42.88
ปานกลาง(2-5 ตัน/ไร่/ปี)	1,422	9.47
รุนแรง(5-15 ตัน/ไร่/ปี)	453	3.02
รุนแรงมาก(15-20 ตัน/ไร่/ปี)	36	0.24
รุนแรงมากที่สุด(>20ตัน/ไร่/ปี)	2,011	13.39
พื้นที่ไม่ได้จำแนก	4,657	31.00
รวม	15,018	100

รูปที่ 3-7 การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลสาकु อำเภอมถกลาง จังหวัดอุทัยธานี

บทที่ 4 กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

บทที่ 4

กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA)

4.1. หลักการ

กระบวนการมีส่วนร่วมเป็นความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยหลัก 3 ประการ คือ

- 1) พื้นที่ (Area)
- 2) หน้าที่ขององค์กร (Function)
- 3) ความร่วมมือ (Participation)

การจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงมีสาระสำคัญที่จำเป็นในการจัดทำโครงการ เช่น

- 1) สภาพปัญหาของชุมชนหรือเกษตรกร
- 2) ความต้องการของชุมชน
- 3) โครงการที่จะแก้ไขปัญหาที่เป็นไปตามความต้องการของประชาชน
- 4) พื้นที่ที่จะดำเนินโครงการ

ทั้งนี้ ผู้ที่จำเป็นต้องเข้าร่วมกระบวนการคือ เกษตรกรในพื้นที่ตำบล ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ใหญ่บ้าน และกำนัน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ในกรณีของแผนการใช้ที่ดินตำบลนั้น การจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนจะมีสาระสำคัญของชุมชนในภาพรวม และเกษตรกรแต่ละราย เช่น

- 1) ปัญหาทรัพยากรดิน
- 2) ปัญหาการประกอบอาชีพ
- 3) ความต้องการของชุมชนหรือเกษตรกรแต่ละราย
- 4) แผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่ในปัจจุบัน

จากสาระสำคัญใน 4 ประการ ดังกล่าว แผนการใช้ที่ดินตำบลจะต้องจัดทำขึ้นโดยมี “กิจกรรมตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน หรือเกษตรกรแต่ละราย รวมทั้งตอบสนองต่อแผนงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ตรงตามอำนาจหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน และโดยความร่วมมือของส่วนราชการต่างๆ

4.2. การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)

การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2564 มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

4.2.1 ปัญหาหลักของตำบลสาकु คือ

- 1) ขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง
- 2) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์
- 3) ขาดสถานที่จำหน่ายสินค้าทางการเกษตร

- 4) ราคาสินค้าไม่เป็นไปตามความต้องการของเกษตรกร
- 5) ขาดแคลนเงินทุนในการทำการเกษตร
- 6) ขาดแรงงานภาคการเกษตร
- 7) เกิดการระบาดของโรคและแมลง
- 8) กรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกิน
- 9) ถนนคับแคบ การเดินทางสัญจรลำบาก และยังเป็นถนนดิน

4.2.2 ความต้องการของชุมชน เกษตรกร และองค์การบริหารส่วนตำบลสาकु มีความต้องการ 9 ประการ คือ

1) ต้องการแหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้ช่วงฤดูแล้ง

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะแก้ไขปัญหาแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อการเกษตรในช่วงฤดูแล้งที่ได้ดำเนินการในพื้นที่ตำบลเทพกระษัตรี คือ โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร จากการตรวจสอบสระน้ำในไร่นาที่มีอยู่ในปัจจุบัน พบว่า ตำบลสาकुยังไม่มีเกษตรกรได้รับการขุดสระน้ำ และจากการสำรวจพื้นที่มีเกษตรกรที่จะเข้าร่วมโครงการฯ งบประมาณปี 2566 จำนวน 4 บ่อ

จากการประชุมในพื้นพบว่า พื้นที่ตำบลสาकु จะขาดน้ำในช่วงเดือนธันวาคม ถึง เดือนเมษายน ซึ่งส่งผลกระทบต่อการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และทำการเกษตร

ปัญหาการขาดแคลนน้ำ และไม่สามารถกักเก็บน้ำไว้ใช้ได้ในพื้นที่เนื่องจากสภาพพื้นที่ของตำบลสาकुมีทั้งที่ลุ่มและที่ดอน รวมถึงเนื้อดินส่วนใหญ่มีการระบายน้ำดี ดินขาดอินทรีย์วัตถุที่ช่วยอุ้มน้ำไว้เพื่อการเจริญเติบโตของพืช

เกษตรกรต้องการแหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้ช่วงฤดูแล้ง เนื่องจากตำบลสาकुไม่มีพื้นที่สาธารณะสำหรับขุดสระเก็บน้ำ เกษตรกรมีความเห็นว่าควรทำฝายน้ำล้นแบบถาวรมีประตูเปิดปิดน้ำในพื้นที่ต้นน้ำ ซึ่งอยู่บริเวณอุทยานสิรินาถ แต่ต้องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหาแนวทางในการขออนุญาตเพื่อจัดทำฝายชะลอน้ำ ส่วนในพื้นที่ลุ่มต้องการให้ขุดบ่อน้ำตื้น เพื่อให้ใช้พื้นที่ลาดลงและได้น้ำในการใช้อุปโภค บริโภค และเพื่อการเกษตร

นอกจากยังมีปัญหาเกี่ยวกับน้ำคือ น้ำท่วมในฤดูฝน เนื่องจากน้ำระบายไม่ทันส่งผลให้น้ำท่วมบ้านเรือนในบริเวณนั้น รวมถึงพื้นที่ทำการเกษตร จึงต้องทำคูระบายน้ำ ซึ่งทางองค์การบริหารส่วนตำบลสาकु ได้มีแผนดำเนินการอยู่แล้ว

2) แก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของดิน

จากปัญหาดินเสื่อมโทรม ขาดความอุดมสมบูรณ์ ขาดธาตุอาหาร และเกษตรกรต้องการเพิ่มศักยภาพในการผลิตพืช จึงต้องมีการเก็บตัวอย่างดินในที่ดินของเกษตรกร โดยระบุรายชื่อพิกัด การใช้ที่ดินในปัจจุบัน เพื่อตรวจสอบปัญหาความอุดมสมบูรณ์ของดิน ตามปัญหาที่เกษตรกรต้องการไปแก้ไขและปรับปรุง จากนั้นให้คำแนะนำในการปรับปรุงดินโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ร่วมกับการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน พร้อมสนับสนุนปัจจัยการผลิตโดยใช้งานกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน (โปะเทือง) โครงการพัฒนาต่อยอดกลุ่มเดิมที่เข้มแข็ง ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดใช้สารเคมี (ครัวไทยสู่ครัวโลก) การผลิตปุ๋ยหมักสูตรพด. ส่งเสริมการปรับปรุงดินกรด (ปูนโดโลไมท์) และสารเร่งซุเปอร์ พด.ต่างๆ

นอกจากนี้เกษตรกรบางรายยังขาดความรู้เกี่ยวกับเรื่องดิน การปรับปรุงบำรุงดิน จึงต้องการให้มีการจัดการฝึกรวมเกี่ยวกับเรื่องดิน ต้องการให้เจ้าหน้าที่เข้ามาแนะนำการทำเกษตร รวมถึงต้องการ Application ความรู้เรื่องดิน เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องดินในพื้นที่ของตนเอง

3) ต้องการให้มีสถานที่จำหน่ายสินค้าทางการเกษตรภายในตำบล

เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยว เกษตรกรในตำบลสาकु จึงต้องปรับเปลี่ยนการทำเกษตรเป็นท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อให้คนในตำบลมีรายได้จึงจำเป็นต้องหาสถานที่จำหน่ายสินค้าทางการเกษตรภายในตำบล ซึ่งเป็นจุดที่นักท่องเที่ยวสามารถมาซื้อสินค้าเกษตรของตำบล เช่น ทุเรียน บ้าน เาะโรงเรียน ส้มควาย ฝรั่งบ้าน เป็นต้น

4) ต้องการให้เพิ่มราคาสินค้า

ในปัจจุบันราคาสินค้าทางการเกษตรปรับลดลง ซึ่งส่งผลต่อเกษตรกรอย่างมาก จึงต้องหาวิธีการเพิ่มมูลค่าของสินค้าให้มีราคาสูงขึ้น ได้แก่การผลิตสินค้าเกษตรที่เน้นเรื่องเกษตรอินทรีย์ การรวมกลุ่มกันขายสินค้าทางการเกษตรเพื่อลดปัญหาพ่อค้าคนกลาง เช่น การทำเกษตรแปลงใหญ่ การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรให้ดีขึ้น การแปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้า และขายสินค้าการเกษตรในรูปแบบของฝาก

นอกจากนี้ต้องทำผังการผลิตสินค้าเกษตร และหาช่องทางตลาดและประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายในการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการเกษตรเพื่อเพิ่มโอกาสทางธุรกิจ และสร้างรายได้เพิ่มขึ้น เช่นการจัดงานขายสินค้าตามฤดูกาล เป็นต้น

5) ต้องการแหล่งเงินทุนในการทำเกษตร

แนะนำให้เกษตรกรที่ขาดเงินทุนในการทำเกษตร ติดต่อกับสหกรณ์การเกษตร ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) และกองทุนหมู่บ้านในการสนับสนุนเงินทุนในการทำเกษตร

การลดต้นทุนการผลิต เป็นอีกหนึ่งทางเลือกในการลดเงินทุนในการผลิตพืช เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ร่วมกับการใช้ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ การใช้พลังงานจากแสงอาทิตย์ การใช้พลังงานจากน้ำ การทำผังแปลงก่อนปลูกพืช การวางระบบน้ำที่ดี การทำปฏิทินปลูกพืช เป็นต้น

6) ต้องการแรงงานภาคการเกษตร

ในเบื้องต้นสามารถติดต่อขอแรงงานได้ที่แรงงานจังหวัดภูเก็ต แต่แรงงานภาคการเกษตรในปัจจุบันของจังหวัดภูเก็ตหาได้ยาก และมีอายุมากเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากเด็กรุ่นใหม่ไม่สนใจทำเกษตร ส่งผลให้พื้นที่ทำการเกษตรในตำบลลดลง และเปลี่ยนจากพื้นที่ทำการเกษตรเป็นบ้านพัก บ้านเช่า โรงแรม

ต้องกระตุ้นให้เด็กรุ่นใหม่และคนในพื้นที่หันกลับมาทำเกษตร โดยต้องปลูกฝังให้มีความรู้เรื่องการทำเกษตรตั้งแต่ยังเป็นเด็ก ทางสถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ตได้ดำเนินโครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียนทุกปี เพื่อให้เด็กนักเรียนได้มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องดิน การปรับปรุงบำรุงดิน วัตถุประสงค์ของการทำเกษตร มีอาหารกลางวันในโรงเรียน สามารถนำความรู้ไปเป็นอาชีพในอนาคตเกี่ยวกับด้านการเกษตร และสามารถถ่ายทอดความรู้นี้ให้แก่ผู้ปกครองของเด็กนักเรียนได้

7) ต้องการลดการระบาดของโรคและแมลง และปรับปรุงพันธุ์พืชให้ดีขึ้น

หน่วยงานที่สามารถช่วยเหลือแก้ปัญหาเรื่องการระบาดของโรคและแมลง ได้แก่ สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต ซึ่งเจ้าหน้าที่จะเข้ามาส่งเสริมในเรื่องของความรู้การป้องกันการระบาดของโรคและแมลงที่จะเกิดขึ้นกับผลผลิตของเกษตรกร รวมถึงการสอนให้เกษตรกรผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์กำจัดโรคและแมลง เช่น การผลิตเชื้อไตรโคเดอร์มา บีเวอร์เรีย เป็นต้น ส่วนกรมวิชาการเกษตร จะเข้ามาส่งเสริมในเรื่องของการปรับปรุงพันธุ์พืชให้ดีขึ้น

8) ต้องการมสิทธิในที่ดินทำกิน

เกษตรกรบางรายในตำบลสาकुยังขาดเอกสารสิทธิ์ แต่สามารถทำกินได้ ส่งผลให้ไม่สามารถขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ ไม่สามารถกู้เงินจาก ธ.ก.ส.ได้ ในอนาคตต้องดูทิศทางของนโยบายของรัฐบาลว่ามีแนวทางในการช่วยเหลือเกษตรกรอย่างไร

ในอนาคตหลังจากได้รับเอกสารสิทธิ์ทางสถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ตเข้าไปช่วยเหลือในการปรับปรุงบำรุงดินให้แก่เกษตรกรที่ได้รับเอกสารสิทธิ์

9) ต้องการให้ปรับปรุงถนนภายในตำบลให้สามารถเดินทางสัญจรได้สะดวก

สถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ตมีโครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำสามารถทำทางลำเลียงในไร่นา ในพื้นที่แปลงเกษตรของเกษตรกรได้ เพื่อช่วยให้เกษตรกรสามารถขนส่งสินค้าภายในแปลงได้สะดวกมากยิ่งขึ้น ในส่วนของถนนสาธารณะภายในตำบลหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยชาวบ้านต้องการให้ลาดยางให้หรือ ทำเป็นถนนคอนกรีต

ผลจากการจัดทำกรมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) ได้นำมาวิเคราะห์ร่วมกับปัญหาด้านกายภาพโดยระบบ DPSIR มีรายละเอียดดังนี้ ดังรายละเอียดในรูปที่ 4-1

1) แรงขับเคลื่อน (Driver) มี 5 ประการ คือ

- 1.1) ขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง
- 1.2) ดินเสื่อมโทรม
- 1.3) นโยบายของรัฐด้านการเกษตร
- 1.4) การไร้กรรมสิทธิ์ในที่ดิน
- 1.5) การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ ภัยพิบัติ

2) แรงกดดัน (Pressure) ที่เกิดจากปัจจัยขับเคลื่อน มี 5 ประการ คือ

- 2.1) ขาดแหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้ช่วงฤดูแล้งในการอุปโภค บริโภค และทำเกษตร
- 2.2) ประสิทธิภาพการใช้ที่ดินลดลง พื้นที่ทำการเกษตรมีจำกัด
- 2.3) ต้นทุนการผลิตเพิ่มสูงขึ้น
- 2.4) แก้ปัญหาการไร้กรรมสิทธิ์ในที่ดิน
- 2.5) ต้องป้องกันภัยพิบัติทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง ดินถล่ม

3) สภาวะ (State) ที่เกิดแรงกดดัน มี 6 ประการ คือ

- 3.1) ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งรุนแรงขึ้น
- 3.2) ความเสื่อมโทรมของดิน
- 3.3) ขาดจุดจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร
- 3.4) เกษตรกรไม่มีอำนาจต่อราคาผลผลิต

- 3.5) เกษตรกรต้องการเอกสารสิทธิ์ที่ดินทำกิน
3.6) ภัยพิบัติ (ภัยแล้ง อุทกภัย น้ำป่าไหลหลาก ดินถล่ม) ทวีความรุนแรงมากขึ้นและเกิดบ่อยครั้งขึ้น

4) ผลกระทบ (Impact) ที่ปรากฏในพื้นที่ มี 6 ประการ คือ

- 4.1) ไม่มีแหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้ง
4.2) ต้นทุนการผลิตสูง
4.3) จำนวนคนทำเกษตรในพื้นที่ลดลง
4.4) รายได้ของเกษตรกรลดลง
4.5) ไม่มีตลาดขายสินค้าเกษตร
4.6) เกษตรกรได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติ

5) การตอบสนอง (Response) ของรัฐในอดีต ปัจจุบัน และในอนาคต มีดังนี้
อดีต-ปัจจุบัน

5.1) พื้นที่ลาดชัน

- 5.1.1) การวางแผนการใช้ที่ดิน เช่นการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่
5.1.2) แก้ไขปัญหาดินเสื่อมโทรม เช่น การปรับปรุงดินโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยพืชสด (พอเทียม) ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ เป็นต้น
5.1.3) การพัฒนาเกษตรอินทรีย์
5.1.4) การอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
5.1.5) การสนับสนุนปัจจัยการผลิตและค่าชดเชย
5.1.6) การจัดที่ดินทำกินโดยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

5.2) พื้นที่ราบ

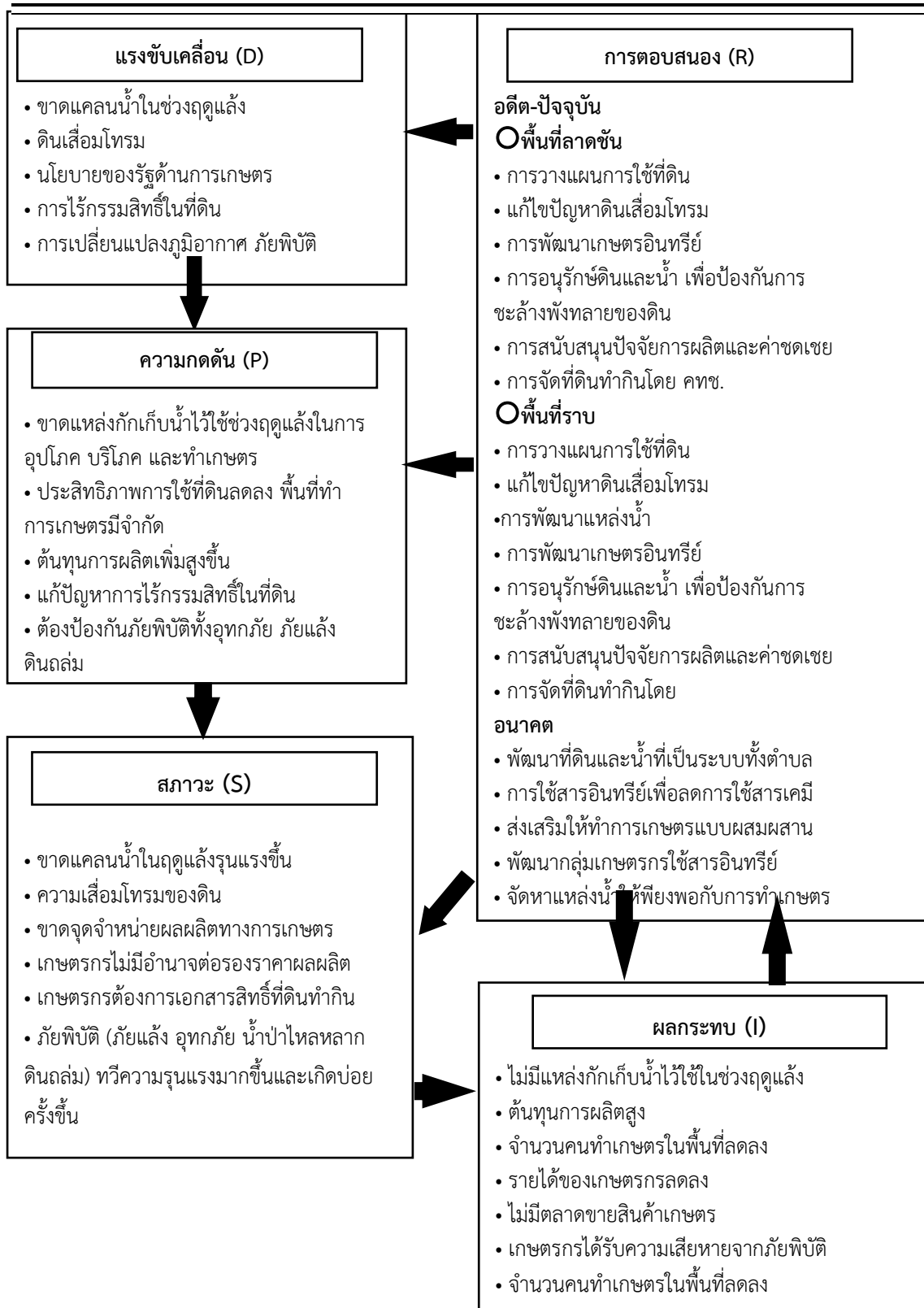
- 5.2.1) การวางแผนการใช้ที่ดิน เช่นการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่
5.2.2) แก้ไขปัญหาดินเสื่อมโทรม เช่น การปรับปรุงดินโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยพืชสด (พอเทียม) ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ เป็นต้น
5.2.3) การพัฒนาแหล่งน้ำ เช่นบ่อน้ำในไร่นา
5.2.4) การพัฒนาเกษตรอินทรีย์
5.2.5) การอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
5.2.6) การสนับสนุนปัจจัยการผลิตและค่าชดเชย

อนาคต

- (1) พัฒนาที่ดินและน้ำที่เป็นระบบทั้งตำบล
(2) การใช้สารอินทรีย์เพื่อลดการใช้สารเคมี
(3) ส่งเสริมให้ทำการเกษตรแบบผสมผสาน
(4) พัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์
(5) จัดหาแหล่งน้ำให้เพียงพอกับการทำเกษตร
(6) ก่อสร้างแหล่งน้ำในพื้นที่ต้นน้ำ
(7) หาสถานที่จำหน่ายสินค้าทางการเกษตรภายในตำบล

แผนการใช้ที่ดินตำบลสาकु อำเภอดงกลาง จังหวัดภูเก็ต

รูปที่ 4-1 การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลสาकु อำเภอดงกลาง จังหวัดภูเก็ต

4.3 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน

ตำบลสาकु อำเภอดงกลาง จังหวัดภูเก็ต มีการเพาะปลูกพืช ดังนี้

1) ยางพารา จะเริ่มปลูกช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนกรกฎาคม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นยางพาราที่ปลูกมานานแล้ว ช่วงนี้เกษตรกรไม่มีการกรีดยางพารา เนื่องจากราคายางพาราทกต่ำไม่คุ้มกับค่าจ้างกรีดยาง ในส่วนของยางพาราเกษตรกรจะได้รายได้จากการเก็บผักพื้นบ้านเช่น ผักเหลียง ผักกูด เป็นต้น

2) สับปะรด จะปลูกในช่วงเดือนเมษายนถึงเดือนมิถุนายน ส่วนใหญ่สับปะรดจะไม่มีแปลงประจำ และจะปลูกแซมยางพารา ปาล์มน้ำมัน และมะพร้าว ในช่วงที่ต้นยังเล็กอยู่

3) ปาล์มน้ำมัน จะเริ่มปลูกช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนสิงหาคม รอจนอายุประมาณ 30 เดือนก็สามารถเริ่มเก็บผลผลิตได้ และจะเก็บเกี่ยวได้ตลอดทั้งปี

4) ไม้ผล ได้แก่ มะพร้าว, ทุเรียน, มังคุด, เงาะ, ลางสาด, ลองกอง, กล้วย, หม่อน เป็นต้น สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ตลอดทั้งปี

5) เกษตรผสมผสาน ได้แก่ ไม้ผล, พืชหญ้าเลี้ยงสัตว์, ไม้ยืนต้น, ไม้ดอกไม้ประดับ, พืชผัก, พืชสมุนไพร, ไม้ปลูกเพื่อการค้า, บัว, ประมง เช่น กุ้ง ปศุสัตว์ เช่น โค สามารถสร้างรายได้ได้ตลอดทั้งปี

ดังรูปที่ 4-2

เดือน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ระบบเกษตร												
ยางพารา					ยางพารา							
สับปะรด (พืชแซมยางพารา, ปาล์มน้ำมัน, มะพร้าว)				สับปะรด (พืชแซม)								
ปาล์มน้ำมัน				ปาล์มน้ำมัน								
ไม้ผล	มะพร้าว, ทุเรียน, มังคุด, เงาะ, ลางสาด, ลองกอง, กล้วย, หม่อน											
เกษตรผสมผสาน	ไม้ผล, พืชหญ้าเลี้ยงสัตว์, ไม้ยืนต้น, ไม้ดอกไม้ประดับ, พืชผัก, พืชสมุนไพร, ไม้ปลูกเพื่อการค้า, บัว, ประมง เช่น กุ้ง ปศุสัตว์ เช่น โค											

รูปที่ 4-2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลสาकु อำเภอดงกลาง จังหวัดภูเก็ต

บทที่ 5 การประเมินคุณภาพที่ดิน

5.1 ทรัพยากรดิน

จากการสำรวจทรัพยากรดินตำบลสาคร อำเภอลาด จังหวัดภูเก็ต โดยกองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน กรมพัฒนาที่ดิน และกลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11 พบว่า มีดิน 10 ชุดดิน และ 4 ดินคล้ายชุดดิน โดยมีการประเมินคุณภาพที่ดินสมบัติดินดังรายละเอียดในตารางที่ 5-1

5.2 ประเภทการใช้ที่ดิน

ประเภทการใช้ที่ดิน ประกอบด้วยพืชเศรษฐกิจหลัก หรือพืชอัตลักษณ์ (Signature crops) ที่ปลูกอยู่ในปัจจุบันของตำบลสาคร อำเภอลาด จังหวัดภูเก็ต มีจำนวน 11 ชนิด ได้แก่ ยางพารา ไม้ป่า กาแฟ โกโก้ พืชผัก ผักเหมียง ไม้ผล ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว สับปะรด และไม้

5.3 ผลการประเมินคุณภาพที่ดิน

จากการใช้คู่มือการประเมินคุณภาพที่ดิน สำหรับการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลและระดับจังหวัด (ต้นสนีย์ อรัญวาสน์ และคำรณ ไทรพิง, 2562) ประเมินคุณภาพที่ดิน ได้จำแนกชั้นความเหมาะสมทางกายภาพและข้อจำกัดของประเภทการใช้ที่ดิน ดังนี้

ยางพารา

ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) มีข้อจำกัดด้านศักยภาพการใช้เครื่องจักร (w) และมีเสียหายจากการกัดกร่อนข้อจำกัดด้านการชะล้างพังทลายของดิน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bc-lsA Bh-nc-lsA Hh-lsA Ko-rb-sclA Koi-sclB Mik-slA Pga-sclB Pga-sclC Sng-rb-slA Tim-sclB Tim-sclC Tim-sclD และ Wp-rb-lsA

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Sng-slA

ไม่เหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) มีเสียหายจากการกัดกร่อนข้อจำกัดด้านการชะล้างพังทลายของดิน (e) และมีข้อจำกัดด้านศักยภาพการใช้เครื่องจักร (w) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ko-slA Mu-cA Wp-lsA และSC

ไม้ป่า

ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) มีข้อจำกัดด้านศักยภาพการใช้เครื่องจักร (w) และมีเสียหายจากการ

แผนการใช้ที่ดินตำบลสาคร อำเภอลาด จังหวัดภูเก็ต

กัฏกร่อนข้อจำกัดด้านการชะล้างพังทลายของดิน (e) ได้แก่ Bc-lsA Bh-nc-lsA Hh-lsA Ko-rb-sclA Koi-sclB Mik-slA Pga-sclB Pga-sclC Sng-rb-slA Tim-sclB Tim-sclC Tim-sclD และ Wp-rb-lsA

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Sng-slA

ไม่เหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) มีเสียหายจากการกัดกร่อนข้อจำกัดด้านการชะล้างพังทลายของดิน (e) และมีข้อจำกัดด้านศักยภาพการใช้เครื่องจักร (w) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ko-sclA Mu-cA Wp-lsA และ SC

กาแพ

ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) มีข้อจำกัดด้านศักยภาพการใช้เครื่องจักร (w) และมีเสียหายจากการกัดกร่อนข้อจำกัดด้านการชะล้างพังทลายของดิน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bc-lsA Bh-nc-lsA Hh-lsA Ko-rb-sclA Koi-sclB Mik-slA Pga-sclB Pga-sclC Sng-rb-slA Tim-sclB Tim-sclC Tim-sclD และ Wp-rb-lsA

ไม่เหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) มีเสียหายจากการกัดกร่อนข้อจำกัดด้านการชะล้างพังทลายของดิน (e) และมีข้อจำกัดด้านศักยภาพการใช้เครื่องจักร (w) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ko-sclA Mu-cA Sng-slA Wp-lsA และ SC

โกโก้

ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) มีข้อจำกัดด้านศักยภาพการใช้เครื่องจักร (w) และมีเสียหายจากการกัดกร่อนข้อจำกัดด้านการชะล้างพังทลายของดิน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bc-lsA Bh-nc-lsA Hh-lsA Ko-rb-sclA Koi-sclB Mik-slA Pga-sclB Pga-sclC Sng-rb-slA Tim-sclB Tim-sclC Tim-sclD และ Wp-rb-lsA

ไม่เหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) มีเสียหายจากการกัดกร่อนข้อจำกัดด้านการชะล้างพังทลายของดิน (e) และมีข้อจำกัดด้านศักยภาพการใช้เครื่องจักร (w) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ko-sclA Mu-cA Sng-slA Wp-lsA และ SC

พืชผัก

ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) และมีเสียหายจากการกัดกร่อนข้อจำกัดด้านการชะล้างพังทลายของดิน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bc-lsA Bh-nc-lsA Hh-lsA Ko-rb-sclA Koi-sclB Mik-slA Pga-sclB Pga-sclC Sng-rb-slA Tim-sclB Tim-sclC และ Wp-rb-lsA

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และมีเสียหายจากการกัดกร่อนข้อจำกัดด้านการชะล้างพังทลายของดิน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Sng-slA และ Tim-sclD

ไม่เหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และข้อจำกัดด้านศักยภาพการใช้เครื่องจักร (w) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ko-sclA Mu-cA Wp-lsA และ SC

ผักเหมียง

ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) และมีเสียหายจากการกัดกร่อนข้อจำกัดด้านการชะล้างพังทลายของดิน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bc-lsA Bh-nc-lsA Hh-lsA Ko-rb-sclA Koi-sclB Mik-slA Pga-sclB Pga-sclC Sng-rb-slA Tim-sclB Tim-sclC และ Wp-rb-lsA

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และมีเสียหายจากการกัดกร่อนข้อจำกัดด้านการชะล้างพังทลายของดิน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Sng-slA และ Tim-sclD

ไม่เหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และข้อจำกัดด้านศักยภาพการใช้เครื่องจักร (w) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ko-sclA Mu-cA Wp-lsA และ SC

ไม้ผล

ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) มีเสียหายจากการกัดกร่อนข้อจำกัดด้านการชะล้างพังทลายของดิน (e) และข้อจำกัดด้านศักยภาพการใช้เครื่องจักร (w) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bc-lsA Bh-nc-lsA Hh-lsA Ko-rb-sclA Koi-sclB Mik-slA Pga-sclB Pga-sclC Sng-rb-slA Tim-sclB Tim-sclC Tim-sclD และ Wp-rb-lsA

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Sng-sLA

ไม่เหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) มีเสียหายจากการกัดกร่อนข้อจำกัดด้านการชะล้างพังทลายของดิน (e) และข้อจำกัดด้านศักยภาพการใช้เครื่องจักร (w) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ko-sLA Mu-cA Wp-lsA และ SC

ป่าลุ่มน้ำมัน

ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) และความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) ได้แก่ Bh-nc-lsA Ko-rb-sLA Koi-sclB Mik-sLA Pga-sclB Pga-sclC Sng-rb-sLA Sng-sLA Tim-sclB Tim-sclC Tim-sclD และ Wp-rb-lsA

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และการสะสมของสารพิษ (Z) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bc-lsA Hh-lsA Ko-sLA Mu-cA และ Wp-lsA

ไม่เหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ มีเสียหายจากการกัดกร่อนข้อจำกัดด้านการชะล้างพังทลายของดิน (e) และข้อจำกัดด้านศักยภาพการใช้เครื่องจักร (w) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน SC

มะพร้าว

ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) และมีเสียหายจากการกัดกร่อนข้อจำกัดด้านการชะล้างพังทลายของดิน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bc-lsA Bh-nc-lsA Hh-lsA Ko-rb-sLA Koi-sclB Mik-sLA Pga-sclB Pga-sclC Sng-rb-sLA Tim-sclB Tim-sclC และ Wp-rb-lsA

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และมีเสียหายจากการกัดกร่อนข้อจำกัดด้านการชะล้างพังทลายของดิน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Sng-sLA และ Tim-sclD

ไม่เหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และข้อจำกัดด้านศักยภาพการใช้เครื่องจักร (w) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ko-sLA Mu-cA Wp-lsA และ SC

สับปะรด

ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารมีข้อจำกัดด้านเนื้อดิน (s) และมีเสียหายจากการกัดกร่อนข้อจำกัดด้านการชะล้างพังทลายของดิน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bc-lsA Bh-nc-lsA Hh-lsA Ko-rb-sclA Koi-sclB Mik-slA Pga-sclB Pga-sclC Sng-rb-slA Tim-sclB Tim-sclC และ Wp-rb-lsA

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และมีเสียหายจากการกัดกร่อนข้อจำกัดด้านการชะล้างพังทลายของดิน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Sng-slA และ Tim-sclD

ไม่เหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช มีข้อจำกัดด้านการระบายน้ำ (o) และข้อจำกัดด้านศักยภาพการใช้เครื่องจักร (w) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ko-sclA Mu-cA Wp-lsA และ SC

ไผ่

ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S1)

พบว่า คุณภาพที่ดินมีความเหมาะสมต่อการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของพืช ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Bc-lsA Bh-nc-lsA Hh-lsA Ko-rb-sclA Ko-sclA Koi-sclB Mik-slA Mu-cA Pga-sclB Pga-sclC Sng-rb-slA Sng-slA Tim-sclB Tim-sclC Wp-lsA และ Wp-rb-lsA

ไม่เหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ มีเสียหายจากการกัดกร่อนข้อจำกัดด้านการชะล้างพังทลายของดิน (e) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Tim-sclD และ SC

แผนการใช้ที่ดินตำบลสาคร อำเภอลำปาง จังหวัดสุโขทัย

ตารางที่ 5-1 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของหน่วยแผนที่ดิน ตำบลสาคร อำเภอลำปาง จังหวัดสุโขทัย

หน่วยแผนที่ดิน	ยางพารา	ไม้ป่า	กาแฟ	โกโก้	พืชผัก	ผักเหิมียง	ไม้ผล	ปาล์มน้ำมัน	มะพร้าว	สับปะรด	ไผ่
Bc-lsA	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S3o	S2s	S2s	S1
Bh-nc-lsA	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S1
Hh-lsA	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S3o	S2s	S2s	S1
Ko-rb-sclA	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S1
Ko-sclA	No	No	No	No	No	No	No	S3o	No	No	S1
Koi-sclB	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S1
Mik-slA	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S1
Mu-cA	No	No	No	No	No	No	No	S3oz	No	No	S1
Pga-sclB	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S1
Pga-sclC	S2s	S2s	S2s	S2s	S2se	S2se	S2s	S2s	S2es	S2se	S1
Sng-rb-slA	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S1
Sng-slA	S3o	S3o	No	No	S3o	S3o	S3o	S2os	S3o	S3o	S1
Tim-sclB	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S1
Tim-sclC	S2s	S2s	S2s	S2s	S2se	S2se	S2s	S2s	S2es	S2se	S1
Tim-sclD	S2sew	S2sew	S2sew	S2sew	S3e	S3e	S2sew	S2s	S3e	S3e	Ne
Wp-lsA	No	No	No	No	No	No	No	S3o	No	No	S1
Wp-rb-lsA	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S1
zAP	zAP	zAP	zAP	zAP	zAP	zAP	zAP	zAP	zAP	zAP	zAP

แผนการใช้ที่ดินตำบลสาคร อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี

ตารางที่ 5-1 (ต่อ) ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของหน่วยแผนที่ดิน ตำบลสาคร อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี

หน่วยแผนที่ดิน	ยางพารา	ไม้ป่า	กาแฟ	โกโก้	พืชผัก	ผักเหิมียง	ไม้ผล	ปาล์มน้ำมัน	มะพร้าว	สับปะรด	ไผ่
zBEACH	zBEACH	zBEACH	zBEACH	zBEACH	zBEACH	zBEACH	zBEACH	zBEACH	zBEACH	zBEACH	zBEACH
zGC	zGC	zGC	zGC	zGC	zGC	zGC	zGC	zGC	zGC	zGC	zGC
zP	zP	zP	zP	zP	zP	zP	zP	zP	zP	zP	zP
zSC	New	New	New	New	Nw	Nw	New	New	Nw	Nw	Ne
zW	zW	zW	zW	zW	zW	zW	zW	zW	zW	zW	zW

- หมายเหตุ :
- คำอธิบายชุดดินดูจากตารางหน่วยแผนที่ดิน ตำบลสาคร อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี
 - ระดับชั้นความเหมาะสม
 - ข้อจำกัดในการประเมินคุณภาพที่ดิน

ชั้นความเหมาะสม

S1: เหมาะสม

S2: เหมาะสมปานกลาง

S3: เหมาะสมเล็กน้อย

N: ไม่เหมาะสม

ข้อจำกัดในการประเมินคุณภาพที่ดิน:

o = การระบายน้ำ

e = การชะล้างพังทลายของดิน

w = ศักยภาพการใช้เครื่องจักร

s = เนื้อดิน

z = สารพิษ

บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน

บทที่ 6

แผนการใช้ที่ดิน

6.1 ปรัชญาในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบล

ในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลฉบับนี้ได้ใช้ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”¹ เป็นหลัก โดยมีรายละเอียดดังนี้

“ เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี”

¹ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550: 6-7) ได้หมายเหตุว่า “ประมวลและกลั่นกรองจากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพระราชทานในวโรกาสต่างๆ รวมทั้งพระราชดำรัสอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำไปใช้และเผยแพร่ได้ เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2542 เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของทุกฝ่ายและประชาชนโดยทั่วไป”

แผนการใช้ที่ดินตำบลสาकु อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต

6.2 นโยบายแห่งรัฐ ในการกำหนดแผนการใช้ที่ดินตำบลสาकु อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 6-1 นโยบายแห่งรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับแผนการใช้ที่ดิน ตำบลสาकु อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต

ลำดับที่	นโยบายแห่งรัฐ/ยุทธศาสตร์/ แผนด้านต่างๆ	รายละเอียด
1	รัฐธรรมนูญแห่งอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ²	มาตรา 72 (1) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน
2	ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ³	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
3	คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันที่ 25 กรกฎาคม 2562	นโยบายหลัก 5. การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย 5.3 พัฒนาภาคเกษตร 5.3.2 ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสมและไม่ก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังของภาครัฐ 5.3.4 ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร 5.3.5 ดูแลเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในที่ดินทำกิน แหล่งเงินทุน โครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยการผลิตต่างๆ 10. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน 10.2 ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินและลดความเหลื่อมล้ำด้านการถือครองที่ดิน 10.3 ส่งเสริมการบริหารจัดการทั้งน้ำทั้งระบบ แหล่งน้ำชุมชน และทะเล นโยบายเร่งด่วน 4. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม
4	แผนการปฏิรูปประเทศด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม (ทรัพยากรทางบก) ⁴	ประเด็นย่อยที่ 2.1 จัดทำแผนการใช้ที่ดินของชาติทั้งระบบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ประเด็นย่อยที่ 2.2 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 134 ตอน 40 ก หน้า 18 ลงวันที่ 6 เมษายน 2560

³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 135 ตอน 82 ก หน้า 8 ลงวันที่ 13 ตุลาคม 2561

⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 135 ตอน 24 ก หน้า 98. 102-103 ลงวันที่ 6 เมษายน 2561 (เล่มที่ 4)

แผนการใช้ที่ดินตำบลสาकु อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 6-1 (ต่อ)

ลำดับที่	นโยบายแห่งรัฐ/ยุทธศาสตร์/ แผนด้านต่างๆ	รายละเอียด
5	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)	ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน
6	นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศไทย (พ.ศ. 2560-2579)	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านใช้ที่ดินและทรัพยากรดินเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน
7	แผนพัฒนาภาคใต้ พ.ศ.2560-2565 (ฉบับทบทวน)	ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาการท่องเที่ยวของภาคให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลก ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาอุตสาหกรรมการแปรรูปยางพาราและปาล์มน้ำมันแห่งใหม่ของประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรหลักของภาคและสร้างความเข้มแข็งสถาบันเกษตรกร ยุทธศาสตร์ที่ 5 อนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน
8	แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน (ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง) พ.ศ.2562-2566 (ฉบับทบทวน)	ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนาคุณภาพด้านการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานอย่างยั่งยืน ประเด็นการพัฒนาที่ 2 พัฒนาระบบและสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าภาคเกษตร ประมง และปศุสัตว์ ที่มีศักยภาพในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน
9	แผนพัฒนาจังหวัดภูเก็ต (พ.ศ. 2561-2565) (ฉบับทบทวน)	ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเพิ่มศักยภาพการแข่งขันภาคการเกษตรและอุตสาหกรรม ยุทธศาสตร์ที่ 5 การสร้างฐานทรัพยากรธรรมชาติที่มั่นคงและมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม
10	แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดภูเก็ต (พ.ศ.2561 – 2565) ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ พ.ศ.2563	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคูณภาพชีวิตเกษตรกร และสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตและการจัดการสินค้าเกษตรและความมั่นคงด้านอาหาร ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนารูปแบบการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สมดุลและยั่งยืน ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาการเกษตรเชื่อมโยงการท่องเที่ยว
11	แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลสาकुพ.ศ. 2561-2565	ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาด้านการวางแผนเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

6.3 การกำหนดเขตการใช้ที่ดิน

การวางแผนการใช้ที่ดินเป็นกระบวนการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ตัดสินใจในการกำหนดรูปแบบหรือกิจกรรมการใช้ที่ดินที่เหมาะสมไว้ล่วงหน้า โดยมีพื้นฐานจากศักยภาพการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรดินตามธรรมชาติ สภาพเศรษฐกิจและสังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีการใช้ที่ดิน อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด การวางแผนการใช้ที่ดินมิได้สิ้นสุดลงในขั้นตอนการตัดสินใจ ว่าที่ดินจะทำอะไรดีที่สุด แต่จะต้องรวมถึงการจัดทำมาตรการทุกด้านในการใช้ที่ดินเพื่อให้บรรลุถึงความต้องการใช้ที่ดินนั้น จำเป็นต้องระบุถึงมาตรการ กิจกรรม โครงการ แผนงาน และนโยบายที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ซึ่งจะทำให้บรรลุถึงความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล เป็นการวิเคราะห์และประเมินข้อมูลด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อกำหนดการใช้พื้นที่อย่างเป็นระบบ เป็นการตัดสินใจในการใช้พื้นที่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ และตรงตามความต้องการของชุมชน โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการที่จะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการเพื่อให้เป็นที่ยอมรับ โดยมีความมุ่งหมายให้การใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นนั้น ตอบสนองความต้องการชุมชนมากที่สุด การกำหนดเขตการใช้ที่ดินตำบลสาकु ใช้แผนพัฒนาจังหวัดสุพรรณบุรี (พ.ศ. 2561-2565) (ฉบับทบทวน) เป็นแนวทาง ซึ่งแผนพัฒนาจังหวัดสุพรรณบุรี (พ.ศ. 2561-2565) (ฉบับทบทวน) ได้เชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล แผนบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนปฏิรูปประเทศ รวมทั้งแผนพัฒนา ราชสาขาต่างๆ หรือแผนเฉพาะด้าน เช่น แผนพัฒนาการเกษตร แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

6.4 เขตการใช้ที่ดิน

แผนการใช้ที่ดินตำบลเทพกระษัตรี อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี ได้กำหนดออกเป็น 5 เขต ได้แก่ เขตพื้นที่ป่าไม้ เขตพื้นที่เกษตรกรรม เขตอุตสาหกรรม เขตพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง และเขตพื้นที่แหล่งน้ำ รายละเอียดดังตารางที่ 6-2 และรูปที่ 6-1

ตารางที่ 6-2 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลสาธุ อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี

เขตการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
1. เขตพื้นที่ป่าไม้	11,375	75.76
2. เขตพื้นที่เกษตรกรรม	882	5.87
2.1 เขตทำนา	76	8.62
2.2 เขตปลูกไม้ผลผสม(ทุเรียน,เงาะ,ลองกอง)	96	10.88
2.3 เขตปลูกไม้ยืนต้น (ยางพารา)	707	80.16
2.4 เขตประมง	3	0.34
3. เขตอุตสาหกรรม	19	0.13
4. เขตพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	2,722	18.13
5. เขตพื้นที่แหล่งน้ำ	17	0.11
รวม	15,015	100

หมายเหตุ: เนื้อที่คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

6.4.1 เขตป่าไม้

มีเนื้อที่ 11,375 ไร่ หรือร้อยละ 75.76 ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมาย และมติคณะรัฐมนตรี ได้แก่ อุทยานแห่งชาติสิรินาถ ป่าเขารวกและป่าเขาเมือง ป่าบางขุน ป่าควนเขาพระแห้ว ป่าเลนคลองท่ามะพร้าว และป่าเลนคลองพารา รวมไปถึงพื้นที่คงสภาพป่าแต่อยู่นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติหรือพื้นที่ที่มีสภาพเป็นป่าสมบูรณ์แต่ได้รับการประกาศให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พื้นที่ลุ่มน้ำ และพื้นที่อื่นๆ เป็นต้น ซึ่งเขตดังกล่าวเป็นพื้นที่แหล่งต้นน้ำลำธารที่สำคัญของคลองพม่าหลง

6.4.2 เขตเกษตรกรรม

มีเนื้อที่ 882 ไร่ หรือร้อยละ 5.87 ของเนื้อที่ตำบล แบ่งออกเป็น 4 เขต ดังนี้

1) เขตทำนา มีเนื้อที่ 76 ไร่ หรือร้อยละ 8.62 ของเนื้อที่ตำบล

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- เป็นพื้นที่นาร้าง
- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- น้ำท่วมขังในแปลงเนื่องจากนาร้างเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำ ส่งผลให้เกษตรกรไม่ได้ทำนาเหมือน

ในอดีตที่ผ่านมา

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ดำเนินการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำปรับปรุงแปลงนา ทำคันกั้นน้ำ ยกร่องสวนไม่ให้ น้ำจากที่อื่นไหลเข้าแปลงได้

แผนการใช้ที่ดินตำบลสาคร อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของดิน เพิ่มการอุ้มน้ำของดินและเพิ่มธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ควบคู่กับปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน

- หาพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่มาปลูก
- ส่งเสริมให้เกษตรกรทำเกษตรแบบผสมผสานและปลอดภัย

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ดำเนินการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุ และธาตุอาหารในดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด

- ถ่ายทอดความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน การใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมพัฒนาที่ดินในการผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์ รวมถึงการเก็บตัวอย่างดินและวิเคราะห์ดิน

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

1) กรมการข้าว สนับสนุนเรื่องการถ่ายทอดความรู้เรื่อง “การการปลูกข้าว และพันธุ์ข้าว”

2) สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต สนับสนุนเรื่องการถ่ายทอดความรู้เรื่อง “เทคโนโลยีในการป้องกัน และกำจัดโรคและแมลง”

3) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรภูเก็ต สนับสนุนเรื่องการถ่ายทอดความรู้เรื่อง “การปลูกพืชไม้ผล และผัก รวมถึงการปรับปรุงพันธุ์พืชให้ดีขึ้น”

2) เขตปลูกไม้ผลผสม (ทุเรียน, เงาะ, ลองกอง) มีเนื้อที่ 96 ไร่ หรือร้อยละ 10.88 ของเนื้อที่ตำบล

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- มีการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ลาดชัน
- ดินเป็นกรด

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของดิน เพิ่มการอุ้มน้ำของดินและเพิ่มธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ควบคู่กับปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน

- ส่งเสริมให้เกษตรกรทำเกษตรแบบปลอดภัย
- สนับสนุนงานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ
- หาจุดจำหน่ายสินค้าทางการเกษตรของตำบล
- แก้ไข/ปรับปรุงพื้นที่ดินกรด

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ดำเนินการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุ และธาตุอาหารในดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด

- ถ่ายทอดความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน การใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมพัฒนาที่ดินในการผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์ รวมถึงการเก็บตัวอย่างดินและวิเคราะห์ดิน

- ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมท์)

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- 1) สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี สนับสนุนเรื่องการถ่ายทอดความรู้เรื่อง “เทคโนโลยีในการป้องกัน และกำจัดโรคและแมลง และการทำเกษตรแบบปลอดภัย”
- 2) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุพรรณบุรี สนับสนุนเรื่องการถ่ายทอดความรู้เรื่อง “การปลูกพืชไม้ผล และการปรับปรุงพันธุ์พืชให้ดีขึ้น”
- 3) องค์กรในท้องถิ่นหาพื้นที่จำหน่ายสินค้าทางการเกษตรของตำบล
- 4) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล สนับสนุนการขุดบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร

3) เขตปลูกไม้ยืนต้น (ยางพารา) มีเนื้อที่ 707 ไร่ หรือร้อยละ 80.16 ของเนื้อที่ตำบล

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- มีการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ลาดชัน
- ดินเป็นกรด

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของดิน เพิ่มการอุ้มน้ำของดินและเพิ่มธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ควบคู่กับปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน
- หาวิธีเพิ่มมูลค่าราคายางพารา
- สนับสนุนงานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ
- แก้ไข/ปรับปรุงพื้นที่ดินกรด

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ดำเนินการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ
- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุ และธาตุอาหารในดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด
- ถ่ายทอดความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน การใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมกรมพัฒนาที่ดินในการผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์ รวมถึงการเก็บตัวอย่างดินและวิเคราะห์ดิน
- ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมท์)

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- 1) สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี สนับสนุนเรื่องการถ่ายทอดความรู้เรื่อง “เทคโนโลยีในการป้องกัน และกำจัดโรคและแมลง”
- 2) การยางแห่งประเทศไทย จังหวัดสุพรรณบุรี สนับสนุนเรื่องการถ่ายทอดความรู้เรื่อง “การปลูกยางพารา และการเพิ่มมูลค่ายางพารา”
- 3) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล สนับสนุนการขุดบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร

4) เขตประมง มีเนื้อที่ 3 ไร่ หรือร้อยละ 0.34 ของพื้นที่ทั้งตำบล ได้แก่ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง เป็นต้น

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ต้องปฏิบัติตามนโยบายด้านการใช้พื้นที่เพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอย่างเข้มงวด เนื่องจากกิจกรรมนี้อาจส่งผลกระทบต่อพื้นที่ข้างเคียง

- ควรกำหนดเขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้ชัดเจน เพื่อควบคุมและป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศ

6.4.3 เขตพื้นที่อุตสาหกรรม มีเนื้อที่ 19 ไร่ หรือร้อยละ 0.13 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วยพื้นที่โรงงานอุตสาหกรรม ลานตาก แหล่งรับซื้อทางการเกษตร เข้มองเก่า บ่อขุดเก่า บ่อดิน พื้นที่กองวัสดุพื้นที่ถม จำแนกตามข้อมูลจากการสำรวจสภาพการใช้ที่ดินตำบลสาकु (กลุ่มวางแผนการใช้ที่ดินสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11, 2564) และคำนวณเนื้อที่ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

6.4.4 เขตพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง

มีเนื้อที่ 2,722 ไร่ หรือร้อยละ 18.13 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ สถานที่ราชการและสถาบันต่างๆ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สถานที่ที่เกิดจากการทำกิจกรรมของชุมชน และระบบโครงข่ายคมนาคม จำแนกตามข้อมูลจากการสำรวจสภาพการใช้ที่ดินตำบลสาकु (กลุ่มวางแผนการใช้ที่ดินสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11, 2564) และคำนวณเนื้อที่ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

พื้นที่ชุมชนที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดินนี้ เป็นชุมชนที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน หากมีการขยายตัวในอนาคต ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2562

6.4.5 เขตพื้นที่แหล่งน้ำ

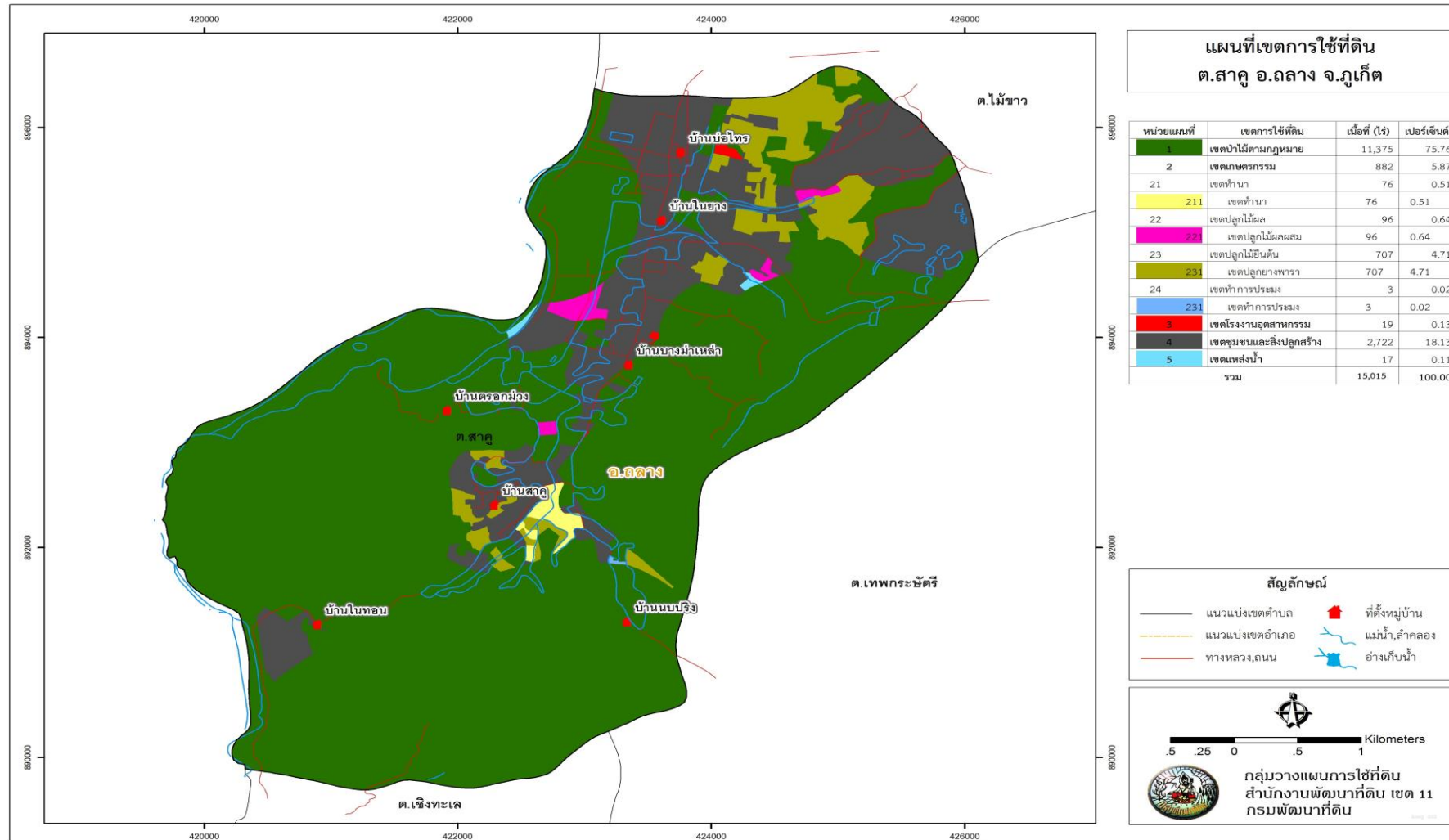
มีเนื้อที่ 17 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ ทะเล บ่อน้ำในไร่นา คลองชลประทาน แหล่งน้ำเหล่านี้ใช้ประโยชน์ทั้งทางด้านเก็บกักน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และใช้ด้านเกษตรกรรม ตลอดจนเป็นแหล่งอาหารตามธรรมชาติ และแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของชุมชน

รูปแบบการพัฒนาและแนวทางการจัดการ

ควรดูแลรักษาแหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นไม่ให้เสื่อมโทรมทั้งด้านคุณภาพของน้ำและการกักเก็บน้ำ หมั่นขุดลอกคูคลองไม่ปล่อยให้ลำน้ำตื้นเขิน ไม่ทิ้งขยะหรือปล่อยน้ำเสียลงในแหล่งน้ำ ทำฝายชะลอน้ำเพื่อเก็บกักน้ำไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้งเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภค และการเพาะปลูกพืช และปล่อยระบายน้ำในช่วงฤดูฝน ไม่ให้น้ำท่วมแปลงของเกษตรกร

แผนการใช้ที่ดินตำบลสาकु อำเภอดกลาง จังหวัดอุฎกเก็ด

รูปที่ 6-1 เขตการใช้ที่ดินตำบลสาकु อำเภอดกลาง จังหวัดอุฎกเก็ด

6.5 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน

เดือน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ระบบเกษตร												
ข้าว-เกษตรผสมผสาน	เกษตรผสมผสาน						ข้าวนาปี					
ไม้ผลผสม	มะพร้าว, ทุเรียน, มังคุด, เงาะ, ลางสาด, ลองกอง, กัลฉวย, หม่อน											
ยางพารา	ยางพารา											
เกษตรผสมผสาน	ไม้ผล, ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์, ไม้ยืนต้น, ไม้ดอกไม้ประดับ, พืชผัก, พืชสมุนไพร, ไม้ปลูกเพื่อการค้า, บัว, ประมง เช่น กุ้ง ปศุสัตว์ เช่น โค											

รูปที่ 6-2 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดินตำบลสาकु อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต

6.6 การจัดการความเสี่ยง

การแก้ไขปัญหาที่มีข้อเสนอจากชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลสาकु ที่ต้องดำเนินการจัดการทั้งระบบคือปัญหาด้านทรัพยากรน้ำให้แก้ไขปัญหารวม 4 ประการ คือ (1) โครงการขุดลอกแหล่งน้ำซึ่งรวมถึงอ่างเก็บน้ำ สระน้ำ หนองน้ำสาธารณะ เป็นต้น (2) โครงการขุดเจาะน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร (3) โครงการขุดเจาะบ่อบาดาลร่วมกับโซลาร์เซลล์ (4) ก่อสร้างฝายชะลอน้ำเพื่อเก็บกักน้ำในช่วงฤดูแล้ง และป้องกันน้ำท่วมในช่วงฤดูฝนนั้น ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาแต่ละเรื่องและแต่ละพื้นที่ได้ จำเป็นต้องมีการปรับแก้ไขระเบียบ กฎหมาย รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาดำเนินการให้เป็นระบบทั้งตำบล จึงจะสามารถแก้ไขปัญหาทั้ง 4 ประการได้

หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นต้องเข้ามาช่วยแก้ไขปัญหาระยะราคาผลผลิตไม่เป็นไปตามความต้องการของเกษตรกร ต้องมีการจัดการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรอย่างเดียวเป็นการทำเกษตรเชิงท่องเที่ยว เพิ่มมูลค่าของสินค้าให้มีราคาสูงขึ้น การแปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้า และขายสินค้าการเกษตรในรูปแบบของฝาก หากจุดจำหน่ายสินค้าที่เป็นผลผลิตจากตำบล โดยหาผลผลิตที่เป็นจุดเด่นของชุมชนได้แก่ เช่น ทุเรียนบ้าน เงาะโรงเรียน ส้มควาย ฝรั่งบ้านไต้แดง เพื่อลดการกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง และเกษตรกรในตำบลไม่ต้องออกไปหาตลาดขายเอง

บทที่ 7 การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน

บทที่ 7 การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน

7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ภายหลังการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลสาकु อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต แล้วจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

7.1.1 จัดทำเป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณและกิจกรรมต่างๆ ที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565

7.1.2 นำแผนการใช้ที่ดินตำบลสาकुไปเสนอต่อ องค์การบริหารส่วนตำบลสาकु เพื่อมีมติให้ความร่วมมือในกิจกรรมพัฒนาที่ดินดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแผน

7.1.3 สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดภูเก็ต เสนอเป้าหมายและงบประมาณให้รายการมาয়งกรมพัฒนาที่ดิน

7.2 ตัวชี้วัด

กิจกรรมที่กรมพัฒนาที่ดินจะดำเนินการในตำบลสาकु อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต จำนวน 4 โครงการ ดังนี้

- 1) การบริหารจัดการน้ำ
- 2) การปรับปรุงบำรุงดิน
- 3) ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
- 4) การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

7.3 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565

งบประมาณที่กำหนดไว้เป็นการประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

เขตพื้นที่เกษตรกรรม

1) เขตทำนา มีแผนงาน/โครงการ ดังนี้

- 1.1) การปรับปรุงบำรุงดิน
 - 1.1.1) การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์
 - 1.1.2) การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด
 - 1.1.3) ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด
 - 1.1.4) การจัดหาปุ๋ยอินโดไมท์
 - 1.1.5) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด
 - 1.1.6) การใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน
- 1.2) การบริหารจัดการน้ำ
 - 1.2.1) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

- 1.3) การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
 - 1.3.1) การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 1.3.2) การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำลุ่ม-ดอน

2) เขตปลูกไม้ผล และเขตปลูกไม้ยืนต้น มีแผนงาน/โครงการ ดังนี้

- 2.1) การปรับปรุงบำรุงดิน
 - 2.1.1) การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์
 - 2.1.2) การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด
 - 2.1.3) ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด
 - 2.1.4) การจัดหาปุ๋ยอินทรีย์
 - 2.1.5) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด
 - 2.1.6) การใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน
 - 2.1.7) ผลิตปุ๋ยหมัก พด.
 - 2.1.8) การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์

2.2) การบริหารจัดการน้ำ

- 2.2.1) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

2.3) การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน

- 2.3.1) การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
- 2.3.2) การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำลุ่ม-ดอน

3) เขตประมง มีแผนงาน/โครงการ ดังนี้

- 3.1) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
- 3.2) การส่งเสริมการปรับปรุงคุณภาพแหล่งน้ำด้วยสารเร่งซูเปอร์ พด.6
- 3.3) การส่งเสริมการดับกลิ่นเหม็นในคอกสัตว์ด้วยสารเร่งซูเปอร์ พด.6

(ตารางที่ 7-1)

7.4 กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น

7.4.1 เขตพื้นที่เกษตรกรรม

1) เขตทำนา มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

- 1.1) อบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการใช้พันธุ์ข้าว และการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (กรมการข้าว)
- 1.2) อบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูข้าวและการจัดการโรค/แมลง (เกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี)
- 1.3) หากจัดจำหน่ายสินค้า (หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น)
- 1.4) แร่งงานภาคการเกษตร (แรงงานจังหวัดสุพรรณบุรี)
- 1.5) พัฒนาพื้นที่เกษตรเป็นเกษตรเชิงท่องเที่ยว (หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น)

2) เขตปลูกไม้ผล และเขตปลูกไม้ยืนต้น มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

- 2.1) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องพันธุ์ไม้ต่างๆ (กรมวิชาการ)
- 2.2) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูข้าวและการจัดการโรค/แมลง (เกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี)
- 2.3) หากจัดจำหน่ายสินค้า (หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น)
- 2.4) แร่งงานภาคการเกษตร (แรงงานจังหวัดสุพรรณบุรี)
- 2.5) พัฒนาพื้นที่เกษตรเป็นเกษตรเชิงท่องเที่ยว (หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น)
- 2.6) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องยางพารา (การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดสุพรรณบุรี)
- 2.7) ราคาสินค้า (พาณิชย์จังหวัดสุพรรณบุรี)
- 2.8) สนับสนุนการขุดเจาะน้ำบาดาล (กรมทรัพยากรน้ำบาดาล)

3) เขตประมง กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

- 3.2) แร่งงานภาคการเกษตร (แรงงานจังหวัดสุพรรณบุรี)
- 3.2) พัฒนาพื้นที่เกษตรเป็นเกษตรเชิงท่องเที่ยว (หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น)
- 3.3) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ประมงจังหวัดสุพรรณบุรี)
- 3.4) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการเลี้ยงสัตว์ และสนับสนุนพันธุ์พืชอาหารสัตว์ (ปศุสัตว์จังหวัดสุพรรณบุรี)
- 3.5) หากจัดจำหน่ายสินค้า (หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น)

7.4.2 พื้นที่แหล่งน้ำ กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

- 1) ต้องการทำประตูฝายกักเก็บน้ำในคลองสาธารณะ เพื่อเก็บน้ำไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้ง (กรมชลประทาน)
- 2) ต้องการบ่อบาดาล/บ่อน้ำลึก/บ่อน้ำตื้น (สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสุพรรณบุรี)
(ตารางที่ 7-2)

7.5 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการดำเนินการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ณ องค์กรบริหารส่วนตำบลสาคร อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2564 ได้มีความต้องการของประชาชนที่ต้องการให้ดำเนินการเกี่ยวกับแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ การพัฒนาระบบส่งน้ำ การก่อสร้างฝาย รวม 53 รายการ

7.5.1 การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

- 1) โครงการขุดลอกคลองพม่าหลง
- 2) โครงการขุดลอกสระน้ำชลประทาน หลังโรงเรียนบ้านในทอน หมู่ที่ 4
- 3) โครงการขยายคลองสะพานต้นหว้า หมู่ที่ 3
- 4) โครงการขุดบ่อบาดาลพร้อมก่อสร้างหอดัก หมู่ที่ 3
- 5) โครงการขุดลอกคลองสาธารณะในตำบลสาคร
- 6) โครงการขยายคลองสะพานต้นหว้า ช่วงที่ 2 หมู่ 3

7.5.2 การพัฒนาระบบส่งน้ำ เพื่อป้องกันน้ำท่วมขัง

- 1) โครงการก่อสร้างคูระบายน้ำตรอกม่วงซอย 3 หมู่ที่ 2
- 2) โครงการก่อสร้างคูระบายน้ำ คสล.ซอยในทอน 3 หมู่ที่ 4
- 3) โครงการก่อสร้างคูระบายน้ำ ซอยบางมาเหลา 9 หมู่ที่ 5
- 4) โครงการก่อสร้างคูระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กพร้อมวางท่อ คสล.ซอยวงศ์คีรี รูปตัวยู หมู่ที่ 5
- 5) โครงการสร้างคูระบายน้ำหน้าหาดในทอนหน้าร้านผู้ประกอบการ
- 6) โครงการก่อสร้างคูระบายน้ำด้วยแบบปิดซอยในยาง 3
- 7) โครงการก่อสร้างคูระบายน้ำรูปตัวยูแบบปิดซอยในยาง 2 คลองในยาง
- 8) โครงการก่อสร้างคูระบายน้ำรูปตัวยูแบบปิดซอยในยาง 1
- 9) โครงการก่อสร้างคูระบายน้ำรูปตัวยูซอยในยาง 13/1
- 10) โครงการก่อสร้างคูระบายน้ำรูปตัวยูซอยในยาง 16/1 (ซอยป่าสุ)
- 11) โครงการก่อสร้างคูระบายน้ำ คสล.รูปตัวยูซอยในยาง 16/1 (บ้านลุงเจือ)
- 12) โครงการก่อสร้างคูระบายน้ำรูปตัวยูแบบปิดซอยในยาง 16 เชื่อมต่อถนนสาย 4031
- 13) โครงการก่อสร้างคูระบายน้ำ คสล.รูปตัวยูแบบปิด (บ้านป่าเหมียวประปา)
- 14) โครงการก่อสร้างคูระบายน้ำ คสล.รูปตัวยูแบบปิด ถนนสายตรอกม่วง-นาใต้
- 15) โครงการก่อสร้างคูระบายน้ำรูปตัวยูแบบปิดสามแยกออดามาส-นาใต้
- 16) โครงการก่อสร้างคูระบายน้ำ ซอยสาคร 6 (แม่สุภา) ฝั่งบ้านเช่า
- 17) โครงการก่อสร้างคูระบายน้ำถนนสาคร-ในทอนช่วงบ้านป่าเชื้อ-บ้านเหนือ
- 18) โครงการก่อสร้างคูระบายน้ำ ซอย4 ระยะ 100 ม. 2 ฝั่ง
- 19) โครงการก่อสร้างคูระบายน้ำคอนกรีตช่วงปากซอยในทอน 1 ระยะ 178 เมตร
- 20) โครงการก่อสร้างคูระบายน้ำ ซอยบางมาเหลา 4 บริเวณ ซอยหน้ามัสยิด ระยะ 189 เมตร
- 21) โครงการก่อสร้างคูระบายน้ำ รูปตัวยูแบบปิด ถนนสายตรอกม่วงหมู่ที่ 2
- 22) โครงการก่อสร้างคู คสล.ระบายน้ำ ซอยในยาง 1

- 23) โครงการก่อสร้างคู คสล.ระบายน้ำ ซอยในยาง 13/2
- 24) โครงการก่อสร้างคู คสล.ระบายน้ำ ซอยในยาง 13/4 หมู่ที่ 1
- 25) โครงการก่อสร้างคู คสล.ระบายน้ำ สายตรอกม่วง-นาใต้
- 26) โครงการก่อสร้างคู คสล.ระบายน้ำ บางมาเหลา6
- 27) โครงการก่อสร้างคู คสล.ระบายน้ำ ถนนสาย4027 ซอยในยาง16 หมู่ที่ 1
- 28) โครงการก่อสร้างปรับปรุงคู คสล. ถนนสายตรอกม่วง-นาใต้ หมู่ที่ 2
- 29) โครงการก่อสร้างระบายน้ำคสล. รูปตัวยูมีฝาปิด ซอยบางมาเหลา6 หมู่ที่5
- 30) โครงการก่อสร้างระบายน้ำคสล. รูปตัวยูมีฝาปิด ซอยบางมาเหลา2/3 หมู่ที่5
- 31) โครงการก่อสร้างระบายน้ำหน้าซอย 6 ถึงดีบังกะโล หมู่ที่ 4 ตำบลสาคร อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต

- 32) โครงการก่อสร้างระบายน้ำ คสล.ซอยในยาง 4 หมู่ที่ 1
- 33) โครงการก่อสร้างระบายน้ำ คสล.ซอยในยาง 13/1 หมู่ที่ 1
- 34) โครงการก่อสร้างระบายน้ำ คสล.ซอยในยาง 13/2 หมู่ที่ 2
- 35) โครงการก่อสร้างระบายน้ำ คสล.ซอยในยาง 13/4 หมู่ที่ 1
- 36) โครงการก่อสร้างระบายน้ำ คสล.ซอยบางมาเหลา 6 หมู่ที่ 5
- 37) โครงการก่อสร้างระบายน้ำ คสล.ถนนสายตรอกม่วง-นาใต้ หมู่ที่ 2
- 38) 33) โครงการก่อสร้างระบายน้ำคลองสาธารณะ ซอย3หมู่ 1

7.5.3 การก่อสร้างฝาย

- 1) โครงการก่อสร้างเขื่อนกันดินพัง หมู่ที่ 1-5
- 2) โครงการก่อสร้างฝายเก็บน้ำบริเวณ มัสยิดบางมาเหลาหมู่ที่ 5
- 3) โครงการก่อสร้างเขื่อนกันดินพังหลังบ้านโกเจือหมู่ที่ 3
- 4) โครงการก่อสร้างเขื่อนกันดินบริเวณลำรางและคลองสาธารณะประโยชน์ตำบลสาคร
- 5) โครงการก่อสร้างเขื่อนหินกันดินหมู่ที่ 3
- 6) โครงการก่อสร้างเขื่อนกันดินบริเวณคลองมัสยิด หมู่ที่ 5
- 7) โครงการก่อสร้างเขื่อนหินกันดินคลองในทอน
- 8) โครงการก่อสร้างเขื่อนหินกันดินคลองมัสยิดช่วงที่ 2 หมู่ที่ 5
- 9) โครงการก่อสร้างฝายกั้นน้ำหมู่ที่ 2

ปัญหาของตำบลเทพกระษัตรีในภาพรวมจะสรุปได้ว่า มีปัญหาสำคัญ 3 อันดับแรก คือ (1) ปัญหาต้องการแหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้ช่วงฤดูแล้ง (2) ปัญหาความเสื่อมโทรมของดิน และ(3) ต้องการให้มีสถานที่จำหน่ายสินค้าทางการเกษตรภายในตำบล ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อผลผลิตพืช และคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในชุมชนโดยรวม

ในกรณีของการต้องการแหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้ช่วงฤดูแล้ง เนื่องจากแหล่งน้ำเกิดการทับถมของตะกอนดินจนตื้นเขิน รวมถึงการที่ประชากรเพิ่มขึ้น มีการใช้น้ำเพิ่มมากขึ้น ทั้งทางด้านทางการเกษตร และการอุปโภคบริโภค และในบางปีมีการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น ปริมาณฝนน้อยกว่าปกติ ฝนทิ้งช่วงจนเกิดความแห้งแล้ง ในช่วงฤดูฝนไม่มีฝายสำหรับการกักเก็บน้ำไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้ง ซึ่งเป็นปัญหาอันดับที่ 1 ของตำบลที่ต้องทำอย่างเร่งด่วน คือ “การจัดการน้ำ” ซึ่งนอกจากจะขาดแคลนน้ในช่วงฤดู

แผนการใช้ที่ดินตำบลสาकु อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต

แล้งแล้วยังเกิดปัญหาน้ำท่วมขังในช่วงฤดูฝน เรื่องจากระบายน้ำไม่ทัน จึงจำเป็นต้องมีการ การก่อสร้าง สระเก็บน้ำ ขุดลอกแหล่งน้ำ โครงการก่อสร้างและปรับปรุงระบายน้ำ เช่นการล้างระบายน้ำ รวมถึง การทำเขื่อนกันน้ำและกันดินพัง และก่อสร้างฝายน้ำล้นแบบถาวร ที่มีประตูเปิดปิดน้ำ ส่วนในพื้นที่ที่มี จำกัด และต้องขุดดินลึกถึงจะเจอน้ำให้แก้ไขปัญหาด้วยการขุดบ่อบาดาล บ่อน้ำตื้น เป็นต้น

ในกรณีของปัญหาความเสื่อมโทรมของดินนั้นจะรวมถึง การชะล้างพังทลายของดิน ดินขาดความ อุดมสมบูรณ์ จากการวิเคราะห์ความลาดชันของตำบลสาकु ซึ่งมีเนื้อที่รวม 14,688.67 ไร่ พบว่า ระดับ ความลาดชันมากกว่า 12% มีจำนวนมากถึง 8,290.01 ไร่ หรือร้อยละ 56.44 ระดับความลาดชัน ระหว่าง 5-12% มีจำนวน 2,525.15 ไร่ หรือร้อยละ 17.19 ที่ระดับความลาดชัน 2-5% มีจำนวน 1,782.93 ไร่ หรือร้อยละ 12.14 และมีที่ราบที่ระดับความลาดชัน 0-2% มีจำนวน 2,090.58 ไร่ หรือ ร้อยละ 14.23 ในส่วนที่มีสภาพภูมิประเทศเป็นพื้นที่ลาดชัน ผลกระทบที่ตามมา คือ เกิดการชะล้าง พังทลายของดินที่พบว่ามีความรุนแรงถึงรุนแรงมากที่สุดรวม 2,500 ไร่ หน้าที่ดินที่ถูกชะล้างลงมาสู่เบื้อง ล่างจึงไปทับถมลำน้ำตามธรรมชาติ เหมือน ฝาย และอ่างเก็บน้ำจนดินชั้นดินไม่สามารถเก็บกักน้ำไว้ใช้ได้ ตามที่ควรจะเป็น การขาดแคลนน้ำทั้งเพื่อการอุปโภคบริโภค และเพื่อการเกษตร ส่วนปัญหาความอุดม สมบูรณ์ของดินที่เกิดขึ้นนั้น เนื่องจากการใช้ที่ดินติดต่อกันเป็นระยะเวลานานจึงส่งผลให้โครงสร้างของ ดินเกิดการเปลี่ยนแปลง เช่น การไหลพรกด้วยเครื่องจักรกลติดต่อกันเป็นเวลานานทำให้ดินแน่นตัว น้ำ ในดินและอากาศในดินที่เคยมีสูญหายไป ส่วนธาตุอาหารและอินทรีย์วัตถุในดินมีปริมาณลดลง เนื่องจากพืชนำไปใช้ และอินทรีย์วัตถุได้สลายตัวไป วิธีการแก้ไขปัญหาคความเสื่อมโทรมของดินนั้น อาจจะต้องเริ่มจากการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ดินและน้ำ รวมถึงการรับความรู้และนำไปปฏิบัติ เรื่องการป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน การปรับปรุงบำรุงดิน ทั้งในพื้นที่ลุ่ม และพื้นที่ลาดชัน

ในกรณีของความต้องการให้มีสถานที่จำหน่ายสินค้าทางการเกษตรภายในตำบล ในส่วนนี้จะต้อง ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานราชการต่างๆ โดยเฉพาะหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น ในการช่วยเหลือ แก้ไขปัญหานี้ เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยว เกษตรกร จึงต้องปรับเปลี่ยนการทำเกษตรเป็น ท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อให้คนในตำบลมีรายได้จึงจำเป็นต้องหาสถานที่จำหน่ายสินค้าทางการเกษตร ภายในตำบล ซึ่งเป็นจุดที่นักท่องเที่ยวสามารถมาซื้อสินค้าเกษตรของตำบล เช่น ทุเรียนบ้าน เงาะ โรงเรียน ส้มควาย ฝรั่งบ้าน ลองกอง มังคุด สะตอเม็ดใหญ่ ผักเหลียง ผักกูด เป็นต้น นอกจากนี้ต้องหา ช่องทางการตลาดและประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายในการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการเกษตรเพื่อเพิ่ม โอกาสทางธุรกิจ และสร้างรายได้เพิ่มขึ้น เช่นการจัดงานขายสินค้าตามฤดูกาล เป็นต้น

7.6 ระยะเวลาดำเนินการ

7.6.1 กำหนดแผนการดำเนินการระยะ 5 (ปีงบประมาณ 2565-2569) กิจกรรมที่ต้อง ดำเนินการ คือ

1) กิจกรรมปรับปรุงบำรุงดิน

มีอยู่ 9 กิจกรรม สถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ตจัดทำกรอบของงบประมาณโดยสามารถ ดำเนินการได้พร้อมกันในคราวเดียว

2) การบริหารจัดการน้ำ

ฝ่ายสำรวจสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11 กรมพัฒนาที่ดินดำเนินการจัดทำโครงการสำรวจ และออกแบบเพื่อของงบประมาณโครงการเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยดูจากแผนที่ลำน้ำสาขาต่างของตำบลเทพกระษัตรี ที่แสดงไว้ในรูปที่ 7-1

3) การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน

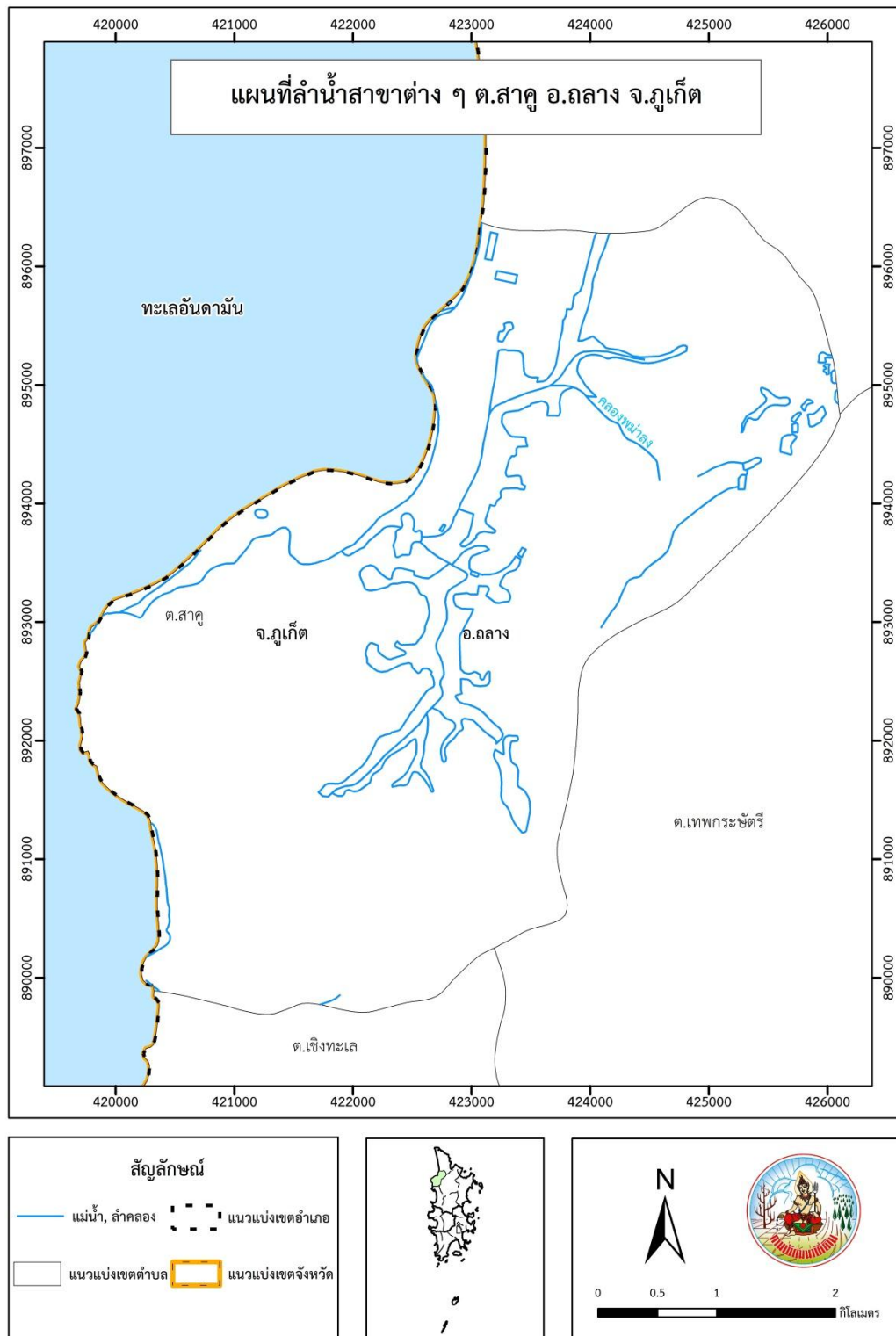
ในระยะปีที่ 1 ของโครงการโดยต้องดำเนินการคือการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ส่วนในปีที่ 2-5 เข้าดำเนินงานสำรวจ และออกแบบเพื่อของงบประมาณโครงการเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ และการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

7.6.2 การพัฒนาที่ดินและน้ำทั้งระบบ

อีกทางเลือกหนึ่งในการเร่งรัดแก้ไขปัญหาคือการเสื่อมโทรมของดิน และการขาดแคลนน้ำคือการประกาศเขตพื้นที่ตำบลเทพกระษัตรีเป็นเขตอนุรักษ์ดินและน้ำ ตามบทบัญญัติมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551

แผนการใช้ที่ดินตำบลสาकु อำเภอดกลาง จังหวัดภูเก็ต

รูปที่ 7-1 แผนที่ลำน้ำสาขาต่างๆ ตำบลสาकु อำเภอดกลาง จังหวัดภูเก็ต

แผนการใช้ที่ดินตำบลสาकु อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี

ตารางที่ 7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565

เขตการใช้ที่ดิน	แผนงาน/โครงการ	หน่วยนับ	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)
1. เขตพื้นที่เกษตรกรรม	1. การปรับปรุงบำรุงดิน			
1.1 เขตทำนา (นาร้าง) เนื้อที่ 76 ไร่	1.1 ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน (ต่อยอด)	แห่ง	1	4,000.00
1.2 เขตปลูกไม้ผลผสม (ทุเรียน, เงาะ, ลองกอง) มีเนื้อที่ 96 ไร่	1.2 การจัดหาปุ๋ยอินทรีย์	ตัน	10	17,000.00
1.3 เขตปลูกไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 707 ไร่	1.3 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด	ไร่	20	300.00
	1.4 โครงการพัฒนาต่อยอดกลุ่มเดิมที่เข้มแข็ง ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดใช้สารเคมี (ครัวไทยสู่ครัวโลก)	กลุ่ม	1	4,900.00
	1.5 การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด (ปอเทือง)	กิโลกรัม	250	7,437.50
	1.6 สนับสนุนการใช้พืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน	ไร่	50	750.00
	1.7 ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	ราย	200	800.00
	2. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน			
	2.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	กล้า	100,000	120,000.00
	2.2 งานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	ไร่	100	N/A
1.4 เขตประมง มีเนื้อที่ 3 ไร่	การรักษาสิ่งแวดล้อม สนับสนุนสารเร่งซูเปอร์ พด.6 สำหรับผลิตสารบำบัดน้ำเสีย บำบัดน้ำเสีย	ซอง	500	N/A
รวมงบประมาณทั้งหมด				155,187.50

หมายเหตุ: งบประมาณที่กำหนดไว้นี้ เป็นการประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

ตารางที่ 7-2 สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน

เขตการใช้ที่ดิน	กิจกรรมของหน่วยงานที่สนับสนุน
<p>1. เขตพื้นที่เกษตรกรรม</p> <p>1.1 เขตทำนา (นาร้าง) เนื้อที่ 76 ไร่</p> <p>1.2 เขตปลูกไม้ผลผสม (ทุเรียน, เงาะ, ลองกอง) มีเนื้อที่ 96 ไร่</p> <p>1.3 เขตปลูกไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 707 ไร่</p>	<p>1. แนวทางแก้ปัญหา และคำแนะนำเรื่องโรค และแมลง (สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต, กรมวิชาการเกษตร)</p> <p>2. สนับสนุนการประกวดทุเรียนพื้นบ้าน (สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต, กรมวิชาการเกษตร)</p> <p>3. หาวิธีแก้ปัญหาราคาผลผลิตพืชตกต่ำ ความรู้ทางด้านการตลาด (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดภูเก็ต)</p> <p>4. แปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า(สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดภูเก็ต)</p> <p>5. หาดตลาดขายสินค้าเกษตรปลอดภัย 1 จุด 1 ตำบล และพัฒนาพื้นที่เกษตรเป็นเกษตรเชิงท่องเที่ยว (หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น)</p> <p>6. หาแรงงานภาคการเกษตร (แรงงานจังหวัดภูเก็ต)</p> <p>7. อบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการใช้พันธุ์ข้าว และการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (กรมการข้าว)</p> <p>8. พัฒนาพื้นที่เกษตรเป็นเกษตรเชิงท่องเที่ยว (หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น)</p> <p>9. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องพันธุ์ไม้ต่างๆ (กรมวิชาการ)</p> <p>10. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องยางพารา (การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดภูเก็ต)</p>
<p>1.4 เขตประมง มีเนื้อที่ 3 ไร่</p>	<p>1. แร่งงานภาคการเกษตร (แรงงานจังหวัดภูเก็ต)</p> <p>2. พัฒนาพื้นที่เกษตรเป็นเกษตรเชิงท่องเที่ยว (หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น)</p> <p>3. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ประมงจังหวัดภูเก็ต)</p>
<p>2. เขตพื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 17 ไร่</p>	<p>1. จัดการน้ำ และหาแนวทางเพื่อแก้ปัญหาระบบน้ำชลประทาน (โครงการชลประทานภูเก็ต)</p> <p>2. หาพื้นที่สาธารณะเพื่อเป็นแก้มลิงกักเก็บน้ำ (หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น)</p> <p>3. ชุดบ่อบาดาล/บ่อน้ำลึก/บ่อน้ำตื้น (สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดภูเก็ต)</p>

แผนการใช้ที่ดินตำบลสาकु อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 7-3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณโครงการนำร่อง ตำบลสาकु อำเภอดง จังหวัดภูเก็ต แผน 5 ปี (ปี 2565-2569)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ (บาท)					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			2565	2566	2567	2568	2569		2565	2566	2567	2568	2569		
เขตพื้นที่เกษตรกรรม															
1.1 เขตทำนา (นาไร่)	1. การปรับปรุงบำรุงดิน														
1.2 เขตปลูกไม้ผล	1.1 ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีกา พัฒนาที่ดิน (ต่อยอด)	แห่ง	1	-	1	-	1	3	4,000.00	-	4,000.00	-	4,000.00	12,000.00	พด.
1.3 เขตปลูกไม้ยืน	1.2 จัดหาปูนโดโลไมท์	ตัน	10	10	10	10	10	50	17,000.00	17,000.00	17,000.00	17,000.00	17,000.00	85,000.00	พด.
	1.3 ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ ดินกรด	ไร่	20	20	20	20	20	100	300.00	300.00	300.00	300.00	300.00	1,500.00	พด.
	1.4 ส่งเสริมการผลิตและการใช้ สารอินทรีย์	ราย	200	200	200	200	200	1,000	800.00	800.00	800.00	800.00	800.00	4,000.00	พด.
	1.5 ผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์ พืชปุ๋ยสด (โปเทือง)	กิโลกรัม	250	300	350	400	450	1,750	7,437.50	8,925.00	10,412.50	11,900.00	13,387.50	52,062.50	พด.
	1.6 ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด ปรับปรุงบำรุงดิน	ไร่	50	60	70	80	90	350	750.00	900.00	1,050.00	1,200.00	1,350.00	5,250.00	พด.
	1.7 การทำปุ๋ยหมัก พด.	ตัน	-	20	20	20	20	80	-	68,000.00	68,000.00	68,000.00	68,000.00	272,000.00	พด.
	1.8 โครงการพัฒนาต่อยอด กลุ่มเดิมที่เข้มแข็ง ส่งเสริมการ ใช้สารอินทรีย์ลดใช้สารเคมี (ครัวไทยสู่ครัวโลก)	กลุ่ม	1	1	1	1	1	5	4,900.00	4,900.00	4,900.00	4,900.00	4,900.00	24,500.00	พด.
	1.9 การจัดตั้งธนาคารปุ๋ย อินทรีย์	แห่ง	-	1	-	1	-	2	-	329,000.00	-	329,000.00	-	658,000.00	พด.
	2.การบริหารน้ำ														
	2.1 แหล่งน้ำในไร่นานอกเขต ชลประทาน	บ่อ	-	4	-	3	-	6	-	83,200.00	-	62,400.00	-	145,600.00	พด.

แผนการใช้ที่ดินตำบลสาकु อำเภอกลาง จังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 7-3 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ (บาท)					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			2565	2566	2567	2568	2569		2565	2566	2567	2568	2569		
เขตพื้นที่เกษตรกรรม															
1.1 เขตทำนา (นาร้าง) 1.2 เขตปลูกไม้ผล 1.3 เขตปลูกไม้ยืน	3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน														
	3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	กล้า	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000	120,000.00	120,000.00	120,000.00	120,000.00	120,000.00	600,000.00	พต.
	3.2 งานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ลุ่ม-ดอน	ไร่	100	-	100	-	100	300	300,000	-	300,000	-	300,000	900,000.00	พต.
รวมเป็นงบประมาณ									455,187.50	633,025.00	526,462.50	615,500.00	529,737.50	2,759,912.50	พต.

หมายเหตุ: งบประมาณที่กำหนดไว้นี้ เป็นการประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

เอกสารอ้างอิง

บทที่ 1

คณะกรรมการจัดทำปทานุกรมปฐพีวิทยา. 2551. **ปทานุกรมปฐพีวิทยา**. สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

FAO. 1974. **A Land Capability Appraisal Indonesia: Interim Report**. (AGL/INS), Rome.

_____. 1993. **Guidelines for Land Use Planning**. Rome.

ADB. 2012. **The state of Pacific Towns and Cities: Urbanization in ADB's Pacific Developing Member Countries**. Mandaluyong City, Philippines.

NRC. 1975. **Land Use Planning**. The National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine, Washington, D.C.

Vink, A.P.A. 1975. **Land Use in Advancing Agriculture**. Springer-Verlag Berlin Heidelberg.

บทที่ 2

องค์การบริหารส่วนตำบลสาकु. 2561. **จำนวนประชากรและครัวเรือนปี 2564**. ไฟล์ข้อมูล.

กรมพัฒนาที่ดิน. 2564. **หมอดินอาสาตำบลสาकु ปี 2564**. ไฟล์ข้อมูล.

กรมส่งเสริมการเกษตร. 2564. **จำนวนครัวเรือนเกษตรกร ปี 2564**. ไฟล์ข้อมูล.

กรมอุตุนิยมวิทยา. 2564. **สถิติภูมิอากาศในคาบ 30 ปี (ปี พ.ศ.2524-2553)**. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. ไฟล์ข้อมูล.

กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน. 2564. **ข้อมูล สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดภูเก็ต**. ไฟล์ข้อมูล.

คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลสาकु. 2561. **แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลสาकुสี่ปี (พ.ศ.2561-2564)**. องค์การบริหารส่วนตำบลสาकु อำเภอดงกลาง จังหวัดภูเก็ต. ไฟล์ข้อมูล.

บทที่ 3

กรมทรัพยากรน้ำบาดาล. 2562. **ข้อมูลบ่อน้ำบาดาล**. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. ไฟล์ข้อมูล.

กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน กรมพัฒนาที่ดิน. 2562. **ข้อมูลทรัพยากรดิน**. ไฟล์ข้อมูล.

บทที่ 5

ศันสนีย์ อรัญวาสน์ และคำรณ ไทรพิภ. 2562. คู่มือการประเมินคุณภาพที่ดิน สำหรับการวาง แผนการใช้ที่ดิน ระดับตำบลและระดับจังหวัด

บทที่ 6

กลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้ กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน. 2562. แผนพัฒนาภาคจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พ.ศ.พ.ศ.2562-2566. ไฟล์ข้อมูล.

คณะกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2550. การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง. ไฟล์ข้อมูล.

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุพรรณบุรี. 2564. ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ. 2564. ไฟล์ข้อมูล.

กลุ่มยุทธศาสตร์จังหวัดสุพรรณบุรี. 2564. แผนพัฒนาจังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ. 2561-2565 ไฟล์ข้อมูล. องค์การบริหารส่วนตำบลสาคร. 2561. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากองการบริหารส่วนตำบลสาคร พ.ศ.2561-2565 ไฟล์ข้อมูล.

องค์การบริหารส่วนตำบลสาคร . 2561. แผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลสาคร พ.ศ. 2561-2564 ไฟล์ข้อมูล.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ . 2559. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง (พ.ศ. 2560-2564). ไฟล์ข้อมูล.

ภาคผนวก

ภาคผนวกที่ 1

ภาพการจัดโครงการประชุมกระบวนการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล
ตำบลสาकु อำเภอลาด จังหวัดภูเก็ต
วันที่ 8 มิถุนายน 2564 เวลา 8.30 - 16.30น.
ณ องค์การบริหารส่วนตำบลสาकु อำเภอลาด จังหวัดภูเก็ต

แผนการใช้ที่ดินตำบลสาकु อำเภอลาด จังหวัดภูเก็ต

แผนการใช้ที่ดินตำบลสาकु อำเภอลาด จังหวัดภูเก็ต

ภาคผนวกที่ 2

นโยบายของรัฐในการอนุญาตให้ราษฎรอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้

นโยบายของรัฐในกรณีนี้เป็นไปตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี ดังนี้

- (1) พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562
- (2) พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562
- (3) มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 30 มิถุนายน 2541
- (4) มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 26 พฤศจิกายน 2561

โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.2562¹

พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ได้กำหนดให้มีการช่วยเหลือประชาชนที่
ทำกินอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ ตามบทบัญญัติมาตรา 64 ดังนี้

มาตรา 64 ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช สํารวจการถือครองที่ดินของ
ประชาชนที่อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติแต่ละแห่งให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่
วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อพ้นระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง และรัฐบาลมีแผนงานหรือนโยบายในการช่วยเหลือ
ประชาชนที่ไม่มีที่ดินทำกินและได้อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติที่มีการประกาศกำหนดมาก่อน
วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช โดยความเห็นชอบของ
คณะกรรมการจัดทำโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์และดูแลสุขภาพทรัพยากรธรรมชาติภายในอุทยาน
แห่งชาติโดยมิได้สิทธิในที่ดินนั้น เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อความเห็นชอบ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาตามวรรคสองต้องมีวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยเหลือบุคคลที่ไม่มีที่ดินทำ
กิน และได้อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติ ภายในกรอบมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน
2541 เรื่อง การแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ หรือตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 66/2557
เรื่อง เพิ่มเติมหน่วยงานสำหรับการปราบปราม หยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ และนโยบาย
การปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราวในสถานการณ์ปัจจุบัน ลงวันที่ 17 มิถุนายน พุทธศักราช 2557 โดยต้อง
จัดให้มีแผนที่แสดงแนวเขตโครงการที่จะดำเนินการ ซึ่งจัดทำด้วยระบบภูมิสารสนเทศหรือระบบอื่น ซึ่ง
มีลักษณะใกล้เคียงกันแนบท้ายพระราชกฤษฎีกา และมีระยะเวลาการบังคับใช้คราวละไม่เกินยี่สิบปี
และอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาและคุณสมบัติของบุคคลที่อยู่อาศัยหรือ
ทำกินภายใต้โครงการที่จะดำเนินการ หน้าที่ของบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินในการอนุรักษ์ ป่าไม้ ดูแล
รักษาทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพภายในเขตพื้นที่ดำเนินโครงการ
หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอยู่อาศัยหรือทำกิน และการสิ้นสุดการอยู่อาศัยหรือทำกิน และ
มาตรการในการกำกับดูแล การติดตาม และการประเมินผลการดำเนินโครงการ

¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 71ก ลงวันที่ 29 พฤษภาคม 2562

ในกรณีบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินได้ครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือทำด้วยประการใดๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่จากเดิม เก็บหา นำออกไปทำด้วยประการใดๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่งไม้ ดิน หิน กรวด ทราย แร่ ปิโตรเลียม หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือกระทำการอื่นใดอันส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ หรือทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือนำหรือปล่อยสัตว์ในเขตพื้นที่โครงการตามพระราชกฤษฎีกาที่ตราขึ้นตามมาตรา 121 หากการกระทำดังกล่าวเป็นไปเพื่อการดำรงชีพอย่างเป็นปกติสุข และได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการแล้ว ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

(2) พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562²

พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 ได้กำหนดให้ช่วยเหลือประชาชนที่ทำกินอยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ตามความในบทบัญญัติมาตรา 121 ดังนี้

มาตรา 121 ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สืบสวนการถือครองที่ดินของประชาชนที่อยู่อาศัยหรือทำกินในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าแต่ละแห่งให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เพื่อพ้นระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง และรัฐบาลมีแผนงานหรือนโยบายในการช่วยเหลือประชาชนที่ไม่มีที่ดินทำกินและได้อยู่อาศัยหรือทำกินในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าที่มีการประกาศกำหนดมาก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจัดทำโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติภายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าโดยมิได้สิทธิในที่ดินนั้นเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ความเห็นชอบ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาตามวรรคสองต้องมีวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยเหลือบุคคลที่ไม่มีที่ดินทำกินและได้อยู่อาศัยหรือทำกินในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ภายใต้กรอบเวลาดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541 เรื่อง การแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ หรือตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ 66/2557 เรื่อง เพิ่มเติมหน่วยงานสำหรับการปราบปราม หยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากร ป่าไม้และนโยบายการปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราวในสภาวะการณปัจจุบัน ลงวันที่ 17 มิถุนายน พุทธศักราช 2557 โดยต้องจัดให้มีแผนที่แสดงแนวเขตโครงการที่จะดำเนินการแนบท้ายพระราชกฤษฎีกาและมีระยะเวลาบังคับใช้คราวละไม่เกินสี่ปี และอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับ

² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 136 ตอนที่ 71ก ลงวันที่ 29 พฤษภาคม 2562

หลักเกณฑ์การพิจารณาคุณสมบัติของบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินในชุมชนภายใต้โครงการที่ดำเนินการ หน้าที่ของบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินในชุมชนในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และดูแลรักษาสัตว์ป่า ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพภายในเขตพื้นที่ดำเนินโครงการ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอยู่อาศัยหรือทำกิน และการสิ้นสุดการอยู่อาศัยหรือทำกินและ มาตรการในการกำกับดูแล การติดตาม และการประเมินผลการดำเนินโครงการ

ในกรณีบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินได้ครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือกระทำ ด้วยประการใดๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลง สภาพพื้นที่ไปจากเดิม เก็บหา นำออกไป กระทำด้วย ประการใดๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่งสัตว์ป่า ไม้ ดิน หิน กรวด ทราย แร่ ปิโตรเลียม หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือกระทำการอื่นใดอันส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศน์ หรือความหลากหลายทางชีวภาพ หรือนำหรือปล่อยสัตว์ในเขตพื้นที่โครงการตามพระราช กฤษฎีกาที่ตราขึ้นตามมาตรา นี้ หากการกระทำดังกล่าวเป็นไปเพื่อการดำรงชีพอย่างเป็นปกติสุข และได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการแล้ว ผู้นั้นไม่ต้องรับ โทษ

(3) มติคณะรัฐมนตรี เรื่องการแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ วันที่ 30 มิถุนายน 2541

คณะรัฐมนตรีเห็นชอบการแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ ตามมติคณะกรรมการ นโยบายป่าไม้แห่งชาติ ดังนี้

1. คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติได้พิจารณาทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการ แก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้แล้ว มีความเห็นในเรื่องเกี่ยวกับการพิสูจน์การครอบครองที่ดินของราษฎร ให้ใช้ภาพถ่ายทางอากาศเป็นหลักร่วมกับหลักฐานอื่น และการกำหนดมาตรการการอยู่อาศัยในพื้นที่ป่า ไม้ไม่ให้ขยายพื้นที่เพิ่มเติม มติคณะกรรมการฯ โดยสรุปให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมป่าไม้) พิจารณาปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ โดยเฉพาะมติ คณะรัฐมนตรีวันที่ 17 เมษายน 2540 วันที่ 22 เมษายน 2540 และวันที่ 29 เมษายน 2540 โดยให้ใช้ แนวทางมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 22 เมษายน 2540 เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาดินในพื้นที่ป่าไม้ในภาพรวมทั้ง ประเทศเป็นฐานในการปรับปรุงและนำความเห็นของคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติไป ประกอบการพิจารณาด้วย

2. คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติได้ประชุมเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2541 เกี่ยวกับ เรื่อง การแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ มีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยมีมาตรการและแนวทางการแก้ไขปัญหาดินในพื้นที่ป่าไม้

โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้ เพื่อเป็นการสงวนคุ้มครองป้องกันพื้นที่ป่าไม้ของชาติที่เหลืออยู่ ไว้ให้ได้ จึงกำหนดมาตรการและแนวทางการแก้ไขปัญหาดินในพื้นที่ป่าไม้ เป็น 2 ด้าน คือ

1. ด้านการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้

1.1 ป่าสงวนแห่งชาติ

1) พื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร และพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจที่เสื่อมสภาพ กรมป่าไม้ได้มอบพื้นที่ดังกล่าวให้ ส.ป.ก.นำไปดำเนินการปฏิรูปที่ดินตามนโยบายรัฐบาล เมื่อปี พ.ศ. 2563 แล้ว ดังนั้น เพื่อให้นโยบายการปฏิรูปที่ดินของรัฐบาลสัมฤทธิ์ผลจึงให้ดำเนินการดังนี้

(1) ให้กรมป่าไม้ และ ส.ป.ก. ปฏิบัติตามข้อตกลงว่าด้วยแนวทาง ปฏิบัติในการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคืนกรมป่าไม้ เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2538 โดยเร่งรัด ดำเนินการให้แล้วเสร็จ ทุกป่าโดยเร็ว

(2) พื้นที่ที่ไม่สมควรนำไปปฏิรูปที่ดิน ให้กรมป่าไม้ดำเนินการตาม หน้าที่และความรับผิดชอบ และเพื่อเปิดโอกาสให้ราษฎรในพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ อย่างเป็นรูปธรรม ให้กรมป่าไม้พิจารณาตามความเหมาะสมจัดการพื้นที่ที่มีสภาพป่าแปลงเล็ก แปลง น้อย ในพื้นที่ราบ และมีใช้เป็นพื้นที่ที่ควรสงวนรักษาไว้เพื่อคุ้มครองระบบนิเวศ และสภาพแปลง ดังกล่าวจะต้องไม่ติดกับป่าผืนใหญ่ โดยร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลท้องถิ่น และส.ป.ก. กรณีนี้ให้ พิจารณาจัดทำเป็นพื้นที่ทดลองจัดการเป็นบางแห่งก่อน

(3) ให้ ส.ป.ก. นำผลการปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงไปเร่งรัดกำหนด เขตปฏิรูปที่ดิน เมื่อมีเขตปฏิรูปที่ดินแล้วให้ ส.ป.ก. เร่งรัดดำเนินการต่อไป และให้กำหนดเป็นเงื่อนไข การใช้ที่ดิน ส.ป.ก. ให้ราษฎรปลูกไม้ผลและหรือไม้ยืนต้นอย่างน้อยร้อยละ 20 ของเนื้อที่ที่ได้รับ กรณี เป็นที่ดินที่ติดกับเขตป่าไม้จะต้องปลูกไม้ผลและหรือไม้ยืนต้นเป็นแนวกั้นชน และให้นำเอาวิธีการจัดรูป แปลงที่ดินให้มีขนาดเหมาะสมเพื่อใช้แก้ไขปัญหาเรื่องที่ดินอยู่อาศัยหรือทำกินของราษฎรในเขตป่าไม้ ด้วย

2) พื้นที่ป่าอนุรักษ์เพิ่มเติม ตามผลการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากร และที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 และ 17 มีนาคม 2535 ซึ่ง กำหนดไว้ว่าเมื่อดำเนินการในพื้นที่ให้กรมป่าไม้ปรับแนวเขตได้ตามสภาพข้อเท็จจริง และความ เหมาะสมในภูมิประเทศ ผลจากการปรับแนวเขตให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) บริเวณพื้นที่ที่ปรับออกเป็นพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ หากมีราษฎร อยู่อาศัยหรือทำกิน ให้กรมป่าไม้พิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสม

(2) พื้นที่ที่ผ่านการตรวจสอบและมีความเหมาะสมที่จะกำหนดไว้ เป็นป่าเพื่อการอนุรักษ์ ให้กรมป่าไม้กำหนดเป็นป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายตามความเหมาะสมในแต่ละ พื้นที่ ทั้งนี้ให้กรมป่าไม้จัดทำแนวเขตที่ชัดเจน และป้องกันดูแลคุ้มครองอย่างเข้มงวด ไม่ให้ราษฎรบุกรุก เข้าไปยึดถือครอบครองอยู่อาศัยทำกิน หากมีการบุกรุกเข้าไปยึดถือครอบครองให้ดำเนินการตาม กฎหมายอย่างเฉียบขาด

1.2 ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย เช่น อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า และป่าอนุรักษ์ตามมติคณะรัฐมนตรี (พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1, ชั้นที่ 2 และเขตอนุรักษ์ป่าชายเลน)

เนื่องจากเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ได้กำหนดขึ้น เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ พันธุ์พืช และพันธุ์สัตว์ที่มีคุณค่าหายาก เพื่อการป้องกันภัยธรรมชาติ เช่น อุทกภัยและการพังทลายของดิน รวมถึงตลอดถึง เพื่อประโยชน์ด้านการศึกษา วิจัย นันทนาการของประชาชนและความมั่นคงของชาติ ดังนี้

1) ยืนยันนโยบายของรัฐที่จะไม่นำพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย และป่าอนุรักษ์ตามมติคณะรัฐมนตรีไปดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

2) ให้กรมป่าไม้สำรวจพื้นที่ที่มีการครอบครองให้ชัดเจน และขึ้นทะเบียนผู้ครอบครอง เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการจัดการเพื่อการอนุรักษ์และการพัฒนาอย่างยั่งยืน

3) ให้กรมป่าไม้ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบพิสูจน์การครอบครองที่ดินของราษฎร โดยใช้ภาพถ่ายทางอากาศของกรมแผนที่ทหาร (หากไม่มีให้ใช้ภาพถ่ายดาวเทียม) ซึ่งถ่ายภาพพื้นที่นั้นไว้เป็นครั้งแรกหลังวันสงวนหวงห้ามเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรก ตรวจสอบร่องรอยการทำประโยชน์ต่อเนื่องมาก่อนวันสงวนหวงห้ามเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรก และต้องพิจารณาร่วมกับพยานหลักฐานอื่น ซึ่งแสดงว่าได้มีการครอบครองทำประโยชน์ต่อเนื่องมาก่อนวันสงวนหวงห้ามนั้นๆด้วย

4) กรณีผลการตรวจพิสูจน์พบว่า ราษฎรอยู่อาศัยหรือทำกินมาก่อน ให้กรมป่าไม้จัดทำขอบเขตบริเวณที่อยู่อาศัยหรือทำกินให้ชัดเจน ห้ามขยายพื้นที่เพิ่มเติมโดยเด็ดขาด และดำเนินการตามกฎหมายเพื่อให้ราษฎรอยู่อาศัยหรือทำกิน ตามความจำเป็นเพื่อการครองชีพ แต่ถ้าเป็นพื้นที่ล่อแหลมคุกคามต่อระบบนิเวศ พื้นที่ที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการคุ้มครองดูแลพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี ให้พิจารณาดำเนินการช่วยเหลือราษฎรตามความเหมาะสม เพื่อให้หาที่อยู่อาศัยหรือทำกินแห่งใหม่ หรือดำเนินการเคลื่อนย้ายราษฎรออกจากบริเวณนั้นไปอยู่อาศัยหรือทำกินในพื้นที่ที่เหมาะสม โดยในพื้นที่รองรับให้มีการสนับสนุนด้านสาธารณูปโภค การพัฒนาคุณภาพชีวิต และส่งเสริมอาชีพทั้งในและนอกภาคเกษตรกรรม รวมทั้งพิจารณารับรองสิทธิในที่ดินตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง พื้นที่ที่ราษฎรได้เคลื่อนย้ายออกไปแล้ว ให้ทำการปลูกฟื้นฟูสภาพป่าต่อไป

5) กรณีผลการพิสูจน์พบว่า ราษฎรอยู่อาศัยหรือทำกินหลังวันประกาศสงวนหวงห้ามเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรก ให้กรมป่าไม้พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

(1) ให้เคลื่อนย้ายราษฎรออกจากพื้นที่ป่าอนุรักษ์นั้นแล้วทำการปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูสภาพสิ่งแวดล้อมการเคลื่อนย้ายราษฎรออกจากพื้นที่ให้เตรียมแผนการรองรับในพื้นที่ที่เหมาะสม โดยสนับสนุนด้านสาธารณูปโภค การพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพทั้งในและนอก

ภาคเกษตรกรรม รวมทั้งการพิจารณารับรองสิทธิในที่ดินตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(2) หากยังไม่สามารถเคลื่อนย้ายราษฎรออกจากพื้นที่ได้ทันที ให้ดำเนินการควบคุมขอบเขตพื้นที่มิให้ขยายเพิ่มเติมโดยเด็ดขาด และในระหว่างรอการเคลื่อนย้ายให้จัดระเบียบที่อยู่อาศัย หรือทำกินให้เพียงพอกับการดำรงชีพ

6) การดำเนินการตาม 4) และ 5) จะต้องกำหนดเงื่อนไขการใช้พื้นที่ให้เป็นไปในรูปแบบของการอนุรักษ์ที่ยั่งยืน เพื่อให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ และหรือสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

7) ให้ทุกส่วนราชการที่ดำเนินการพัฒนาพื้นที่สูง ทำการพัฒนาเฉพาะความ ต้องการพื้นฐานในการดำรงชีพ

1.3 พื้นที่อื่นๆ ที่สงวนหรืออนุรักษ์ไว้เพื่อกิจการป่าไม้

กรณีที่มีราษฎรร้องเรียนเสนอปัญหาให้จังหวัดดำเนินการตั้งคณะกรรมการ ตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยให้มีทั้งฝ่ายราชการและราษฎร ฝ่ายละเท่าๆกัน การตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ พิสูจน์การอยู่อาศัยครอบครองทำประโยชน์ในพื้นที่ให้ชัดเจนว่ามีมาก่อนหรือไม่ ราษฎรเดือดร้อน อย่างไร เคยได้รับการช่วยเหลือจากทางราชการมาแล้วหรือไม่ แล้วเสนอมาตรการหรือแนวทางแก้ไข ปัญหาให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาตามมาตรการและแนวทางของแต่ละพื้นที่ที่เป็นปัญหา ทั้งนี้ ให้ หน่วยงานผู้รับผิดชอบให้ความเป็นธรรมกับราษฎรให้มากที่สุด

2. ด้านการป้องกันพื้นที่ป่าไม้ และอื่นๆ

2.1 ถ้ามีการกระทำใดๆ อันเป็นการบุกรุกพื้นที่ป่าใหม่และหรือขยายพื้นที่อยู่ อาศัยหรือทำกินเพิ่มเติม หรือเป็นการทำลาย หรือกระทบกระเทือนต่อการรักษาป่าและหรือสิ่งแวดล้อม ให้ดำเนินการตามกฎหมายโดยเฉียบขาด และเพื่อป้องกันมิให้มีการยึดถือครอบครองพื้นที่ ให้ผู้มีอำนาจ หน้าที่สั่งให้ผู้กระทำผิดออกจากพื้นที่ ทำลาย รื้อถอน และหรือดำเนินการอื่นๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

2.2 ให้คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติกำกับดูแลให้หน่วยงานหรือ คณะกรรมการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ประสานการ ปฏิบัติกันอย่างสอดคล้องและเอกภาพ เพื่อความมีประสิทธิภาพ และสัมฤทธิ์ผลในการป้องกันรักษา ทรัพยากรป่าไม้ของชาติ

2.3 ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย โดยจัดให้องค์กร ปกครองท้องถิ่น เช่น อบต.หรือสภาตำบล และชุมชนเข้ามาร่วมดูแลรักษาสภาพป่าไม้มิให้มีการบุกรุก ทำลาย หรือกระทำใดๆ อันเป็นการกระทบกระเทือนต่อการรักษาป่าและหรือสิ่งแวดล้อม

2.4 ให้กรมป่าไม้ดำเนินการตามแผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับ พื้นที่ ซึ่งประกอบด้วย แผนงาน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการป้องกันพื้นที่ 2) ด้านการควบคุมพื้นที่ 3) ด้าน การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ 4) ด้านการติดตาม ประเมินผล และระบบข้อมูล โดย

ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการจัดการฯ อันจะทำให้การบริหารจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้เป็นไปอย่างเป็นระบบ ยั่งยืน และเกิดความชัดเจนในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่

2.5 ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการแก้ไขปัญหาการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินที่ออกโดยมิชอบในพื้นที่ป่าไม้ ให้แล้วเสร็จเป็นรูปธรรมโดยเร็ว

2.6 ให้สำนักงบประมาณพิจารณาสนับสนุนงบประมาณแผ่นดินให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินกิจกรรมตามนโยบาย มาตรการและแนวทางแก้ไขปัญหในแต่ละประเภทพื้นที่ รวมถึงการดำเนินการแผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ในระดับพื้นที่ตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยให้เสนอขอตั้งงบประมาณเป็นปีๆไป

(4) มติคณะรัฐมนตรีเรื่อง พื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท)

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2561 ลงมติว่า

1. เห็นชอบในหลักการตามกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับความเห็นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งข้อสังเกตของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วยทั้งนี้ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้ถูกต้องเป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

2. ในการดำเนินการตามกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างการรับรู้แก่ประชาชนทั่วไป ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย และเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน ถูกต้อง ตรงกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจตนารมณ์ หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการจัดสรรที่ดินของแต่ละกลุ่มพื้นที่ รวมทั้งปฏิบัติตามข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องและสิทธิของผู้ได้รับจัดสรรที่ดิน เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้ง และข้อพิพาทในภายหลัง

3. ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณากำหนดมาตรการในการการป้องกันและแก้ไขการบุกรุกพื้นที่ป่าให้ชัดเจนและดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง เพื่อไม่ให้มีการบุกรุกพื้นที่ป่าเพิ่มเติมอีก

แผนการใช้ที่ดินตำบลสาकु อำเภอลาง จังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ ผ2-1 กรอบมาตรการแก้ไขปัญหาคารอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้

พื้นที่เป้าหมาย	กรอบมาตรการแก้ไขปัญหา
<p>กลุ่มที่ 1 ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ 3, 4 และ 5 ก่อน มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541</p>	<p>อนุญาตให้ถูกต้องตามกฎหมาย โดยโครงการจัดที่ดินทำกินให้ ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.)</p>
<p>กลุ่มที่ 2 ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ 3, 4 และ 5 หลัง มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541 และต้องปฏิบัติตามคำสั่งคณะกรรมการ สงบแห่งชาติ ที่ 66/2557 ลงวันที่ 17 มิถุนายน 2557</p>	<p>อนุญาตให้อยู่อาศัยและทำกินแบบแปลงรวม โดยออกแบบการ ใช้พื้นที่ร่วมกันระหว่างชุมชน และหน่วยงานรัฐ โดยชุมชนต้อง ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์พื้นที่ในลักษณะที่เกื้อกูลต่อการ อนุรักษ์ ตามที่กำหนดร่วมกัน</p>
<p>กลุ่มที่ 3 ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ 1 และ 2 ก่อน มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541 หลัง มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541 และต้องปฏิบัติตามคำสั่งคณะกรรมการ สงบแห่งชาติ ที่ 66/2557 ลงวันที่ 17 มิถุนายน 2557</p>	<ol style="list-style-type: none"> จัดระเบียบการใช้ที่ดินทำกิน และรับรองการอยู่อาศัยทำกิน ในลักษณะแปลงรวม กำกับ ควบคุม จัดการการใช้ที่ดินและป่าไม้ภายใต้การ อนุรักษ์และพัฒนาอย่างยั่งยืน ห้ามบุกรุกขยายพื้นที่ ฟื้นฟูสภาพป่าในรูปแบบการมีส่วนร่วม ส่งเสริมราษฎรปลูก ป่า 3 อย่าง ใช้มาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ ควบคุมผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมลดการชะล้างพังทลาย วางแผนร่วมกับราษฎรและกรรมการหมู่บ้าน ประชาคม/ ออกแบบ/คัดเลือกพันธุ์ไม้ตามแนวพระราชดำริปลูกป่า 3 อย่าง เพื่อฟื้นฟูสภาพป่า โดยกรมป่าไม้จัดหาพันธุ์ไม้และให้ราษฎร เป็นผู้ดูแลต้นไม้ที่ปลูกและราษฎรใช้ประโยชน์ที่ดินในระหว่าง แถวของต้นไม้ได้ โดยราษฎรจะได้รับประโยชน์ที่ดินในระหว่าง แถวของต้นไม้ได้ โดยราษฎรจะได้รับประโยชน์จากการเก็บ เกี่ยวผลผลิตจากไม้ที่ปลูกและพืชพื้นล่างด้วย
<p>กลุ่มที่ 4 ชุมชนที่อยู่ในเขตอนุรักษ์ ก่อน มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541 หลัง มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน</p>	<p>แนวทางการแก้ไขปัญหาดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์</p> <ol style="list-style-type: none"> หลักการจัดการพื้นที่ เพื่อให้คงเจตนารมณ์ของการกำหนด กฎหมายเกี่ยวกับพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ ชุมชนที่จะได้รับการ พิจารณาต้องเป็นชุมชนที่อาศัยอยู่เดิม ไม่มีการจัดที่ดินให้แก่ บุคคลภายนอกพื้นที่มีการกำหนดขอบเขตพื้นที่ทำกินที่เป็นที่ ยอมรับร่วมกัน และเป็นการให้สิทธิทำกินมิให้เอกสารสิทธิ แนวทางการจัดการพื้นที่ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนหลัก คือ การสำรวจการครอบครองที่ดิน และการบริหารจัดการพื้นที่ เพื่อให้ได้ข้อตกลงแนวเขตบริหาร เพื่อการอนุรักษ์ ที่เป็น ยอมรับของทุกฝ่ายในรูปแบบของการประชาคมของชุมชน โดย มีคณะกรรมการ/คณะทำงาน ที่แต่งตั้งโดยผู้ว่าราชการจังหวัด ดำเนินการ 2 ระดับ คือ

ตารางที่ ผ2-1 (ต่อ) กรอบมาตรการแก้ไขปัญหการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้

พื้นที่เป้าหมาย	กรอบมาตรการแก้ไขปัญหา
<p>กลุ่มที่ 4 ชุมชนที่อยู่ในเขตอนุรักษ์ ก่อน มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541 หลัง มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน</p>	<p>2.1 คณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดินระดับพื้นที่ เพื่อร่วมกับชุมชนในการสำรวจและบริหารจัดการพื้นที่ร่วมกัน</p> <p>2.2 คณะกรรมการพิจารณาผลการสำรวจการครอบครองที่ดินระดับนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ หรือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขา เพื่อตรวจสอบผลการดำเนินการและแก้ไขปัญหาจากผลการดำเนินงานของคณะทำงานฯ ระดับพื้นที่ โดยนำผลการสำรวจตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541 และการตรวจสอบผู้ครอบครองที่เป็นผู้ยากไร้ ผู้ที่มีรายได้น้อย และผู้ไร้ที่ดินทำกิน ซึ่งได้อาศัยอยู่ในพื้นที่เดิมนั้นๆ คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ 66/2547 มาตราตรวจสอบร่วมกับราษฎร เพื่อจัดระเบียบการครอบครองที่ดิน และกำหนดให้เป็นเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์</p> <p>3. การดำเนินการดังกล่าวเป็นการเตรียมความพร้อมของชุมชนในการพิจารณาอนุญาต เมื่อร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 และร่างพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 ได้รับการพิจารณาเห็นชอบและมีผลใช้บังคับแล้ว โดยสามารถนำแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ มาจัดทำเป็นโครงการ/แผนงานเพื่อนำเสนอขออนุญาตใช้พื้นที่ได้ตามกฎหมายต่อไป</p>
<p>กลุ่มที่ 5 ชุมชนในพื้นที่ป่าชายเลน - พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และพื้นที่เกษตรกรรม - พื้นที่เมืองและสิ่งก่อสร้างถาวร</p>	<p>1. กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง</p> <p>1.1 ดำเนินการจัดทำเขตการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลน พร้อมทั้งกับพื้นที่ดินส่วนที่อยู่ห่างจากทะเลไม่น้อยกว่า 100 เมตร และพื้นที่ที่อยู่ห่างจากริมคลองไม่น้อยกว่า 20 เมตร เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชายเลน</p> <p>1.2 ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับป่าชายเลน โดยให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือกรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งดำเนินการกำหนดอัตรา และเรียกเก็บค่าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลนในกรณีต่างๆ</p> <p>1.3 เสนอและรับฟังข้อคิดเห็นของคณะกรรมการบูรณาการด้านบริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลนและป่าชายหาด</p> <p>2. คณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดินระดับพื้นที่</p> <p>2.1 จัดประชุมชี้แจงราษฎรในพื้นที่เป้าหมายให้ทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ และแนวทางการดำเนินงานให้มีความถูกต้องตรงกันก่อนจะมีการดำเนินการขั้นตอนต่อไป</p> <p>2.2 สำรวจ ตรวจสอบและจัดทำแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลง</p> <p>2.3 จัดทำขอบเขต แผนผัง บริเวณที่ยังคงสภาพเป็นป่าชายเลน</p>

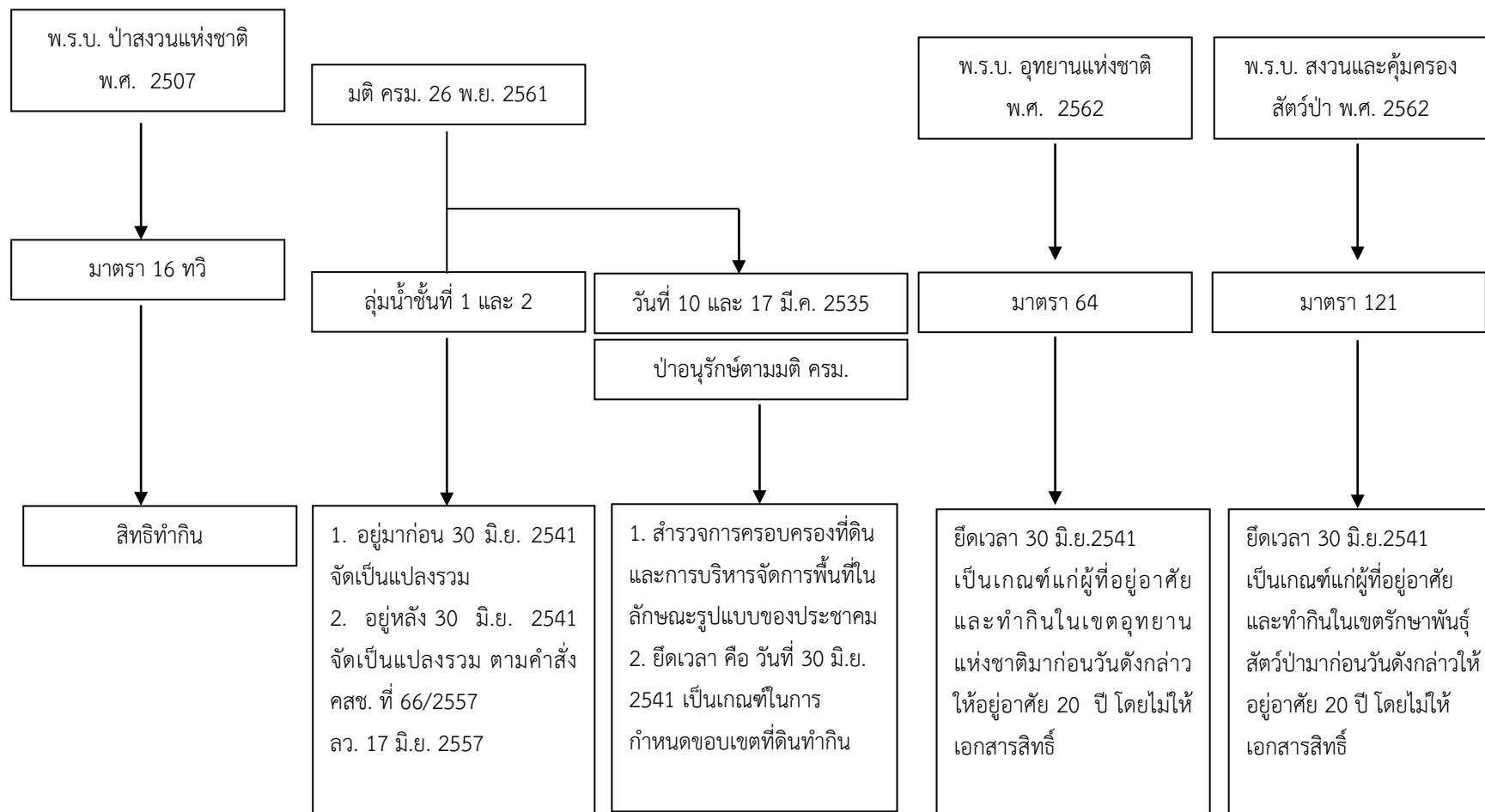

ตารางที่ ผ2-1 (ต่อ) กรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้

พื้นที่เป้าหมาย	กรอบมาตรการแก้ไขปัญหา
<p>กลุ่มที่ 5 ชุมชนในพื้นที่ป่าชายเลน - พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และพื้นที่เกษตรกรรม - พื้นที่เมืองและสิ่งก่อสร้างถาวร</p>	<p>3. คณะกรรมการบริหารจัดการพื้นที่ป่าชายเลนที่มีการครอบครองทำประโยชน์</p> <p>3.1 จัดทำแผนบริหารจัดการและโครงการเพื่อการอนุญาต</p> <p>3.2 รับฟังความคิดเห็นของคณะอนุกรรมการบูรณาการด้านบริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลนและป่าชายหาด และนำเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายและแผนบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ</p> <p>3.3 นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบและยกเว้นมติคณะรัฐมนตรี</p> <p>3.4 กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งดำเนินการอนุญาตตามแผนบริหารจัดการพื้นที่และหลักเกณฑ์ที่ผ่านความเห็นชอบของคณะอนุกรรมการบูรณาการด้านบริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลนและป่าชายหาด และคณะกรรมการนโยบายและแผนบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ</p>

แผนการใช้ที่ดินตำบลป่าคลอก อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

รูปที่ ผ2-1 นโยบายของรัฐในการอนุญาตให้ราษฎรอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้

คณะผู้จัดทำ

นายภิญโญ	สุวรรณชนะ
นางเจตณี	บัวเผียน
นายปัญญา	ใจสมุทร
นายประมุข	ถิ่นใหญ่
นายยุทธนา	หนูเกลี้ยง
นางสาวภคมน	พันธ์พิพิธ
ว่าที่ร.ต.หญิง ทิพวรรณ	หุ่นพงษ์
นายปิยะวัตร	ศรีชา
นายวรายุทธ	วงศ์ชู
นายพิทยา	รอดอุ่น

กรมพัฒนาที่ดิน
ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาวเขตจตุจักร กรุงเทพฯ
www.ddd.go.th

สถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ต
Land Development Station, Phuket Province
เลขที่ 237 หมู่ที่ 8 บ้านลิพอนหัวหาร ตำบลศรีสุนทร อำเภอถลาง
จังหวัดภูเก็ต 83110
หมายเลขโทรศัพท์ 076-685253
E-mail : pkt01@ddd.go.th